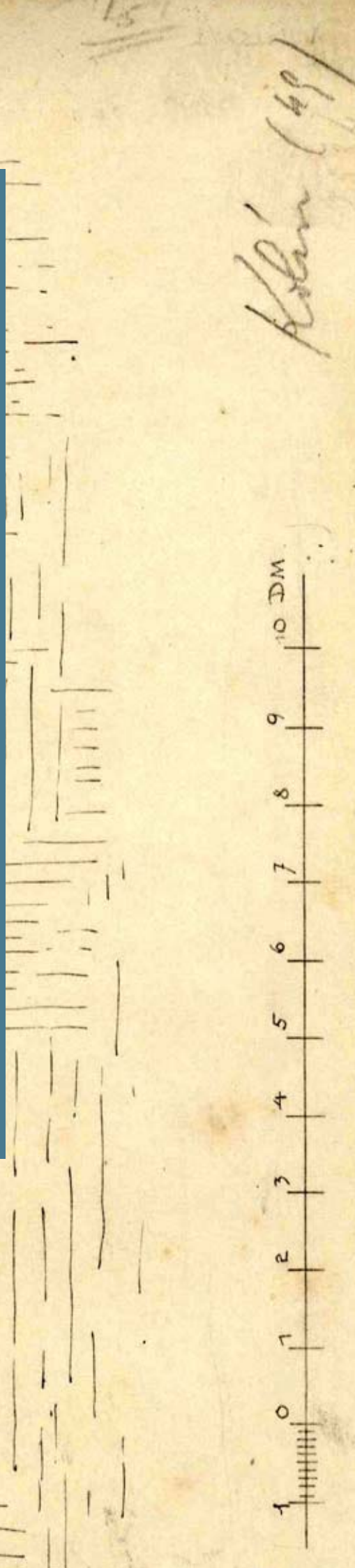

**Fondy a sbírky
oddělení dokumentace
Ústavu dějin umění AV ČR, v. v. i.**
*Fonds and Collections of the Department
of Documentation of the Institute of Art
History of the CAS, v. v. i.*

artefactum

Fondy a sbírky oddělení dokumentace

Ústavu dějin umění AV ČR, v. v. i.

Fonds and Collections of the Department

of Documentation of the Institute of Art History of the CAS, v. v. i.

Jiří Roháček, Kristina Uhlíková, Jana Marešová,
rovněž s využitím podkladů dalších současných
a bývalých členů oddělení dokumentace
*also with the use of materials of other current and former members
of the Department of Documentation*

Praha 2018

Vydalo: Artefactum, nakladatelství Ústavu dějin umění AV ČR, v. v. i.

Published by: Artefactum, Publishing House of the Institute of Art History of the CAS, v. v. i.

Tato publikace vyšla s podporou Strategie AV21 Akademie věd České republiky, programu Paměť v digitálním věku.

This publication was issued with the support of Strategy AV21 of the Czech Academy of Sciences, programme Memory in the Digital Age.

Akademie věd
České republiky

Strategie AV21

Špičkový výzkum ve veřejném zájmu

ÚSTAV DĚJIN UMĚNÍ
AKADEMIE VĚD
ČESKÉ REPUBLIKY, v. v. i.

artefactum

Recenzovali / Reviewed: Mgr. Klára Mezihoráková, Ph.D. a Mgr. Jan Kahuda, Ph.D.

Redakční rada nakladatelství Artefactum / Editorial Board of the Publishing House Artefactum:

Lubomír Konečný, Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i. – Andrzej Koziół, Uniwersytet Wrocławski

Jana Pánková, Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i. – Roman Prahel, Univerzita Karlova v Praze

Dalibor Prix, Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i. – Jiří Roháček, Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.

Lubomír Slavíček, Masarykova univerzita, Brno – Juraj Šedivý, Univerzita Komenského v Bratislave

Štěpán Vácha, Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i. – Alena Volrábová, Národní galerie v Praze

Jindřich Vybíral, Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze – Marek Walczak, Uniwersytet

Jagielloński w Krakowie – Tomáš Winter, Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.

© Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i., a jednotliví autoři.

© Institute of Art History of the CAS, v. v. i. and the individual authors.

ISBN 978-80-88283-13-3 (pdf)

Praha 2018

Obsah

Content

Stručná historie oddělení 9
A brief history of the department

Fondy a sbírky 13
Fonds and collections

Informace k jednotlivým fondům 21
Information on the individual fonds

Fondy institucí a spolků 23
Fonds of institutions and associations

Osobní pozůstalosti 39
Personal legacies

Sbírky 83
Collections

Seznam vyobrazení 103
List of illustrations

Stručná historie oddělení

A brief history of the department

Záhy po svém založení začal Ústav postupně budovat uměleckohistorickou dokumentaci, která se po svém kvantitativním nárůstu proměnila v organizační jednotku. Toto oddělení bylo jako tzv. archivní pracoviště volně spojeno s knihovnou, fototékou a dočasně i s bibliografickou dokumentací v šířeji zaměřený útvar a posléze v pracovní skupinu vědeckých informací. Jednotlivé části tohoto útvaru si však vždy zachovávaly určitou autonomnost. Oddělení od samého počátku své činnosti zápasilo s problémem vhodných prostor, zejména pak deponitářů. I přes veškerou snahu Ústavu byl cenný materiál nuceně po celá desetiletí uložen často v nevhodných suterénních a sklepních prostorách pražských činžovních domů (Kirovova ul., Minská ul., Žitomirská ul., Píškova ul., Vojtěšská ul.). Vedle nejruznějších technických nedostatků byla největším problémem vlhkost a s tím spojené ohrožení plísněmi. Část fondů byla pak poškozena či zcela zničena havárií vodovodního potrubí v roce 1987. Problém s řadou stále se měnících problematických úložných prostor byl na delší dobu vyřešen v roce 1994 a fondy mohly být soustředěny v adaptovaném deponitáři v Legerově ulici. Vzhledem k rekonstrukci domu, v němž byly deponitáře umístěny, však v roce 2008 opět nastala nutnost řešit nové uložení větší části fondů, což se nakonec podařilo realizovat instalací vysokých regálů v části druhého patra hlavního sídla Ústavu v Husově ulici. V roce 2010 byl zprovozněn i specializovaný deponitář pro fondy obrazové dokumentace.

Soon after its founding, the Institute gradually began to build art-historical documentation, which transformed into an organizational unit after its quantitative growth. This department was as a so-called archival workplace loosely connected with the library, photo gallery and temporarily also with bibliographic documentation in a broadly focused unit and later in a working group of scientific information, but the individual parts of this unit always maintained a certain autonomy. From the very beginning of its activity, the department has struggled with the issue of suitable areas, particularly then depositories. Despite all the efforts of the Institute, valuable material was necessarily deposited for entire decades often in unsuitable basement and cellar areas of Prague tenement houses (Kirovova St., Minská St., Žitomirská St., Píškova St., Vojtěšská St.). Other than diverse technical shortcomings, the greatest problem was dampness and the threat connected with it of moulds. Part of the fonds were then damaged or completely destroyed by an accident of the water pipes in 1987. The issue with the ever-changing problematic depository spaces was resolved for a longer time in 1994 and the fonds could be concentrated in an adapted depository in Legerová Street. However, considering the reconstruction of the house in which the depositories were placed, the necessity to resolve the new deposition of the larger part of the fonds occurred again in 2008, which in the end led to the implementation of

← Budova Ústavu dějin umění, pohled z ulice Na Perštýně.
Foto: Vlado Bohdan.
*Building of the Institute of Art History, view from the street
Na Perštýně. Photo: Vlado Bohdan.*

O fondy oddělení pečuje od 2009 vlastní konzervátorská dílna.

V oddělení působili za dobu jeho existence Jaroslav Slavík, Marie Pavlíková, Marie Lomičová, Jana Bělohávková, Otakar Hulec, Martin Halata, Jaroslava Hausenblasová, Jaroslava Lencová, Adriana Primusová a Pavla Machalíková, v současné době pak na plný či částečný úvazek Jiří Roháček (vedoucí), Kristina Uhlíková, Petra Trnková, Jana Marešová a David Vrána. Specifickým rysem bylo delegování části úvazku pracovníků jiných oddělení pro zpracování specifických fondů (Martin Krumholz, Štěpán Vácha, Lenka Panušková). V konzervátorské dílně působí Tereza Cíglerová, Kateřina Doležalová, Barbara Gajewská a Petra Šemíková. Dále se příležitostně na práci oddělení podílely a podílejí dokumentátorské a studentské pomocné vědecké síly, popř. i externí pracovníci, vesměs v rámci řešení grantových projektů nebo v rámci dobrovolnického programu ústavu.

Současné oddělení dokumentace je zařazeno mezi vědecká oddělení, ponechává si však i svou servisní funkci. Jeho pracovníci řeší řadu badatelských úkolů, zejména z oblasti pramenů pro dějiny umění, a podílejí se na ústavních projektech. Oddělení bylo a je nositelem i velkých národních a mezinárodních grantů. Důležitá je činnost ediční. Součástí oddělení je i vědecké Centrum epigrafických a sepulkrálních studií, vzniklé roku 2005 na základě stávající epigrafické dokumentace. V roce 2018 bylo založeno Centrum pro výzkum fotografie.

S oddělením jsou spojeny ediční řady *Fontes historiae artium* a *Epigraphica et Sepulcralia*. Oddělení organizuje pravidelné konference k problematice sepulkrálních památek a k problematice písemných pramenů pro dějiny umění a větší či menší měrou se podílí na řadě dalších výstavních, konferenčních a publikačních projektů.

Vlastní fondy oddělení pak pro svoji činnost využívají nejen pracovníci ústavu, ale jsou otevřené pro veškeré tuzemské a zahraniční badatele. Badatelům je k dispozici vybavená badatelna s pravidelným režimem.

the installation of high stacks in the parts of the second floor of the main headquarters of the Institute in Husová Street.

In 2010, also a specialized depository for the fonds of pictorial documentation was put into operation. Its own conservators' workshop has taken care of the fonds of the department since 2009. Jaroslav Slavík, Marie Pavlíková, Marie Lomičová, Jana Bělohávková, Otakar Hulec, Martin Halata, Jaroslava Hausenblasová, Jaroslava Lencová, Adriana Primusová and Pavla Machalíková worked in the department during the time of its existence, currently Jiří Roháček (head), Kristina Uhlíková, Petra Trnková, Jana Marešová and David Vrána. work there on a full-time or part-time basis. A specific feature has been the delegation of part of the workload of the employees of other departments for the treatment of specific fonds (Martin Krumholz, Štěpán Vácha, Lenka Panušková). Tereza Cíglerová, Kateřina Doležalová, Barbara Gajewská and Petra Šemíková work in the conservator's workshop. Documenter and student auxiliary scientific forces, or also external employees, continue to share occasionally in the works of the department mainly within the resolution of grant projects or within the volunteer programme of the institute. Currently, the Department of Documentation is included among the scientific departments, but it has been left also its service function. Its employees resolve a number of research tasks, particularly from the area of the sources for art history and take part in institutional projects. The department has been the bearer also of large national and international grants. Its editorial work is important. A component of the department is also the scientific Centre of Epigraphic and Sepulchral Studies, created in 2005 based on the existing epigraphic documentation. In 2018, the Photography Research Centre was established.

The editorial series *Fontes historiae artium* and *Epigraphica et Sepulcralia* are connected with the department. The department organizes regular conferences on the issue of sepulchral monuments and on the issue of the written sources for art history and to a greater or lesser extent participates in a number of other exhibition, conference and publication projects.

The actual fonds of the department are used for their activity not only by the employees of the institute but are open for all domestic and foreign researchers. An equipped research room with a regular regime is available for researchers.

Kontakt (studovna)

Oddělení dokumentace ÚDU AV ČR, v. v. i.
Husova 4, č. 214
110 01 Praha 1
tel. +420 221 183 518
dokumentace@udu.cas.cz

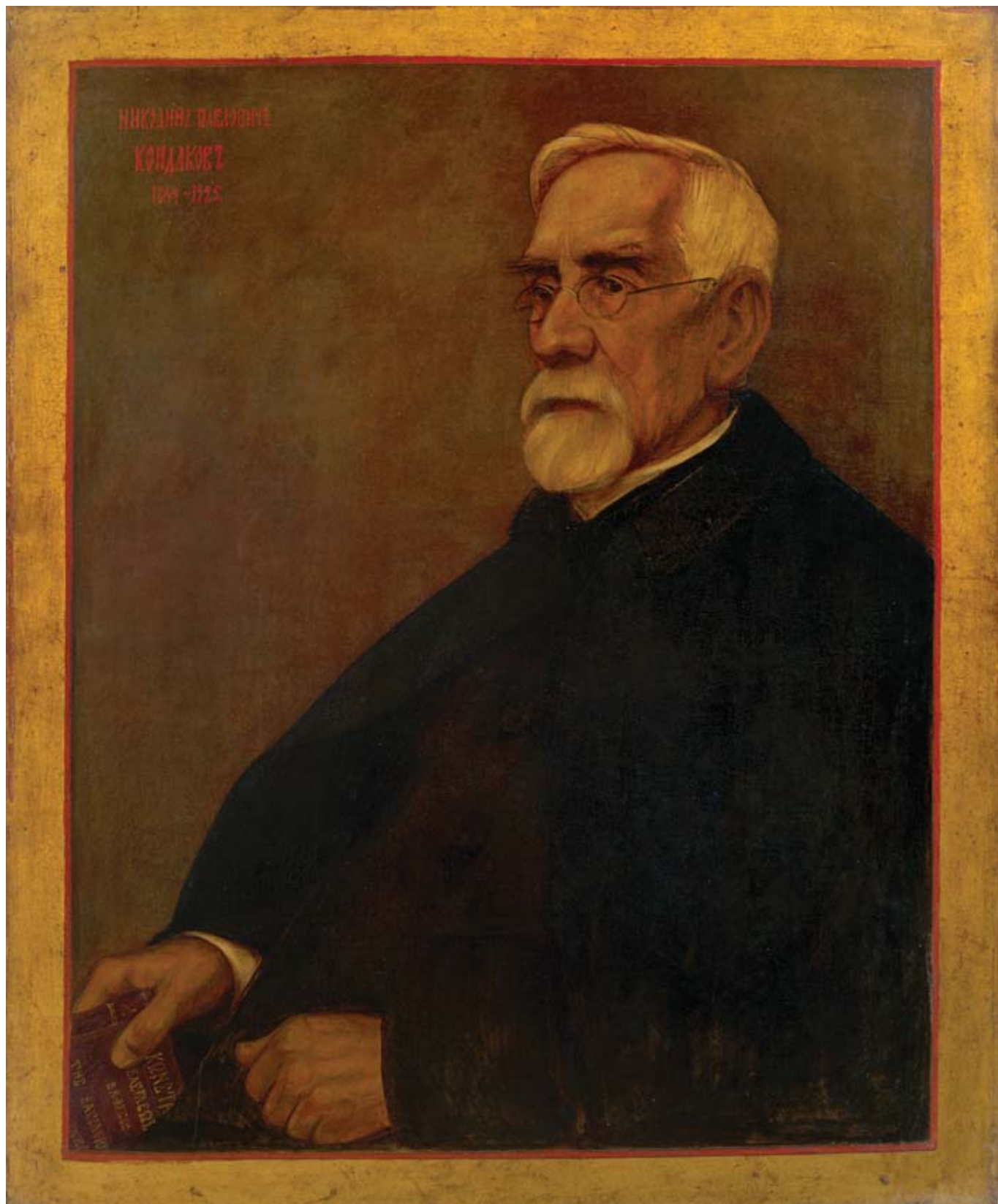
Aktuální informace k oddělení
a k možnostem studia
www.udu.cas.cz

Contact (study room)

Department of Documentation IAH CAS, v. v. i.
Husova 4, No. 214
110 01 Prague 1
tel. +420 221 183 518
dokumentace@udu.cas.cz

Current information on the department
and the study opportunities
www.udu.cas.cz

↑ Portrét Nikodima Pavloviče Kondakova od N. G. Jašvilové.
Foto: Zdeněk Matyáško.
Portrait of Nikodim Pavlovich Kondakov by N. G. Jašvilová.
Photo: Zdeněk Matyáško.

Fondy a sbírky

Fonds and collections

V péči oddělení se v současné době nachází 48 fondů (osobních pozůstalostí, fondů institucionálních a sbírkových).

Nejdéle je oddělením spravován fond Archeologický institut Nikodima Pavloviče Kondakova (1925–1952), který spolu s částí osobní pozůstalosti tohoto významného byzantologa byl tehdy ještě Kabinetu pro teorii a dějiny umění Československé akademie věd předán při jeho založení roku 1953. Kromě písemností obsahoval tento soubor také pozůstatky dřívějších sbírek Institutu – cennou sbírku mincí, 80 ikon (které jsou nyní uloženy jako depozit Ústavu dějin umění (ÚDU) AV ČR v Národní galerii) a sbírku drobných artefaktů (dnes tzv. Uměleckoarcheologická sbírka Kondakovova institutu).

Nejrozsáhlejším a dlouhodobě nejvíce badatelsky navštěvovaným fondem je osobní pozůstalost akademika Zdeňka Wirtha (1878–1961). Tento významný český historik umění a památkář patrně již řadu let před svou smrtí předpokládal předání své pozůstalosti vědecké instituci, která by pracovala na rozsáhlých projektech, bez nichž byl další rozvoj dějin umění v Československu nemyšlitelný. Většinu těchto projektů se během první republiky zdaleka nepodařilo realizovat (soupis památek, souborné dějiny umění jednotlivých zemí a korpusy určitých typů uměleckých děl).

Na základě těchto úvah nechal zřejmě rezervovat pro svoji potřebu větší část tzv. Památkového archivu budovaného od 20. let minulého století Státním fotoměřickým ústavem. Po Wirthově smrti vše

There are 48 fonds (personal legacies, institutional fonds and collections) currently in the care of the department.

The fonds of the Archaeological Institute of Nikodim Pavlovich Kondakov (1925–1952) has been administered the longest by the institute, which was given to the then still Cabinet for the Theory and History of Art of the Czechoslovak Academy of Sciences at its foundation in 1953 along with part of the personal legacy of this important Byzantologist. Besides writings, this collection contained also the legacy of the earlier collections of the Institute – a valuable collection of coins, 80 icons (which are now stored as a deposit of the Institute of Art History (IAH) of the CAS in the National Gallery) and a collection of small artefacts (today the so-called Art-Archaeological Collection of the Kondakov Institute).

The largest and most visited by researchers in the long term fonds is the personal legacy of the academician Zdeněk Wirth (1878–1961). This significant Czech art historian and preservationist anticipated ostensibly already for a number of years before his death the transfer of his legacy to a scientific institution, which would work on extensive projects, without which the further development of art history in Czechoslovakia would be unthinkable. It was not possible by far to implement the majority of these projects during the First Republic (inventory of monuments, the comprehensive art history of individual lands and corpuses of certain types of art works).

Nach d. Nat. gem. u. Lith. v. J. Schäfler

Lith. Anst. der Gebr. Franzen in Carlsbad.

DER GOTHISCHE THURM
im Garten zu Schönhof.

↑ J. Schäfler, Gotický templ v zámeckém parku v Krásném Dvoře, kolorovaná litografie (Sbírka grafiky a kresby). Foto: Zdeněk Matyáško.

J. Schäfler, Gothic temple in the chateau park in Krásný Dvůr, colorized lithograph (Collection of Graphics and Drawings). Photo: Zdeněk Matyáško.

přešlo společně s jeho vlastními písemnostmi pod hlavičkou „osobní pozůstalosti“ do majetku Ústavu pro teorii a dějiny umění, který se měl stát oním toužebně očekávaným vědeckým pracovištěm, na jehož půdě mohly být konečně uskutečněny všechny plánované projekty. Většina materiálů pocházejících z Památkového archivu byla postupně z Wirthovy pozůstalosti vyčleněna a dnes tvoří samostatné fondy či sbírky. Grafické listy a kresby jsou soustředěny ve sbírce grafiky a kresby, plány v tzv. staré plánové dokumentaci.

Z osobních fondů vznikly delimitací z Wirthova fondu pozůstalosti či fragmenty pozůstalostí Antona Gnirse (1873–1933), Rudolfa Hlubinky (1878–1951), Karla Chytila (1857–1934), Rudolfa Kuchynky (1869–1925) a Karla B. Mádl (1859–1932). Během 20. let minulého století předala Archeologická komise Státnímu fotoměřickému ústavu svou sbírku fotografií, nákresů a plánů, která byla ve 30. letech doplněna částí registratury této instituce, především z období, kdy Zdeněk Wirth působil jako její předseda (dnes fond Archeologická komise). Součástí Památkového archivu se na počátku 50. let minulého století staly zřejmě také písemnosti Národní kulturní komise, kterou Wirth vedl v letech 1947 až 1951 (dnes fond Národní kulturní komise).

Rozsáhlý soubor fotografií a negativů (cca 60 000), jenž byl dříve součástí Památkového archivu, se v nedávné době stal základem nové samostatné sbírky fotografie, do níž byly zařazeny i topografické fotografie z dalších fondů spravovaných oddělením.

Sbírka staré plánové dokumentace, vzniklá z fondů bývalého Památkového archivu, byla od 60. let doplňována novějšími plány, které byly připravovány pro publikace vydávané Ústavem (dnes sbírka nové plánové dokumentace).

Based on these considerations, he apparently had reserved for his needs a greater part of the so-called Monument Archive built from the 1920s by the State Photo-Measurement Institute. After Wirth's death, everything was transferred along with his own writings under the entry "personal legacy" to the property of the Institute for the Theory and History of Art, which was to become that eagerly anticipated scientific workplace, where all of the planned projects could finally be implemented. The majority of the materials coming from the Monument Archive was gradually appropriated from Wirth's legacy and today comprise independent funds or collections. The graphic sheets and sketches are concentrated in the Collection of Graphics and Drawings, the plans in the so-called Old Planning Documentation.

From the personal funds, delimitations were created from Wirth's funds or fragments of the legacies of Anton Gnirs (1873–1933), Rudolf Hlubinka (1878–1951), Karel Chytil (1857–1934), Rudolf Kuchynka (1869–1925) and Karel B. Mádl (1859–1932).

During the 1920s, the Archaeological Commission transferred to the State Photo-Measurement Institute its collections of Photographs, sketches, and plans, which were complemented in the 1930s with parts of the registration of the institution, mainly from the time when Zdeněk Wirth served as its president (today the funds of the Archaeological Commission). Apparently, the writings of the National Cultural Commission, which Wirth led in 1947 to 1951 (today the Funds of the National Cultural Commission) also became components of the Monument Archive at the beginning of the 1950s.

The extensive collection of photographs and negatives (ca 60 000), which used to be part of the Monument Archive, recently became the basis of the new independent collection of photography, in which also the topographic photography from other funds administered by the department have been included.

The Collection of Old Planning Documentation, created from the funds of the former Monument Archive, have been complemented since the 1960s with new plans, which were prepared for a publication issued by the Institute (today the Collection of New Planning Documentation). Until 1989, the then still Institute for the Theory and History of Art CSAS acquired by gift or purchase the personal funds of art historians –

↑ Razítko České akademie císaře Františka Josefa pro vědy, slovesnost a umění.

Stamp of the Bohemian Academy of Emperor Franz Josef for Science, Literature and Art.

↑ Karel Chytil se svými studenty, počátek 20. let 20. století.
Karel Chytil with his students, beginning of the 1920s.

Do roku 1989 získal tehdy ještě Ústav pro teorii a dějiny umění ČSAV darem nebo koupí osobní fondy historiků umění: Josefa Cibulky (1886–1968), Rudolfa Chumana (1892–1957), Viktora Kotrby (1907–1973), Vincence Kramáře (1877–1960), Václava M. Nebeského (1899–1949), Jaromíra Pečírky (1891–1966), Josefa Poláka (1886–1945), Ivana Šperlinga (1930–1987) a Františka Žákavce (1878–1937). Mezi lety 1993–1997 přijal dále do své péče část pozůstalosti bibliofila Josefa Jeřábka (1877–1957) a historičky umění Jarmily Krčálové (1928–1993). V roce 1997 byl založen fond Dokumentace českého výtvarného umění po roce 1945. Současně byl pořádacími pracemi z fondu Karla Chytila vyčleněn fond Antonína Matějčka (1889–1950) a z pozůstalosti Vincence Kramáře písemnosti Kruhu pro pěstování dějin umění (1913–1960).

V rozmezí let 1998–2008 byl dosavadní rozsah fondů rozšířen o další osobní pozůstalosti historiků a historiček umění i výtvarných umělců: Vlasty Dvořákové (1920–2005), Olgy Herbenové (1927–1990), Jana Kotíka (1916–2002), Bedřicha Piskače (1898–1929), Evy Reitharové (1925–2003), Zdeňka Rykra (1900–1940), Hany Volavkové (1904–1985) a zvláště Jaromíra Neumanna (1924–2001). Od roku 2004 je oddělení průběžně předáván spolkový fond Uměleckohistorické společnosti (1990–). V posledních letech byly převzaty pozůstalosti historiků umění Josefa Krásky (1933–1985), Karla Stejskala (1931–2014) a restaurátora Karla Veselého (1912–1997). Mimo tyto osobní a institucionální fondy je zde uložena také dokumentace mnoha významných výstav, konferencí či publikací připravovaných pracovníky Ústavu a dále řada samostatných dokumentů (nevydaných rukopisů, excerpt z archivních dokumentů apod.). Materiály tohoto typu jsou vedeny ve Sbírce jednotlivin. V roce 2016 byl založen fond k historii Ústavu dějin umění, kam byly převedeny materiály týkající se této instituce ze Sbírky jednotlivin. Dále je tento fond průběžně obohacován o novější dokumenty. V roce 2000 byla v rámci oddělení dokumentace založena Epigrafická dokumentace, jejímž úkolem je budování oborové knihovny, dokumentace a fototéky související s výzkumnými úkoly v oboru epigrafiky a sepulkrální plastiky.

Josef Cibulka (1886–1968), Rudolf Chuman (1892–1957), Viktor Kotrba (1907–1973), Vincenc Kramář (1877–1960), Václav M. Nebeský (1899–1949), Jaromír Pečírka (1891–1966), Josef Polák (1886–1945), Ivan Šperling (1930–1987) and František Žákavec (1878–1937). In 1993–1997, it further added into its care part of the legacy of the bibliophile Josef Jeřábek (1877–1957) and art historian Jarmila Krčálová (1928–1993). In 1997 the Fonds of the Documentation of Czech Fine Arts after 1945 was founded. At the same time, organizational work from the fonds of Karel Chytil were included in the fonds of Antonín Matějček (1889–1950) and the writings in the Circle for the Cultivation of Art History (1913–1960) were separated from the legacy of Vincenc Kramář.

In 1998–2008 the existing size of the fonds were expanded by other personal legacies of art historians and fine artists: Vlasta Dvořáková (1920–2005), Olga Herbenová (1927–1990), Jan Kotík (1916–2002), Bedřich Piskač (1898–1929), Eva Reitharová (1925–2003), Zdeněk Rykr (1900–1940), Hana Volavková (1904–1985) and particularly Jaromír Neumann (1924–2001). Since 2004, the department has been continuously transferred the association fonds of the Art-Historical Society (1990–). Recently, the legacies of the art historians Josef Krása (1933–1985), Karel Stejskal (1931–2014) and the restorer Karel Veselý (1912–1997) have been received. Besides these personal and institutional fonds, also the documentation of many significant exhibitions, conferences or publications prepared by the employees of the Institute and further a number of independent documents (unpublished manuscripts, excerpts from archival documents etc.) are deposited here. Materials of this type are kept in the Collection of Individual Pieces. In 2016, a fonds for the history of the Institute of Art History was established, where the relevant materials from the Collection of Individual Pieces were transferred. This fonds is continuously enriched with newer documents. In 2000 Epigraphic Documentation was founded within the Department of Documentation, the task of which is building a field library, documentation and photo archive, associated with research tasks in the field of epigraphy and sepulchral sculpture.

Archeologická komise ČAVU	Archaeological Commission CASA
Archeologický institut N. P. Kondakova	Archaeological Institute of N. P. Kondakov
Artefactum, nakladatelství ÚDU AV ČR	Artefactum, Publishing House of IAH CAS
Kruh pro pěstování dějin umění	Circle for the Cultivation of Art History
Národní kulturní komise	National Cultural Commission
Uměleckohistorická komise Německé společnosti věd a umění pro Československou republiku	Art-Historical Commission of the German Society of Arts and Sciences for the Czechoslovak Republic
Uměleckohistorická společnost	Art-Historical Society
Ústav dějin umění AV ČR	Institute of Art History, CAS

*Osobní pozůstalosti**Personal legacies*

Josef Cibulka	Josef Cibulka
Vlasta Dvořáková	Vlasta Dvořáková
Anton Gnirs	Anton Gnirs
Olga Herbenová	Olga Herbenová
Rudolf Hlubinka	Rudolf Hlubinka
Rudolf Chuman	Rudolf Chuman
Karel Chytil	Karel Chytil
Josef Jeřábek	Josef Jeřábek
Jan Kotík	Jan Kotík
Viktor Kotrba	Viktor Kotrba
Vincenc Kramář	Vincenc Kramář
Josef Krása	Josef Krása
Jarmila Krčálová	Jarmila Krčálová
Rudolf Kuchynka	Rudolf Kuchynka
Helena Lorencová	Helena Lorencová
Karel B. Mádl	Karel B. Mádl
Antonín Matějček	Antonín Matějček
Václav M. Nebeský	Václav M. Nebeský
Jaromír Neumann	Jaromír Neumann
Jiří Padrta	Jiří Padrta
Jakub Pavel	Jakub Pavel
Jaromír Pečírka	Jaromír Pečírka
Bedřich Piskač	Bedřich Piskač
Josef Polák	Josef Polák
Eva Reitharová	Eva Reitharová
Zdeněk Rykr	Zdeněk Rykr
Karel Stejskal	Karel Stejskal
Ivan Šperling	Ivan Šperling
Karel Veselý	Karel Veselý
Hana Volavková	Hana Volavková
Zdeněk Wirth	Zdeněk Wirth
František Žákavec	František Žákavec

Dokumentace českého výtvarného umění po roce 1945
 Epigrafická dokumentace
 Sbírka plánové dokumentace
 (stará plánová dokumentace SPD, nová plánová dokumentace NPD)
 Sbírka jednotlivin
 Sbírka grafiky a kresby
 Sbírka historické fotografie
 Uměleckoarcheologická sbírka Kondakovova institutu
 Numismatická sbírka
 Sbírka ikon
 Sbírka drobných artefaktů
 Sbírka otisků a odlitků pečetí

Documentation of Czech Fine Arts after 1945
 Epigraphic Documentation
 Collection of Planning Documentation
 (Old Planning Documentation SPD, New Planning Documentation NPD)
 Collection of Individual Pieces
 Collections of Graphics and Drawings
 Collection of historical Photography
 Art-Archaeological Collection of the Kondakov Institute
 Numismatic Collection
 Collection of Icons
 Collection of Small Artefacts
 Collection of Prints and Casts of Seals

Závazná citace archivních pramenů z odd. dokumentace ÚDU AV ČR, v. v. i.

První citace:

Označení dokumentu,
 Ústav dějin umění AV ČR v. v. i., Praha, odd. dokumentace, plná citace fondu, další detaily (č. kartonu, signatury, inv. č., f.).

Další citace:

ÚDU AV ČR, OD, název fondu, další detaily.

Binding citations of the archival sources from the Department of Documentation of the IAH CAS v. v. i.

First citation:

Label of the document, Institute of Art History of the CAS v.v.i., Prague, Department of Documentation, full citation of the fonds, other details (No. carton, signatures, inv. No., f.).

Further citation:

ÚDU AV ČR (IAH CAS), OD (Documentation Department), name of the fonds, other details.

Informace k jednotlivým fondům
Information on the individual funds

Království české
Politické okresy podle stavu
2 r. 1912. Soupis památek.

1. AS	~	~	38. Kralov. Dvůr	Dr. Fabian	⊕
2. Benšov	Dr. Podlaha	XXXV.	39. Kralov. Hradec	Čechner	XIX.
3. Blatná	Dr. Podlaha		40. Kral. Vinohrady	Dr. Podlaha	XXVIII.
4. Brandýs n. L.	Dr. Podlaha a Littler	XV.	41. Kraslice	~	~
5. Broumov	Dr. Podlaha a Wirth	X	42. Krumlov	Morav. a k. Hradec (+ Braniš)	
6. Budjovice	Braniš	VIII.	43. Kutná Hora	Hrad. Polce	I. II.
7. Čáslav	Chytil a Braniš		44. Louny	~ Wirth	~
8. Čáslav. Brod	Dr. Podlaha	XXIV.	45. Ledce	Loucký Pávek	⊕
9. Česká Lípa	~	~	46. Liberec	~	~
10. Děčín n. L.	~	~	47. Litoměřice	Dr. Podlaha	X
11. Lomaxovice	Kostar a Staněk	XVII.	48. Litomyšl	Matyáš, Šepinka Wirth	XXIX.
12. Dabá	~	~	49. Loupy	Dr. Blažejka	II.
13. Duchcov	~	~	50. Mac. Lázně	~	~
14. Falkov	~	~	51. Melník	Dr. Podlaha	VI.
15. Friedland	~	~	52. Milevsko	Dr. Podlaha a Littler	V.
16. Hořovice	Keravn	⊕	53. Mladá Boleslav	Baroš	XXV.
17. Hořov. Týn	Staněk		54. Mnichova Hradiště	Baroš a J. Šimák	
18. Humpolec	Wirth	X	55. Most	~	~
19. Cháb	~	~	56. Máchov	Wirth	XXV.
20. Chomutov	~	~	57. Mm. Brod	Wirth	X
21. Chotěboř	Wirth	XXVII.	58. Nová Paka	Čechner	XXXV.
22. Chrudim	Chytil	XI.	59. Nové Město n. M.	Dr. Jurek	⊕
23. Táborsk. n. L.	~	~	60. Nový Bydčov	Šimák	~
24. Táborsk	~	~	61. Nýzsko	~	~
25. Tachov	Dr. Schmidt		62. Nymburk	~	~
26. Tichá	Wirth a Martenek	X	63. Pardubice	Chytil Wirth	⊕
27. Třebonice	Wirth		64. Pelhřimov	Loucký	XXVI.
28. Třinec. Hradec	Dr. Novák	XIV.	65. Písek	Loucký	XXVIII.
29. Kadan'	~	~	66. Plzeň	~	~
30. Kamenice n. L.	Loucký	XXIII.	67. Píčov	Hilbert a Wirth	X
31. Kápluv	(Baroš) Čechner		68. Podbořany	~	~
32. Karlín	Podlaha a Littler	XV.	69. Poděbrady	Wirth a Jurek	~
33. Karlovy Vary	Podlaha		70. Polička	Wirth	XXVII.
34. Kladno	Wirth	XXVI.	71. Píseň	Morav. a k. Hradec	X
35. Klatovy	Kostar a Staněk	VII.	72. Přestice	Kostar a Staněk	XXV.
36. Kolín	Mádl	I.	73. Příbram	Dr. Podlaha	XIII.
37. Kralovice	Podlaha	X	74. Trávníč	~	~

↑ První strana seznamu politických okresů psaná Zdeněkem Wirthem s uvedením stavu jejich zpracování v rámci soupisového projektu Archeologické komise, pol. 30. let 20. století.
The first page of the list of political districts written by Zdeněk Wirth with the statement of the state of their treatment within the inventory project of the Archaeological Commission, mid-1930s.

Fondy institucí a spolků

Fonds of institutions and associations

Archeologická komise při České akademii pro vědy a umění

1912–1949¹

Archeologická komise (AK) byla založena jako nová sekce České akademie věd a umění (ČAVU)² roku 1893. Byla řízena přímo prezidentem Akademie Josefem Hlávkou a jejím hlavním úkolem se stal *Soupis památek* v zemích Království českého. Přípravné práce na tomto projektu byly zahájeny v roce 1895, redakční výbor tehdy tvořili Josef Ladislav Píč, František Xaver Borovský, Karel Boromejský Mádl a Bohumil Matějka. Autorem celkové koncepce, vycházející především z německých vzorů, se stal vůdce celé této zakladatelské generace českých dějin umění Karel Chytil. Soupis měl postupně obsáhnout České království, tedy 93 politických okresů, kterým měly odpovídat samostatné svazky. Pro některá města a další významné lokality byly navíc plánovány samostatné díly (především Praha, Plzeň, Kutná Hora, Karlštejn, zámky Roudnice nad Labem, Hluboká a později i další). Celkově tedy tento velkorysý projekt počítal s vydáním více než 100 publikací v českém jazyce a stejného počtu jejich německých mutací. Do roku 1937 se však podařilo zpracovat pouze 50 svazků politických okresů

¹ Údaj znamená časový rozsah fondu, nikoliv dobu existence instituce.

² Oficiální název byl Česká akademie císaře Františka Josefa pro vědy, slovesnost a umění. V textu je uváděna zkrácená forma často používaná i v tehdejší literatuře.

Archaeological Commission at the Czech Academy for Sciences and Arts

1912–1949¹

Archaeological Commission (AK) was founded as a new section of the Czech Academy of Sciences and Arts (CASA)² in 1893. It was established directly by President of the Academy Josef Hlávka and its main task became the *Inventary of Monuments* in the lands of the Kingdom of Bohemia. The preparatory works on this project were begun in 1895; the editorial committee then comprised Josef Ladislav Píč, František Xaver Borovský, Karel Boromejský Mádl and Bohumil Matějka. The author of the overall conception, arising mainly from the German models, became the leader of all of this foundational generation of art history Karel Chytil. The inventory was gradually to contain the Kingdom of Bohemia, thus 93 political districts, which were to correspond to the individual volumes. Moreover, for some towns and other significant localities, independent volumes were planned (predominantly Prague, Pilsen, Kutná Hora, Karlštejn, the chateaus Roudnice nad Labem, Hluboká and later also others). Thus, this

¹ The data mean the timeframe of the fonds, not the time of the existence of the institution.

² The official title was the Bohemian Academy of Emperor Franz Josef for Sciences, Literature and Arts. The shortened form often used also in the literature then is shown in the text.

Kolin. (Křtítko v kostele sv. Bartoloměje.)

Okres Rokycanský.
Mirošov. (Vyšívání na kasuli.)

historických a uměleckých podle politických okresů a vydala do dneška tiskem 19 politických okresů a dva svazky soupisu pražského. Publikací tou mají býti především oceněny, popsány a obrazem znázorněny předměty ceny umělecké a historické, předmět za předmětem podle jednotlivých míst každého okresu. Publikací tou mají vynikající památky nejen zjištěny, ale i ve známost uvedeny býti, tak aby každý čtenář stal se zároveň ochráncem uměleckých památek

Okres Karlínský. Kostelec n. L. (Svorníky na klenbě hlavní lodi chrámu sv. Víta.)

a 4 svazky z pražského soupisu věnované katedrále sv. Víta a její kapitule. Kromě soupisů se instituce zabývala i řadou dalších, byť ne tak rozsáhlých projektů. Ukončení její činnosti souvisí pravděpodobně se zánikem ČAVU na počátku 50. let.

Obsah fondu: část spisové agendy především z 30. a 40. let 20. st., zápisy ze schůzí, korespondence, rukopisy připravovaných soupisů, zápisy ze schůzí Správního výboru hradu Karlštejn, zpráva o opravě obrazů sv. Kříže na Karlštejně (1937), rukopisy dalších publikací Archeologické komise, přípravné materiály pro národopisný soupis

Téma: Správní výbor hradu Karlštejn, oprava obrazů sv. Kříže na Karlštejně (1937), publikace Archeologické komise, národopisný soupis
Zpracování: Fond není uspořádán.

Pomůcky: Marie Burešová, *Inventární soupis fondu Archeologická komise 1912–1949*, Praha 2000.

Rozsah: 16 kartonů

Způsob získání: Fond Archeologická komise přešel do ÚDU spolu s pozůstalostí Z. Wirtha.

Další uložení fondu: Registratura Archeologické komise je uložena v Archivu AV ČR ve fondu Česká akademie věd a umění.

magnanimous project in total anticipated the issuance of more than 100 publications in the Czech language and the same number of their German versions. However, it was possible to treat only fifty volumes of political districts by 1937 and 4 volumes from the Prague inventory devoted to the cathedral of St Vitus and its chapter. Besides the inventories, the institution also dealt with a number of other, albeit not so large, projects. The end of the activity of the Commission is likely related to the closure of the CASA at the beginning of the 1950s.

Contents of the fonds: part of the file agenda mainly from the 1930s and 1940s, minutes from meetings, correspondence, manuscripts of prepared inventories, minutes from the meetings of the Administrative Board of Castle Karlštejn, report on the repair of the images of the Holy Rood at Karlštejn (1937), manuscripts of other publications of the Archaeological Commission, preparatory materials for the ethnographic inventory
Theme: administrative Board of Castle Karlštejn, repair of the images of the Holy Rood at Karlštejn (1937), publications of the Archaeological Commission, ethnographic inventory
Processing: The fonds is not ordered
Aids: Marie Burešová, *Inventární soupis fondu Archeologická komise 1912–1949*, Praha 2000.

Size: 16 cartons

Method of acquisition: The Fonds of the Archaeological Commission transferred to the IAH along with the legacy of Z. Wirth.

Further deposition of the fonds: The Registratura (registration materials) of the Archaeological Commission is deposited in the Archive of the CAS in the fonds of the Czech Academy of Sciences and Arts.

↑ Fotografie mešních kalichů z děkanského kostela sv. Jakuba v Poličce pocházející z fotografického archivu Archeologické komise ČAVU, poč. 20. století.

Photography of the mass chalices from the deaconate church of St James in Polička from the Photographic Archive of the Archaeological Commission of the CASA, beginning of the 20th C.

← Strana z propagačního letáku Soupisů památek historických a uměleckých v království Českém, 1897.
Page from a promotional leaflet of the Inventories of the Historical and Artistic Monuments in the Kingdom of Bohemia, 1897.

Archeologický institut N. P. Kondakova (1872) 1925–1952

Institut založili v Praze žáci a ctitelé Nikodima Pavloviče Kondakova (1844–1925, historik umění a archeolog, specialista na byzantské a staré ruské umění a příbuznou problematiku, zakladatel moderní ruské archeologie, průkopník ikonografické metody, od roku 1922 profesor FF UK) krátce po jeho smrti. Do roku 1931 nesl název Seminarium Kondakovianum, poté Archeologický institut N. P. Kondakova. V roce 1938 přesídlila část Institutu do Bělehradu. Zde byla v roce 1941 částečně zničena při bombardování. Ústav byl nucen ukončit svoji činnost v roce 1952. Od počátku svého působení si Seminarium kladlo za hlavní cíl pokračování Kondakovova díla a vydání jeho rukopisů. Postupně se díky své vědecké a zejména publicistické aktivitě (ročenka *Seminarium Kondakovianum*, od roku 1937 *Annales de l'Institut Kondakov*, řady *Zografika* a *Skythika* aj.) stalo mezinárodně renomovaným pracovištěm, plánované pedagogické působení však zůstalo omezeno na poměrně malý okruh studentů. Institut, vycházející z kruhů ruské pořijnové emigrace (Kalitinskij, Vernadskij, Bernadskij, Toll, Rasocvakij, Rozdianko, Jašvilová), nacházel přesto postupně v Čechách své žáky, členy a příznivce (Josef Myslivec, Karel Schwarzenberg). Navázal na něj i Kabinet pro teorii a dějiny umění Československé akademie věd.

Obsah fondu: osobnost N. P. Kondakova (korespondence, oslavy 80. narozenin, přednášky na FF UK, biografické materiály, rukopisy); Kondakovův ústav: dokumenty o právní existenci ústavu, seznamy členů, adresáře, protokoly ze zasedání, zprávy o činnosti, hospodářská agenda, inventární seznamy archivu a knihovny, korespondence, materiály k publikační činnosti

Archaeological Institute of N. P. Kondakov (1872) 1925–1952

The Institute was founded in Prague by the students and admirers of Nikodim Pavlovich Kondakov (1844–1925, art historian and archaeologist, specialist in Byzantine and Early Russian art and associated issues, the founder of modern Russian archaeology, pioneer of the iconographic method, from 1922 professor at the FA CU), shortly after his death. Until 1931, it had the title Seminarium Kondakovianum, then the Archaeological Institute of N. P. Kondakov. In 1938 part of the Institute moved to Belgrade, where it was partially destroyed in 1941 by bombing. The Institute was forced to discontinue its activities in 1952. From the beginning of its activity, the Seminarium set its main aim as the continuation of Kondakov's works and publication of his manuscripts. Gradually, thanks to its scientific and particularly publication activity (yearbook *Seminarium Kondakovianum*, after 1937 *Annales de l'Institut Kondakov*, the series *Zografika* / iconography/ and *Skythika* /Eurasian studies/ etc.), it became an internationally renowned workplace, but the planned pedagogical activity remained limited to a relatively small circle of students. The Institute, coming from the circle of Russian émigrés after the Revolution (Kalitinski, Vernadski, Bernadski, Toll, Rasotsvaki, Rozdianko, Yashvilová), despite that found its students, members and adherents gradually in Bohemia (Josef Myslivec, Karel Schwarzenberg). Also the Cabinet for the Theory and History of Art of the Czechoslovak Academy of Sciences built on it.

Contents of the fonds: the personal effects of N. P. Kondakov (correspondence, celebration of his 80th birthday, lectures at FA CU, biographical materials, manuscripts); Kondakov's Institute: documents on the legal existence of the institute, lists of the members, address book, protocols from the sessions, reports on the activities, economic agenda, inventory lists of the archive and library, correspondence, materials on the publication activities and exhibitions, personal documents, correspondence and manuscripts of the members of the Institute, card catalogue of the collection of icons, photo documentation (particularly icons and other artistic artefacts, findings from archaeological research projects with Dura-Europos).

Theme: the history and activity of the KI

Processing: The fonds is ordered.

a výstavám, osobní doklady, korespondence a rukopisy členů Ústavu, kartotéka sbírky ikon, fotodokumentace (zejména ikony a další umělecké artefakty, nálezy z archeologických výzkumů u Dura-Europos)

Téma: dějiny a činnost KI

Zpracování: Fond je uspořádán.

Pomůcky: Lydie Kopecká, *Archeologický institut N. P. Kondakova 1925-1952, Inventář fondu*, Praha 1999.

Rozsah: 69 kartonů, 1 krabice, 2 knihy

Způsob získání: Fond Archeologického ústavu N. P. Kondakova převzal Ústav dějin umění v době svého vzniku.

Aids: Lydie Kopecká, *Archeologický institut N. P. Kondakova 1925-1952, Inventář fondu*, Praha 1999.

Size: 69 cartons, 1 box, 2 books

Method of acquisition: The fonds of the Archaeological Institute of N. P. Kondakov was assumed by the Institute of Art History at the time of its foundation.

Artefactum, nakladatelství ÚDU AV ČR 1994–2006

V roce 1994 bylo založeno na půdě ústavu vydavatelství Artefactum, jehož cílem je publikování umělecko-historické literatury. V rámci vydavatelství byla otevřena ediční řada *Fontes historiae artium* jako řada edic písemných pramenů z našich i zahraničních archivů nebo studií, jejíž součástí je pramenná edice mající přímý vztah k dějinám českého i světového výtvarného umění. Navazuje na dlouholetou evropskou tradici představovanou kupř. řadou *Quellenschriften für Kunstgeschichte und Kunsttechnik des Mittelalters und der Renaissance, Jahrbuch der kunsthistorischen Sammlungen*, u nás např. *Památkami archeologickými*. Při tvorbě edičního plánu vychází redakce především z odborného zaměření Ústavu dějin umění AV ČR, z jednotlivých vědeckých úkolů jeho pracovníků a z významu témat pro další rozvoj dějin umění jako vědecké disciplíny.

arteFACTUM

Obsah fondu: korespondence redakce, rukopisy publikací, autorské a redakční korektury

Zpracování: Fond je uspořádán.

Pomůcky: Kristina Uhlíková, *Inventární soupis archivního fondu nakladatelství Artefactum Ústavu dějin umění AV ČR*, Praha 2009.

Rozsah: 13 kartonů

Způsob získání: Fond nakladatelství Artefactum oddělení předal M. Šroněk v roce 2008.

Artefactum, publishing house of the IAH CAS 1994–2006

In 1994 publishing house Artefactum was founded at the Institute, the aim of which is the publication of art-historical literature. Within the publishing house the editorial series *Fontes historiae artium* was opened, as a series of written sources from our and foreign archives or studies, a component of which are the source editions, with a direct tie to the history of Czech and global fine arts. It builds on the multi-year European tradition represented by for instance the series *Quellenschriften für Kunstgeschichte und Kunsttechnik des Mittelalters und der Renaissance, Jahrbuch der kunsthistorischen Sammlungen*, or for example here with *Památky archeologické* [Archaeological Monuments]. In the creation of the editorial plan, the editorial board starts mainly from the professional focus of the Institute of Art History of the CAS, from the individual scientific tasks of its employees and from the research of the themes for the further development of art history as a scientific discipline.

Contents of the fonds: correspondence of the editorial board, manuscripts of the publications, authorial and editorial corrections

Processing: The fonds is ordered.

Aids: Kristina Uhlíková, *Inventární soupis archivního fondu nakladatelství Artefactum Ústavu dějin umění AV ČR*, Praha 2009.

Size: 13 cartons

Method of acquisition: M. Šroněk handed over the fonds of the Publishing House Artefactum to the Department in 2008.

Kruh pro pěstování dějin umění

1913–1960

Kruh pro pěstování dějin umění (KPDU) byl založen roku 1913 z podnětu Karla Chytila, Františka A. Borovského, Františka X. Harlase, Karla B. Mádl, Jaromíra Pečírky, Cyrila A. Straky. Jeho hlavním cílem bylo podpořit zájem veřejnosti o dějepis umění, muzejnictví a památkovou péči. Členy byli historici umění a pracovníci příbuzných oborů, ale i velký počet neprofesionálních zájemců. Program se skládal ze spolkových vycházek, exkursí a večerů s přednáškami. Výsledky vědecké činnosti byly publikovány především v *Ročence KPDU* založené roku 1915. Za nejplodnější období Kruhu můžeme považovat léta 1915–1933, kdy byl jeho předsedou Karel Chytil. Spolek ukončil svoji činnost po smrti svého posledního předsedy Antonína Matějčka roku 1950, oficiálně však byl rozpuštěn až v roce 1960.

Obsah fondu: písemnosti týkající se založení a ukončení činnosti spolku, korespondence (od roku 1930), písemnosti týkající se organizační stránky KPDU a stavu členstva

Téma: činnost KPDU

Zpracování: Fond je uspořádán.

Pomůcky: Martin Halata, *Kruh pro pěstování dějin umění (1913–1960)*, *Inventář*, Praha 2000.

Rozsah: 3 kartony

Způsob získání: Fond byl převzat ÚDU spolu s pozůstalostí V. Kramáře, z níž byl posléze vyčleněn.

Circle for the Cultivation of Art History

1913–1960

The Circle for the Cultivation of Art History (KPDU) was founded in 1913 at the impetus of Karel Chytil, František A. Borovský, František X. Harlas, Karel B. Mádl, Jaromír Pečírka, and Cyril A. Straka. Its main aim was to support the interest of the public in art history, museology and monument care. The members were art historians and employees of related fields but also a large number of non-professional interested parties. The programme consisted of social outings, excursions and dinners with lectures. The results of the scientific activities were published mainly in the yearbook *Ročenka KPDU* founded in 1915. We can consider the most fruitful period of the Circle to be 1915–1933, when its president was Karel Chytil. The society finished its activity after the death of its last president Antonín Matějček in 1950, but it was not officially dissolved until 1960.

Contents of the fonds: writings concerning the foundation and ending of the activity of the society, correspondence (from 1930), writings concerning the organizational side of the KPDU and the state of the membership

Theme: activity of the KPDU

Processing: The fonds is ordered.

Aids: Martin Halata, *Kruh pro pěstování dějin umění (1913–1960)*, *Inventář*, Praha 2000.

Size: 3 cartons

Method of acquisition: The fonds was taken over by the IAH along with the legacy of V. Kramář, from which it was later separated.

Národní kulturní komise

(1917) 1947–1954

Národní kulturní komise (NKK) byla ustavena zákonem č. 137/46 Sb. ze dne 16. 5. 1946 při Ministerstvu školství a osvěty jako orgán pro správu státního kulturního majetku. Svoji činnost zahájila v únoru roku 1947. Personálně byla složena ze zástupců ministerstev školství a osvěty, vnitra, financí, zemědělství, dopravy, vnitřního obchodu, národní obrany a Státního úřadu plánovacího. Funkci jejího předsedy po celou dobu zastával Zdeněk Wirth. Výkonnými orgány Národní kulturní komise byly zpočátku dvě kanceláře – administrativní při Ministerstvu školství a osvěty a technická při Ministerstvu techniky, později byly sloučeny v jednu kancelář. Náplní činnosti byla správa po roce 1945 zestátněných objektů (i mobiliáře) prohlášených za státní kulturní majetek. Jako samostatná organizace byla zrušena v závěru roku 1951.

Obsah fondu: legislativní ustanovení NKK, prováděcí směrnice a nařízení, seznamy objektů, které patřily do její pravomoci, inventáře a odhady předmětů a sbírek převzatých objektů, soupisy majetku konfiskovaného německým občanům, materiály týkající se slavnostního otevření zámků spravovaných NKK (Litomyšl, Nelahozeves, Slavkov, Veltrusy, Vizovice) a další písemnosti vyplývající z úřední agendy. Dále fond obsahuje také písemnosti týkající se správy státního kulturního majetku po zániku NKK (do roku 1954), inventáře zámků (schwarzenberských a zestátněných rodu Habsburků) z období 1919 a 1920 a inventáře několika českých a moravských zámků pořízených během okupace komisí zřízenou Pozemkovým úřadem pro Čechy a Moravu (Bodenamt für Böhmen und Mähren).

Zvláštní součástí fondu jsou písemnosti (protokoly, pracovní deník ad.) vzniklé v období 1945–1954 během činnosti pověřence Ministerstva školství a osvěty a posléze stálého pověřence NKK Josefa Scheybala, který se velmi aktivně účastnil zajišťování kulturně cenného konfiskovaného majetku zvláště v severních a v severovýchodních Čechách.

Druhou do značné míry samostatnou součástí fondu jsou zprávy o činnosti pověřenců státního památkového úřadu v Liberci (Jaroslav Dědina, Vlastimil Vinter) z období léta a podzimu roku 1945 týkající se zajišťování muzeí, galerií a kulturně cenného mobiliáře z konfiskovaného majetku na Liberecku.

Téma: dějiny a činnost NKK a jejich pověřenců

Zpracování: Fond je uspořádán.

National Cultural Commission

(1917) 1947–1954

The National Cultural Commission (NKK) was established by Act No. 137/46 Coll. from 16 May 1946 at the Ministry of Education and Enlightenment as the body for the administration of state cultural property. It began its activities in February 1947. In terms of personnel, it was comprised of representatives of the Ministry of Education and Enlightenment, Interior, Finance, Agriculture, Transport, Internal Trade, National Defence and the State Planning Office. The function of its president for the entire time was held by Zdeněk Wirth. The executive bodies of the National Cultural Commission were at the beginning two offices – one administrative at the Ministry of Education and Enlightenment and one technical at the Ministry of Technology, they were later integrated into one office. The content of the activity was the administration of nationalized buildings after 1945 and the moveable property declared to be state cultural property. It was closed as a separate organization at the end of 1951.

Contents of the fonds: legislative provisions of the NKK, executive guidelines and provisions, lists of objects, which belonged under their authority, inventory lists, and estimates of the objects and collections of the taken objects, inventories of the property confiscated from German citizens, materials concerning the ceremonial opening of the chateaus administered by the NKK (Litomyšl, Nelahozeves, Slavkov, Veltrusy, Vizovice) and other documents arising from the official agenda. The fonds further contains also writings concerning the administration of state cultural property after the closure of the NKK (until 1954), inventory lists of the chateaus (those of the Schwarzenberg family and nationalized from the property of the family of the Habsburgs) from 1919 and 1920 and the inventory lists of several Bohemian and Moravian chateaus made during the occupation by the commission established by the Land Office for Bohemia and Moravia (Bodenamt für Böhmen und Mähren). A special part of the fonds are the writings (protocols, work diary etc.) created in 1945–1954 during the activity of the appointee of the Ministry of Education and Enlightenment and later permanent appointee of the NKK Josef Scheybal, who very actively participated in assuring the culturally valuable confiscated property especially in North and Northeast Bohemia.

The second largely independent part of the fonds

Pomůcky: Kristina Kaplanová, *Národní kulturní komise (1917) 1947–1954, Inventář fondu*, Praha 2001. Fond bude do konce roku 2018 digitalizován a zpřístupněn na adrese:

www.konfiskovanepamatky.udu.cas.cz/.

Rozsah: 22 kartonů

Způsob získání: Fond Národní kulturní komise přešel do ÚDU spolu s pozůstalostí Z. Wirtha, z níž byl posléze vyčleněn.

Další uložení fondu: Část registratury NKK je uložena v Národním archivu ve fondu Státní památková správa, plánová a fotografická dokumentace je uložena v Archivu architektury a stavitelství Národního technického muzea a rozsáhlý fotoarchiv v Archivu Národního muzea.

are the reports on the activity of the Appointees of the State Monument Office in Liberec (Jaroslav Dědina, Vlastimil Vinter) from the summer and autumn of 1945 concerning assuring the museums, galleries and culturally valuable movables from the confiscated property in the Liberec District. *Theme:* history and activity of the NKK and their appointees

Processing: The fonds is ordered.

Aids: Kristina Kaplanová, *Národní kulturní komise (1917) 1947–1954, Inventář fondu*, Praha 2001.

The fonds will be digitized by the end of 2018 and made available at:

www.konfiskovanepamatky.udu.cas.cz/.

Size: 22 cartons

Method of acquisition: The Fonds of the National Cultural Commission came to the IAH along with the legacy of Z. Wirth, from which it was later separated.

Further deposition of the fonds: Part of the registratura of the NKK is deposited in the National Archive in the fonds of the State Monument Administration, the plan and photographic documentation of the NKK is deposited in the Archive of Architecture and Civil Engineering of the National Technical Museum and extensive photo archive in the National Museum Archive.

↑ Zdeněk Wirth na zasedání části pléna České národní rady během Pražského povstání, květen 1945 (zleva Gustav Beneš, Ladislav Machoň, Josef Kubát, Josef Kuffner, Vladimír Koutný, Zdeněk Wirth, Jaroslav Nebesář).
Zdeněk Wirth at the session of part of the plenary of the Czech National Council during the Prague Uprising, May 1945 (from the left Gustav Beneš, Ladislav Machoň, Josef Kubát, Josef Kuffner, Vladimír Koutný, Zdeněk Wirth, Jaroslav Nebesář).

Uměleckohistorická komise Německé společnosti věd a umění pro Československou republiku

1913–1943

Uměleckohistorická komise byla založena patrně v roce 1913 u Společnosti pro podporu německé vědy, umění a literatury v Čechách s tím, že se měla soustředit na publikování výsledků výzkumu k dějinám umění Čech. Hlavním cílem byla příprava uměleckohistorické topografie pro německé okresy země. V roce 1914 Společnost uzavřela dohodu s Českou akademií věd a umění o spolupráci na vydávání *Soupisu památek*. Angažmá německé strany v tomto projektu řídila právě Uměleckohistorická komise, v níž zasedali nejvýznamnější aktéři výzkumu dějin umění z řad německých obyvatel země.

Obsah fondu: zápisy ze schůzí, korespondence o vydávání jednotlivých dílů topografie i dalších projektech

Téma: činnost Uměleckohistorické komise

Zpracování: Fond je uspořádán.

Pomůcky: Kristina Uhlíková, *Kunsthistorische Kommission der Deutschen Gesellschaft der Wissenschaften und Künste für die Tschechoslowakische Republik (Uměleckohistorická komise Německé společnosti věd a umění pro Československou republiku), 1913–1943*, Inventář, 2013.

Rozsah: 2 kartony

Způsob získání: Fond byl vyčleněn z pozůstalosti Z. Wirtha.

Art-Historical Commission of the German Society of Sciences and Arts for the Czechoslovak Republic

1913–1943

The Art-Historical Commission was apparently founded in 1913 at the Society for the Support of German Sciences, Arts and Literature in Bohemia with it being supposed to focus on the publication of the results of research of the art history of Bohemia. The main aim was the preparation of the art-historical topographies for the German districts of the land. In 1914, the Society concluded an agreement with the Czech Academy of Sciences and Arts on cooperation in the publication of the inventory of monuments. The engagement of the German side in this projects was governed by the Art-Historical Commission, in which the most important actors of the research of art history from the ranks of the German populace of the land sat.

Contents of the fonds: minutes from meetings, correspondence on the publication of the individual works of topography and other projects

Theme: activity of the Art-Historical Commission

Processing: The fonds is ordered.

Aids: Kristina Uhlíková, *Kunsthistorische Kommission der Deutschen Gesellschaft der Wissenschaften und Künste für die Tschechoslowakische Republik (Uměleckohistorická komise Německé společnosti věd a umění pro Československou republiku), 1913–1943*, Inventář, 2013.

Size: 2 cartons

Method of acquisition: The fonds was appropriated from the legacy of Z. Wirth.

Uměleckohistorická společnost

1990–

Uměleckohistorická společnost (UHS) vznikla v roce 1990 jako profesní organizace sdružující české i zahraniční historiky umění a studenty oboru. Sdružení od roku 2003 pořádá sjezdy historiků umění a vydává sborníky z těchto odborných setkání. Dvakrát ročně také připravuje *Bulletin UHS*, v němž jsou publikovány především komentáře aktuálního dění v oboru (recenze výstav, konferencí, medailony významných odborníků atd.).

Obsah fondu: otevřený fond společnosti obsahuje zápisy ze schůzí, korespondenci, materiály ke Sjezdům českých historiků umění a k přípravě *Bulletinů UHS*; součástí fondu je i kompletní řada výtisků tohoto periodika

Zpracování: Fond není uspořádán.

Pomůcky: žádné

Rozsah: 12 kartonů

Způsob získání: Fond je průběžně doplňován výbo-rem společnosti.

Art-Historical Society

1990–

The Art-Historical Society (UHS) was founded in 1990 as a professional organization, associating Czech and foreign art historians and students of the field. Since 2003, the association has organized congresses of art historians and issued proceedings of these professional meetings. Twice a year, it also prepares a *Bulletin UHS*, in which mainly commentaries on the current events in the field are published (reviews of exhibitions, conferences, medallions of significant specialists etc.).

Contents of the fonds: the open fonds of the society contains the minutes from meetings, correspondences, materials for the Congresses of Czech Art Historians and for the preparation of the *Bulletins of the UHS*; a component of the fonds is also a complete series of the prints of this periodical.

Processing: The fonds is not ordered.

Aids: none

Size: 12 cartons

Method of acquisition: The fonds is consistently complemented by its committee.

↑ Konference Sváteční člověk. 150 let od narození Antonína Podlahy
pořádaná Ústavem dějin umění AV ČR (21. 11. 2015).
*Conference Festive man. 150 years since the birth of Antonín Podlaha
organized by the Institute of Art History, CAS (21. 11. 2015).*

Ústav dějin umění AV ČR

1952–

Historie Ústavu dějin umění sahá do roku 1953, kdy byl založen Kabinet pro teorii a dějiny umění ČSAV, později Ústav pro teorii a dějiny umění, od roku 1992 Ústav dějin umění Akademie věd České republiky. Hlavním úkolem ÚDU bylo od počátku zajistit vyvážený a systematický vědecký výzkum na poli dějin a teorie umění. Výsledky vědecké práce byly postupně prezentovány v mnohasvazkových Dějinách českého výtvarného umění, v řadě publikací, ve výstavních katalogích a jsou průběžně publikovány v odborných časopisech, především v ústavním periodiku Umění, založeném v roce 1953. Ústav vydává i umělecko-historickou topografii. Se vznikem ústavu byla založena servisní oddělení – knihovna, bibliografie, fototéka s fotoateliérem a oddělení dokumentace. *Obsah fondu:* Aktový materiál z činnosti instituce je od roku 1952 soustředován v Archivu Akademie věd ČR. Fond v odd. dokumentace obsahuje především dokumenty k vědecké činnosti ústavu – přípravě publikací, výstav a konferencí. Dále torzovitě také duplikáty zápisů z jednání vědeckých rad instituce, závodní organizace KSČ a ROH a na pracovišti vedené kandidátské práce včetně posudků na ně.

Téma: činnost Kabinetu pro teorii a dějiny umění ČSAV, Ústavu pro teorii a dějiny umění ČSAV a Ústavu dějin umění AV ČR

Zpracování: Fond je průběžně zapisován do databáze FileMakerPro

Pomůcky: počítačová databáze FileMakerPro

Rozsah: 172 evidenčních složek

Způsob získání: Převzetím od sekretariátu ÚDU, dary jednotlivých pracovníků.

Další uložení fondu: Aktový materiál je uložen v dnešním Masarykově ústavu – Archivu AV ČR, přičemž uspořádána a přístupná je pouze část do roku 1968.

Institute of Art History of the CAS

1952–

The history of the Institute of Art History dates back to 1953, when the Cabinet for the Theory and History of Art of the CSAS was founded, later the Institute for the Theory and History of Art of the CSAS, since 1992 the Institute of Art History of the Czech Academy of Sciences. The main task of the IAH has since the beginning been to ensure balanced and systematic scientific research in the field of the history and theory of art. The results of the scientific work have gradually been presented in the voluminous History of Czech Fine Arts, in a number of publications, in exhibition catalogues and are published in an ongoing way in professional journals, primarily in the institute's periodical Umění (Art), founded in 1953. The Institute also publishes an art-historical topography. With the establishment of the Institute, a service departments were established – a library, a bibliography, a photo collection with a photo studio and the Department of Documentation.

Content of the fonds: The act material from the activities of the institution is from 1952 concentrated in the Archive of the Czech Academy of Sciences. The fonds in the Department of Documentation mainly contains documents on the scientific activity of the institute – preparation of publications, exhibitions and conferences. Further fragmentarily also duplicated of the records from the discussions of the Scientific Council of the institution, the company organization of the CPC and ROH (Revolutionary Union Movement) and at workplace-led candidate theses including the evaluations of it.

Theme: the activity of the Cabinet for the Theory and History of Art of the CSAS, Institute for the Theory and History of Art of the CSAS and the Institute of Art History of the CAS

Processing: The fonds is being entered in an ongoing way into the database in FileMakerPro

Aids: computer database in FileMakerPro

Size: 172 registration components

Method of acquisition: Taken over from the secretariat of IAH, gifts of individual employees.

Further deposition of the fonds: The act material is deposited in today's Masaryk Institute – Archive of the CAS, where only the part to 1968 is organized and accessible.

↑ Jarmila Kuličková, Josef Cibulka a Alžběta Breindlová před portálem kláštera Porta coeli v Předklášteří u Tišnova, 20. léta 20. století.
Jarmila Kuličková, Josef Cibulka and Alžběta Breindlová in front of the portal of the monastery Porta coeli in Předklášteří near Tišnov, 1920s.

Osobní pozůstalosti

Personal legacies

Josef Cibulka

1886–1968³

Historik umění, kněz, teolog.

Josef Cibulka studoval nejprve krátce filozofii na pražské univerzitě, potom teologii na České koleji v Římě. Dále pokračoval ve studiu ve Vídni, kde navštěvoval přednášky a semináře profesorů Josefa Strzygowského i Maxe Dvořáka. Od roku 1921 přednášel dějiny církevního umění, křesťanské archeologie a církevních dějin na bohoslovecké fakultě Univerzity Karlovy v Praze, od roku 1927 byl docentem na Filozofické fakultě téže univerzity. Za války byl ředitelem Českomoravské zemské galerie a od roku 1947 kanovníkem Kolegiátní kapituly Všech svatých na Pražském hradě, od roku 1956 jejím proboštem. Roku 1952 se stal profesorem Římskokatolické cyrilometodějské bohoslovecké fakulty v Litoměřicích. Současně řadu let předsedal českému národnímu výboru pro dějiny umění a v roce 1946 se stal členem výboru ICOM.

Po odborné stránce se zaměřil zvláště na raně křesťanské umění, raně středověkou architekturu (kostely Velké Moravy, stavby Pražského hradu) a středověké umění (české deskové malířství, korunovační klenoty), zabýval se ale také ikonografií, barokním a novověkým malířstvím.

³ Letopočty jsou datem narození a úmrtí zůstavitelů.

Josef Cibulka

1886–1968³

Art Historian, priest, theologian.

Josef Cibulka first briefly studied philosophy at the University of Prague, then theology at the Bohemian College in Rome. He continued further in his study in Vienna, where he attended the lectures and seminars of the professors Josef Strzygowski and Max Dvořák. From 1921, he lectured on the history of ecclesiastical art, Christian archaeology and church history at the Faculty of Theology of Charles University in Prague, from 1927 was associate professor at the Faculty of Arts of the same university. During the war, he was the director of the Czech-Moravian Land Gallery and from 1947 the canon of the collegial chapter at All Saints at Prague Castle, from 1956 he was its provost. In 1952, he became a professor at the Roman Catholic Cyril and Methodius Faculty of Theology in Litoměřice. At the same time, he presided for a number of years the Czech National Committee for Art History and in 1946 became a member of the committee of ICOM.

Professionally, he focused particularly on early Christian art, early medieval architecture (the churches of Great Moravia, the buildings of Prague Castle) and medieval art (Bohemian panel painting, the coronation jewels), but he also dealt

³ The years are the date of birth and death of the testators.

Obsah fondu: osobní a úřední korespondence, přípravy přednášek, koncepty rukopisů a přednášek, fotografie

Téma: sakrální architektura na Pražském hradě (především katedrála sv. Víta), svatováclavská koruna, architektura a počátky křesťanství Velké Moravy, barokní malířství a sochařství a další; k pozůstalosti J. Cibulky patří i 120 plánů lokalit (především k Velké Moravě) – viz sbírka Stará plánová dokumentace, i. č. 07262–07381.

Zpracování: Fond je uspořádán.

Pomůcky: Martin Krummholz – Martina Maříková, *Inventář osobního fondu Josef Cibulka (1886–1968)*, Praha 2006.

Rozsah: 38 kartonů

Způsob získání: Pozůstalost J. Cibulky získal ÚDU koupí.

with iconography, Baroque and Modern painting.

Contents of the fonds: personal and official correspondence, preparation of lectures, concepts of manuscripts and lectures, photography

Theme: sacral architecture at Prague Castle (mainly the Cathedral of St Vitus), the St Wenceslas crown, architecture and the beginnings of the Christianity of Great Moravia, Baroque painting and sculpture and others. The legacy of J. Cibulka includes also 120 plans of localities (mainly for Great Moravia) – see the collection Old Planning Documentation, i. č. 07262–07381.

Processing: The fonds is ordered.

Aids: Martin Krummholz – Martina Maříková, *Inventář osobního fondu Josef Cibulka (1886–1968)*, Praha 2006.

Size: 38 cartons

Method of acquisition: The IAH obtained the legacy of J. Cibulka through purchase.

Vlasta Dvořáková

1920–2005

Historička umění.

Studia dějin umění na pražské univerzitě Vlasta Dvořáková dokončila v roce 1950 prací *J. Molitor, k problematice rokokového malířství*. V prvním období se věnovala baroknímu malířství. V roce 1956 nastoupila do Kabinetu pro teorii a dějiny umění ČSAV, kde v druhé polovině 50. let spolupracovala se Zdeňkem Wirthem na *Soupisu uměleckých památek Čech*. Na půdě této instituce působila až do roku 1988 a věnovala se společně s Josefem Krásou především středověké nástěnné malbě.

Obsah fondu: poznámky, materiál k Mistru Theodorikovi, fotografie, disertační práce, separáty

Téma: středověká nástěnná malba

Zpracování: Fond není uspořádán.

Pomůcky: žádné

Rozsah: 5 kartonů

Způsob získání: Fond získal ÚDU v roce 2004 darem.

Vlasta Dvořáková

1920–2005

Art Historian.

Vlasta Dvořáková completed her study of art history at the University of Prague in 1950 with the thesis *J. Molitor, k problematice rokokového malířství* [J. Molitor, On the problem of Rococo Painting]. In the first period, she devoted herself to Baroque painting. In 1956 she joined the Cabinet for the Theory and History of Art of the Czechoslovak Academy of Sciences, where in the second half of the 1950s she cooperated with Zdeněk Wirth on the *Soupis uměleckých památek Čech* [Inventory of the Artistic Monuments of Bohemia]. She worked at the institution until 1988 and devoted herself mainly to medieval wall painting along with Josef Krása.

Contents of the fonds: notes, material on Master Theodoric, photography, dissertation thesis, separate pieces

Theme: medieval wall painting

Processing: The fonds is not ordered.

Aids: none

Size: 5 cartons

Method of acquisition: ÚDU acquired the fonds in 2004 as a gift.

Anton Gnirs

1873–1933

Historik, archeolog.

Studoval klasickou filologii, historii a zeměpis na pražské univerzitě. Po absolvování odešel do Puly, kde působil jako středoškolský profesor. Hlavní náplní jeho pobytu na Istrii byla památkářská činnost a archeologický výzkum. V roce 1901 se stal zástupcem

rakouského archeologického ústavu pro jižní Istrii. V roce 1902 přijal funkci konzervátora Centrální komise pro výzkum a zachování památek této oblasti. V roce 1912 povýšil na zemského konzervátora pro Přímoří a v roce 1915 také pro Korutany a Kraňsko. Roku 1916 byl jmenován vládním radou a roku 1919 byl povolán do mezinárodní komise pro příměří ve Vídni. Během války se v Gorici věnoval soupisu nápisů na zvonech určených k likvidaci. Po válce se vrátil dorodných Čech. Stal se profesorem dějepisu, geografie a němčiny v Lokti. Současně však zastával čestnou funkci vedoucího zdejšího Městského muzea a archivu. V této době se z pověření Ministerstva školství a národní osvěty a ve spolupráci s Archeologickou komisí České akademie věd a umění věnoval také soupisovým pracím a studiu pramenů k dějinám Karlových Varů. Zasloužil se o stavební záchranu loketského hradu. Později řídil vykopávky na jižní Moravě a na chebském hradě.

Obsah fondu: osobní dokumenty, osobní, rodinná a úřední korespondence, rukopisy, poznámky, přípravný materiál, fotografie, negativy, tisky, plány

Téma: topografie uměleckých památek Karlovarska, Loketska, Mariánských Lázní, Teplé, archeologický výzkum v Pule

Zpracování: Fond není uspořádan.

Pomůcky: žádné

Rozsah: 50 kartonů

Způsob získání: Pozůstalost A. Gnirse získal po roce 1945 Z. Wirth (byla nalezena v opuštěném bytě Gnirsovy rodiny v Lokti Josefem Scheybalem), s jehož pozůstalostí přešla do ÚDU.

Další uložení fondu: Důležitá část osobního archivu Antona Gnirse je uložena ve Státním okresním archivu Karlovy Vary.

Anton Gnirs

1873–1933

Historian, archaeologist.

He studied classical philology, history and geography at the University of Prague. After graduation, he went to Pula, where he worked as a secondary-school teacher. The main content of his stay in Istria was monument care activity and archaeological research. In 1901 he became the representative of the Austrian Archaeological Institute for South Istria. In 1902 he accepted the post of conservator of the Central Commission for Research and Preservation of Monuments of this area. In 1912 he was promoted to the land conservator for Primorje and in 1915 also for Carinthia and Carniola. In 1916 he was appointed to the ruling council and in 1919 was called to the international commission for a treaty in Vienna. During the war, he devoted himself to an inventory of inscriptions on the bells destined for disposal in Gorica. After the war, he returned to his native Bohemia. He became a professor of history, geography and German in Loket. At the same time, however, he held the honorary post of head of the Municipal Museum and Archive there. At that time, he also devoted himself to inventory work and study of the sources on the history of Karlovy Vary under appointment from the Ministry of Education and Enlightenment and in cooperation with the Archaeological Commission of the Czech Academy of Sciences and Arts. He had credit in the construction preservation of the castle of Loket. He later guided excavations in South Moravia and at the castle in Cheb.

Contents of the fonds: personal documents, personal, family and official correspondence, manuscripts, notes, preparatory material, photography, negatives, prints, plans

Theme: topography of the artistic monuments of the Karlovy Vary district, Loket district, Mariánské Lázně, Teplá, archaeological research in Pula

Processing: The fonds is not ordered.

Aids: none

Size: 50 cartons

Method of acquisition: The legacy of A. Gnirs was acquired after 1945 by Z. Wirth (it was found in the abandoned flat of the Gnirs family in Loket by Josef Scheybal), it was transferred to the IAH along with his legacy.

Further deposition of the fonds: An important part of the personal archive of Anton Gnirs is deposited in the State District Archive of Karlovy Vary.

Olga Herbenová

1927–1990

Historička umění.

Po komplikovaných studiích gymnázia v Užhorodě, Praze a Jaroměři v letech 1946–1951 absolvovala dějiny umění na Filozofické fakultě UK v Praze. Poté nastoupila do Židovského muzea, kde se zabývala synagogálními oponami 17. století, historií pražských synagog Španělské a Vysoké a současně se věnovala dětským kresbám z Terezína. V letech 1953–1990 působila v Umělecko-průmyslovém muzeu a soustředila se na studium historického nábytku a odívání. Z fondů muzea také uspořádala několik výstav.

Obsah fondu: přípravný písemný materiál, obrazový materiál, recenze, přednášky, korespondence

Téma: móda, nábytek

Pomůcky: Jana Marešová, *Fond Olga Herbenová (1927–1990)*, *Inventář*, Praha 2005.

Rozsah: 4 kartony

Způsob získání: Pozůstalost Olgy Herbenové získal ÚDU darem v roce 2000.

Olga Herbenová

1927–1990

Art Historian.

After complicated studies at the secondary grammar school in Užhorod, Prague and Jaroměř in 1946–1951, she graduated in art history at the Faculty of Arts in Prague. Afterwards, she joined the Jewish Museum, where she dealt with the synagogue curtains of the 17th century, history of the Prague Spanish and High synagogues and at the same time devoted herself to children's drawings from Terezín. In 1953–1990, she worked at the Museum of Decorative Arts and concentrated on the study of historical furniture and clothing. She also organized several exhibitions from the fonds of the museum.

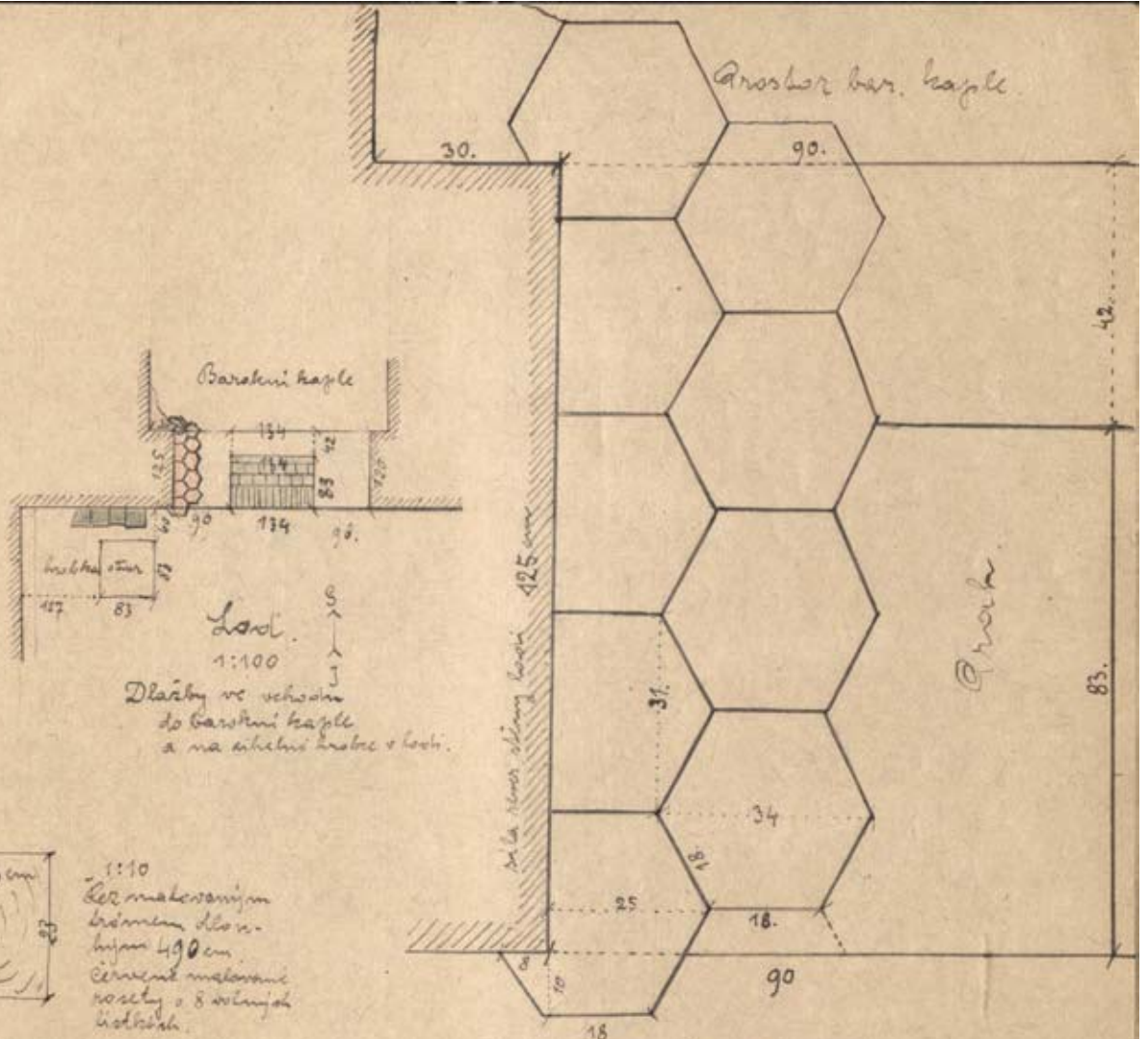
Contents of the fonds: preparatory written material, pictorial material, reviews, lectures, correspondence

Theme: fashion, furniture

Aids: Jana Marešová, *Fond Olga Herbenová (1927–1990)*, *Inventář*, Praha 2005.

Size: 4 cartons

Method of acquisition: The IAH obtained the legacy of Olga Herbenová through a gift in 2000.

Lavni
1:100
Dlažby ve vchodu
do barokní kapele
a na cihelné hrobově v loži.

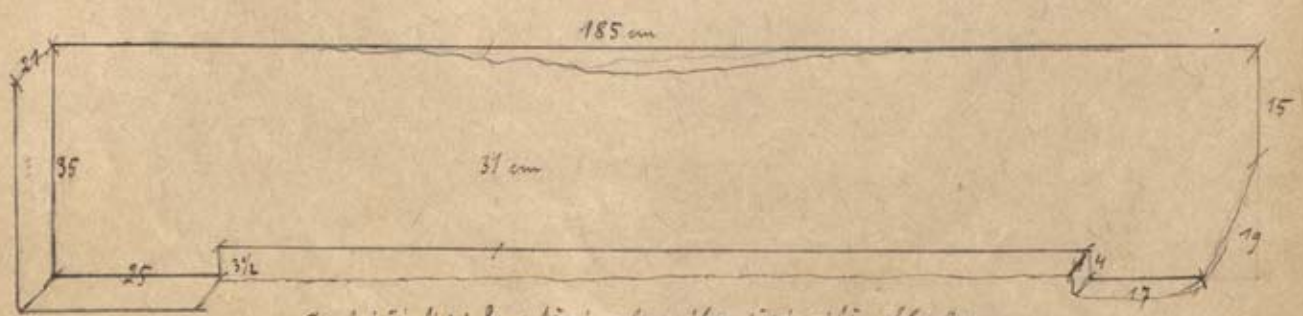

1:10
Ker. malovanými
brázdami dle
výj. 490 cm.
Cement malovaní
rosety o 8 vlnách
úhelníků.

1:10.
Ker. pískovc. ovlivněn 187 cm dlouhým
malovanými při cihelné výšince
před vlt. obloukem (viz foto k 14532)
jaké vlt. materiál.
Náter se jistě dělá skřep. slavně
ovlivněn 35 cm dlouhým.

Sporná šestiboká cihelná dlažba
na prahu vchodu do barokní kapele.
Měr. 1:10.

Dlažba ker. písk. ovlivněn malovanými před vlt. obloukem
jaké vlt. materiál a musí být, jako je známé ostatním.
1:10.

Rudolf Hlubinka

1878–1951

Právník, úředník pražského magistrátu, památkář.

Studoval na Právnické fakultě Karlovy univerzity v Praze. Od roku 1922 působil v Památkovém sboru hlavního města Prahy, později vedl odbor výstavby pražského magistrátu. Zasloužil se o provedení soupisu nemovitých historických, uměleckých a přírodních památek na území Velké Prahy. Sběrka fotografií Památkového sboru, kterou založil, byla názorným a podrobným popisem vývoje Prahy. Obsahovala 25 000 fotografií. Výsledky průzkumu a dokumentace byly uloženy v Archivu hl. m. Prahy a částečně byly zničeny při požáru Staroměstské radnice v roce 1945.

Obsah fondu: písemné a fotografické dokumenty stavebních památek a záznamy o jejich ochraně v letech 1920–1951, novinové výstřižky, dokumenty z veřejné činnosti, vědecké činnosti především v oboru archeologie, dokumentace objektů, které v rámci regulace a asanace zanikly nebo byly přestavěny; v pozůstalosti je uložen i soupis památkově cenných budov v Praze s vyznačením možnosti dalších archeologických nálezů, dále popisy a nákresy hradíšť, hradů, tvrzí a zámků v Čechách a na Moravě a písemnosti soukromé povahy, zajímavé především z hlediska jeho příbuzenského poměru s M. Alšem

Téma: archeologie, ochrana památek

Zpracování: Fond je uspořádán.

Pomůcky: inventární soupis (chybí jeho autorství i datace)

Rozsah: 11 kartonů

Způsob získání: Pozůstalost R. Hlubinky přešla do ÚDU v rámci pozůstalosti Z. Wirtha, z níž byla vyčleněna.

Další uložení fondu: Část osobního archivu Rudolfa Hlubinky je uložena v Literárním archivu Památníku národního písemnictví.

Rudolf Hlubinka

1878–1951

Lawyer, official of the Prague magistrate, preservationist.

He studied at the Faculty of Law of Charles University in Prague. From 1922, he worked at the Conservation Committee of the Capital City of Prague, he later led the building department of the Prague magistrate. He had credit in the creation of the inventory of historical, artistic and natural monument property on the territory of Great Prague. The collection of photography of the Conservation Committee, which he founded, was a graphic and detailed description of the development of Prague. It contained 25,000 photographs. The results of the survey and documentation were deposited in the Archive of the Capital City of Prague and were partially destroyed by the fire at the Old Town Hall in 1945.

Contents of the fonds: written and photographic documents of building monuments and records on their protection in 1920–1951, newspaper clippings, documents from public activities, scientific activities mainly in the field of archaeology, documentation of the buildings, which disappeared within the regulation and urban renewal, or were rebuilt. Also deposited in the legacy is an inventory of the monumentally valuable buildings in Prague with indications of the possibilities of further archaeological finds, further descriptions and sketches of fortified settlements, castles, strongholds and chateaus in Bohemia and in Moravia and writings of a private nature, interesting mainly in terms of his being a relative of M. Alš.

Theme: archaeology, monument protection

Processing: The fonds is ordered.

Aids: inventory list (its authorship and dating are lacking)

Size: 11 cartons

Method of acquisition: The legacy of R. Hlubinka came to the IAH as part of the legacy of Z. Wirth, from which it was separated.

Further deposition of the fonds: Part of the personal archive of Rudolf Hlubinka is stored in Literary Archive of Museum of National Literature.

← Kresby Rudolfa Hlubinky z průzkumu kostela sv. Jana Křtitele

Na Prádle na Malé Straně v Praze.

Drawing of Rudolf Hlubinka from research of the church of St John the Baptist Na Prádle in Lesser Town (Malá Strana) in Prague.

Richard Chuman

1892–1957

Ředitel porcelánky.

Zabýval se studiem porcelánu i keramiky a historií jejich výroby v Čechách i ve světě.

Obsah fondu: rukopisy, fotografie, přípravný materiál, novinové výstřižky, výstřižky z naučných slovníků, kartotéka jednotlivých keramických závodů

Téma: porcelán, keramika od pravěku až do dnešní doby; z teritoriálního hlediska zahrnuje většinu zemí světa, které se na výrobě porcelánu významně podílely

Zpracování: Fond je uspořádán.

Pomůcky: inventář (chybí jeho autorství i datace)

Rozsah: 4 kartony

Způsob získání: Pozůstalost R. Chumana získal ÚDU koupí.

Další uložení fondu: Jedná se o torzo pozůstalosti. Zbytek je uložen v Uměleckoprůmyslovém muzeu v Praze.

Richard Chuman

1892–1957

Director of a porcelain factory.

He dealt with the study of porcelain and ceramics and the history of their production in Bohemia and the world.

Contents of the fonds: manuscripts, photography, preparatory material, newspaper clippings, excerpts from educational dictionaries, a card catalogue of individual ceramic factories

Theme: Porcelain, ceramics from prehistory to today. In terms of territory, it covers most of the countries of the earth, which significantly took part in the production of porcelain.

Processing: The fonds is ordered.

Aids: inventory list (its authorship and dating are lacking)

Size: 4 cartons

Method of acquisition: The IAH acquired the legacy of R. Chuman through purchase.

Further deposition of the fonds: It is a torso of the legacy. The rest is deposited at the Museum of Decorative Arts in Prague.

Karel Chytil

1857–1934

Historik umění.

Studoval na Karlo-Ferdinandově univerzitě v Praze historii a zeměpis, poté navštěvoval na univerzitě ve Vídni přednášky z dějin umění. V roce 1885 byl pověřen Obchodní a živnostenskou komorou založením a vedením Uměleckoprůmyslového muzea v Praze. Od roku 1885 byl předsedou Archeologické komise ČAVU a vedoucím jejího soupisového projektu. V roce 1911

se stal řádným profesorem a vedoucím semináře na katedře dějin umění pražské české univerzity, v této funkci působil až do roku 1927. Jeho vědecké zájmy byly velmi široké, nejvíce se však věnoval českému středověkému umění (knižní malba doby lucemburské a jagellonské, osobnost P. Parlěře, středověká podoba Pražského hradu ad.). K jeho významným počínům patří zahájení odborného studia Rudolfského manýrismu a uspořádání první výstavy uměleckých děl tohoto období u nás (1904).

Obsah fondu: seminární práce Chytilových žáků od roku 1916 do roku 1928, výjimečně i z let pozdějších, dále Chytilovy poznámky a přípravy k vedení seminářů, rukopisy přednášek a studií, velké množství poznámkových bloků a deníků
Téma: sochařství a malířství středověku, A. Dürer, umění 19. století, portréty v českém výtvarném umění, J. Mánes a jeho rodina
Zpracování: Fond je uspořádán.

Pomůcky: Jana Marešová, Karel Chytil (1857–1934), *Inventář*, Praha 2004.

Rozsah: 5 kartonů

Způsob získání: Torzo pozůstalosti K. Chytila získal ÚDU vyčleněním z pozůstalosti Z. Wirtha a darem Katedry dějin umění UK.

Další uložení fondu: Další část pozůstalosti K. Chytila je uložena v Uměleckoprůmyslovém muzeu v Praze, v Archivu Univerzity Karlovy a v Archivu Národního muzea.

Karel Chytil

1857–1934

Art Historian.

He studied history and geography at the Charles-Ferdinand University in Prague, later he attended lectures in art history at the university in Vienna. In 1885 he was entrusted by the Trade and Trade Licence Chamber with founding and leading the Museum of Decorative Arts in Prague. From 1885 he was the president of the Archaeological Commission CASA and leader of its inventory project. In 1911 he became a regular professor and head of a seminar at the Department of Art History of Prague's Czech University, he served in this post until 1927. His scientific interests were very broad, but he most dealt with Czech medieval art (book painting of the Luxembourg and Jagiellonian periods, the person of P. Parlěř, the medieval appearance of Prague Castle etc.). His important acts include the beginning of the professional study of Rudolfs Mannerism and the organization of the first exhibition of the artistic works of that period in Bohemia (1904).

Contents of the fonds: The fonds contains the seminar works of his students from 1916 to 1928, exceptionally also from later years, further Chytil's notes and preparations for leading the seminars, manuscripts of the lectures and studies, a large amount of notebooks and journals
Theme: sculpture and painting of the Middle Ages, A. Dürer, art of the 19th century, portraits in Czech fine arts, J. Mánes and his family
Processing: The fonds is ordered.
Aids: Jana Marešová, Karel Chytil (1857–1934), *Inventář*, Praha 2004.

Size: 5 cartons

Method of acquisition: The torso of the legacy of K. Chytil was acquired by the IAH by separation from the legacy of Z. Wirth and a gift of the Department of Art History of CU.

Further deposition of the fonds: Another part of the legacy of K. Chytil is deposited at the Museum of Decorative Arts in Prague, in the Archive of Charles University and in the Archive of the National Museum.

Josef Jeřábek

1877–1957

Sběratel, bibliofil, organizátor uměleckých výstav.

Josef Jeřábek, vlastním povoláním profesor matematiky, se aktivně účastnil kulturního života Prahy, byl členem řady významných kulturních spolků a sdružení (Levé fronty, Spolku výtvarných umělců Mánes, Spolku českých bibliofilů ad.). Přibližně od roku 1900 se začal soustavně věnovat shromažďování reprodukcí (především tvorby Mikuláše Alše, starověké a středověké architektury a sochařství) a nákupu grafických listů, knih a bibliofilských tisků.

Obsah fondu: doklady, korespondence, rukopisy, výstřižky, fotografie, tisky, grafika a reprodukce

Téma: česká grafika, dějiny města Turnova, předávání dokumentace J. Jeřábka jiným institucím
Zpracování: Fond je uspořádán.

Pomůcky: Martin Halata, *Josef Jeřábek (1877–1957), Inventář fondu*, Praha 1998.

Rozsah: 7 kartonů, 2 složky, 1 kartotéka

Způsob získání: Předáno ÚDU manželkou J. Jeřábka B. Jeřábkovou v letech 1995–1998.

Další uložení fondu: Velká část osobního archivu Josefa Jeřábka (39 kartonů, 4 balíky) je uložena v Archivu hlavního města Prahy.

Josef Jeřábek

1877–1957

Collector, bibliophile, organizer of artistic exhibitions.

Josef Jeřábek, professor of mathematics by actual trade, actively took part in the cultural life of Prague, was a member of a number of significant cultural societies and associations (Levá fronta /Left Front/, Spolek výtvarných umělců Mánes / Society of Fine Artists Manes/, Spolek českých bibliofilů /Society of Czech Bibliophiles/ etc.). He began roughly from 1900 to devote himself systematically to the accumulation of reproductions (mainly the production of Mikuláš Aleš, ancient and medieval architecture and sculpture) and the purchase of graphic broadsheets, books and bibliophile prints.

Contents of the fonds: IDs, correspondence, manuscripts, excerpts, photography, prints, graphics and reproductions

Theme: Czech graphics, history of the town of Turnov, handover of the documentation of J. Jeřábek to other institutions

Processing: The fonds is ordered.

Aids: Martin Halata, *Josef Jeřábek (1877–1957), Inventář fondu*, Praha 1998.

Size: 7 cartons, 2 folders, 1 card catalogue

Method of acquisition: Given to the IAH by the wife of J. Jeřábek, B. Jeřábková, in 1995–1998.

Further deposition of the fonds: A large part of the personal archive of Josef Jeřábek (39 cartons, 4 packages) is deposited in the Archive of the Capital City of Prague.

Jan Kotík

1916–2002

Malíř, teoretik a výtvarný pedagog.

Vystudoval Uměleckoprůmyslovou školu v Praze u malíře Jaroslava Bendy. Během války se stal členem Skupiny 42. V 50. letech se prakticky i teoreticky zaměřil na oblast užitého umění. V letech 1950–1953 vedl ateliér Ústředí lidové a umělecké výroby a působil v redakci jeho časopisu *Tvar*. V roce 1953 z politických důvodů odstoupil ze svých funkcí a věnoval se především volné tvorbě.

Po polovině 50. let a na počátku 60. let dospěl až ke gestické malbě. V roce 1958 se účastnil výstavy EXPO 58 v Bruselu. V roce 1969 získal stipendium na pobyt v Západním Berlíně, kde se trvale usadil a učil na vysokých uměleckých školách.

Po revoluci působil současně v Berlíně i v Československu (Akademie výtvarných umění, Institut výtvarné výchovy Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem). V 90. letech mu významné galerie uspořádaly několik retrospektivních výstav.

Obsah fondu: personalia, korespondence, vlastní texty a poznámky, dokumentace uměleckých projektů a výstav, texty o J. Kotíkovi, vlastní publikace, publikace o jeho díle a fotodokumentace jeho činnosti

Téma: Jan Kotík

Zpracování: Fond je uspořádán, ale přístupný pouze s povolením dědiců.

Pomůcky: Adriana Primusová, *Fond Jan Kotík, inventář*, Praha 2005.

Rozsah: 33 kartonů

Způsob získání: Fond byl darován v roce 2004 manželkou Ruth Kotíkovou.

Jan Kotík

1916–2002

Painter, theoretician and art pedagogue.

He completed his studies at the School of Decorative Arts in Prague with the painter Jaroslav Benda. During the war, he became a member of Skupina (Group) 42. In the 1950s, he focused practically and theoretically on the area of applied art. In 1950–1953 he led the studio Centre for Folk and Art Production and worked in the editorial board of its journal *Tvar* [Shape]. In 1953 he resigned from his functions for political reasons and devoted himself mainly to free production. After the mid-1950s and at the beginning of the 1960s, he came all the way to gestic painting. In 1958 he participated in EXPO 58 in Brussels. In 1969 he obtained a scholarship to stay in West Berlin, where he settled permanently and taught at Academies of Fine Arts. After the revolution, he worked simultaneously in Berlin and in Czechoslovakia (Academy of Fine Arts, Institute of Art Education at the University of J. E. Purkyně in Ústí nad Labem). In the 1990s, significant galleries organized several retrospective exhibitions for him.

Contents of the fonds: personalia, correspondence, his own texts and notes, documentation of art projects and exhibitions, texts on J. Kotík, his own publications, publications on his work and photo documentation of his activities

Theme: Jan Kotík

Processing: The fonds is ordered, but accessible only with the permission of the heirs.

Aids: Adriana Primusová, *Fond Jan Kotík, inventář*, Praha 2005.

Size: 33 cartons

Method of acquisition: The fonds was donated in 2004 by his wife Ruth Kotíková.

PODOBIZNA MAJITELE

Vlastnoruční podpis majitele

Jng. arch. Viktor Kotrba

Studijní průkaz vydán dne

SEZNAM PŘEDNÁŠEK, (INDEX LECTIONUM)

do kterých byl zapsán
jako řádný posluchač
(quas se frequentaturum rite professus est)

Jng. arch. Viktor Kotrba

Rodiště (ortus): Gunglberg - Bawry

Otec (pater): Viktor Kotrba

Zapsán na fakultě
(Inscriptio in facultate)

filosofické

UNIVERSITY KARLOVY V PRAZE.
(Universitatis Carolinae Pragense)

Dne (die)

- 4 XI. 1937

UNIV

KIV
Willy

kvartor (quartor)

Legitimace

Zaplození Kč 3 - 1/10 1937

Vydána dne

1/11 37

↑ Index Viktora Kotrby z doby studií na Univerzitě Karlově
v 2. pol. 30. let 20. století.
Student index of Viktor Kotrba from the time of his study
at Charles University in the late 1930s.

Viktor Kotrba

1906–1973

Historik architektury, památkář.

Narodil se v české rodině v bavorském Günzburgu. V Bavorsku také vystudoval gymnázium a poté architekturu na Technické univerzitě v Mnichově. Ve 30. letech krátce působil v brněnské architektonické kanceláři, stále více však inklinoval k historickým stavbám. V roce 1937 se stal zaměstnancem Státního fotoměřického ústavu a současně zahájil studium dějin umění na pražské univerzitě. V letech 1940 až 1958 pracoval jako odborný památkář ve Státním památkovém úřadu, později Státním památkové správě. Od roku 1958 až do své smrti působil jako vedoucí oddělení architektury v Ústavu pro teorii a dějiny umění Československé akademie věd. Odborně se zabýval především středoevropskou gotickou a barokní architekturou.

Obsah fondu: osobní dokumenty, korespondence, rukopisy, excerpta z literatury, pramenů

Téma: česká gotická architektura – P. Parlář, cihlové stavby, jagellonská gotika, Pražský hrad, barokní architektura – zvláště osobnost J. B. Santiniho, ale také K. I. Dienzenhofera, architektura dalších období, stavební vývoj měst, problematika památkové péče, dílo Mistra Pavla z Levoče
Zpracování: Fond byl na základě rozhodnutí vedení ÚTDU ponechán v původním zůstavitelově uložení.

Pomůcky: Inventární soupis písemné pozůstalosti Viktora Kotrby, Praha 1974 (bez údajů o autorství); Kristina Uhlíková, *Korespondence Viktora Kotrby, Inventář části pozůstalosti*, Praha 2004. Menší část fondu je nezpracována.

Rozsah: 160 kرتونů

Způsob získání: Pozůstalost byla v roce 1978 ÚTDU předána manželkou Marií Kotrbovou. Další část v roce 2012 synem.

Viktor Kotrba

1906–1973

Historian of architecture, preservationist.

He was born into a Czech family in Günzburg, Bavaria, where he also completed his studies at the secondary grammar school and later architecture at the Technical University in Munich. In the 1930s, he worked briefly at an architectural office in Brno, but he was ever more inclined to historical buildings. In 1937, he became an employee of the State Photo-Measurement Office and at the same time started his study of art history at the University of Prague. In 1940 to 1958, he worked as a professional preservationist at the State Monument Office, later the State Monument Administration. From 1958 until his death, he worked as the head of the Department of Architecture in the Institute for the Theory and History of Art of the Czechoslovak Academy of Sciences. He professionally dealt mainly with Central European Gothic and Baroque architecture.

Contents of the fonds: personal documents, correspondence, manuscripts, excerpts from the literature, sources

Theme: Czech Gothic architecture – P. Parlář, brick buildings, Jagiellonian Gothic, Prague Castle, Baroque architecture – especially the person of J. B. Santini, but also K. I. Dienzenhofer, architecture of other periods, the construction development of cities, issue of monument care, the work of Master Pavel from Levoča
Processing: The fonds was left in its original testator's deposition based on a decision of the management of the ITHA.

Aids: *Inventární soupis písemné pozůstalosti Viktora Kotrby*, Praha 1974 (without authorship); Kristina Uhlíková, *Korespondence Viktora Kotrby, Inventář části pozůstalosti*, Praha 2004. A smaller part of the fonds is untreated.

Size: 160 cartons

Method of acquisition: The legacy was given to the ITHA in 1978 by his wife Maria Kotrbová. Another part in 2012 by his son.

↑ Kresby negerských plastik z Kramářova poznámkového bloku.
Drawing of the negro sculptures from Kramář's notebook.

Vincenc Kramář

1877–1960

Historik umění, sběratel, kritik a teoretik.

Studoval nejprve historii na pražské a mnichovské univerzitě, poté dějiny umění v Kunsthistorisches Institut ve Vídni, kde byl žákem Franze Wickhoffa a Aloise Riegla. Po ukončení studií podnikl četné studijní cesty (Španělsko, Belgie, Anglie, Francie, Vídeň). V roce 1919 po návratu z fronty převzal řízení Obrazárny Společnosti vlasteneckých přátel umění a od roku 1937 po jejím předání státní správě

zastával funkci ředitele Státní sbírky starého umění. Celé období první republiky se úspěšně snažil pozvednout sbírkový fond galerie, stejně jako zpracování a instalaci sbírek na evropskou úroveň. Jeho odborný zájem byl velmi široký – od českého umění 19. století přes evropský kubismus a barokní malířství až po české středověké umění. Prakticky všechny jeho vědecké studie patří k nejzajímavějším a nejkvalitnějším pracím, které byly v české uměnovědě v první polovině 20. století napsány. Kramář byl však také významným sběratelem zaměřeným zvláště na malbu francouzských kubistů a české umění 19. a 20. století. Větší část své sbírky roku 1960 daroval Národní galerii.

Obsah fondu: úřední korespondence (pořádání výstav), poznámky z cest, poznámky k výstavám, výpisky z literatury, rukopisy, fotografie
Téma: české středověké umění (desková malba), A. Dürer, El Greco, Rembrandt, J. Kupecký, P. Brandl, N. Grund, F. Tkadlík, J. Mánes, M. Aleš, J. Mařák, F. Derain, G. Braque, P. Picasso, J. Zrzavý, E. Filla, A. Procházka, O. Gutfreund, B. Kubišta, architektura 18. a 19. století, evropská muzea a galerie, Karlštejn, aj.

Zpracování: Fond byl na základě rozhodnutí vedení ÚTDU ponechám v původním zůstavitelově uložení.

Pomůcky: Pavla Sadílková, Vincenc Kramář (1877–1960), *Inventář*, Praha 2000.

Rozsah: 42 kartonů

Způsob získání: Pozůstalost V. Kramáře získal ÚDU koupí.

Další uložení fondu: Další část pozůstalosti je uložena v Archivu Národní galerie.

Vincenc Kramář

1877–1960

Art Historian, collector, critic and theorist.

He first studied history at the universities in Prague and Munich, then art history at the Kunsthistorisches Institut in Vienna, where he was a student of Franz Wickhoff and Alois Riegl. After finishing his studies, he undertook numerous study trips (Spain, Belgium, England, France, Vienna). In 1919 after returning from the front, he took over the governance of the Picture Gallery of the Society of Nationalist Friends of the Arts and from 1937 after its transfer to state administration he held the post of director of the State Collection of Early Art. For the entire period of the First Republic, he successfully tried to raise the collection funds of the gallery, as well as the treatment and installation of the collections on the European level.

His professional interest was very broad – from Czech art of the 19th century through European Cubism and Baroque painting to Czech medieval art. Practically all of his scientific studies are the most interesting and highest quality works, which were written in Czech art history of the first half of the 20th century, but Kramář was also an important collector focused mainly on the painting of the French Cubists and Czech art of the 19th and 20th centuries. He donated the larger part of his collection to the National Gallery in 1960.

Contents of the fonds: official correspondence (organization of exhibitions), notes from his travels, notes on exhibitions, extracts from the literature, manuscripts, photography
Theme: Czech medieval art (panel painting), A. Dürer, El Greco, Rembrandt, J. Kupecký, P. Brandl, N. Grund, F. Tkadlík, J. Mánes, M. Aleš, J. Mařák, F. Derain, G. Braque, P. Picasso, J. Zrzavý, E. Filla, A. Procházka, O. Gutfreund, B. Kubišta, architecture of the 18th and 19th centuries, European museums and galleries, Karlštejn, etc.

Processing: The fonds was left in its original testator's deposition based on a decision of the management of the ITHA.

Aids: Pavla Sadílková, Vincenc Kramář (1877–1960), *Inventář*, Praha 2000.

Size: 42 cartons

Method of acquisition: The IAH acquired the legacy of V. Kramář by purchase.

Further deposition of the fonds: Another part of the legacy is deposited at the Archive of the National Gallery.

↑ Stránka z deníku Josefa Krásy z cesty po Francii, 1974 (soukromý archiv Zdenky Krásové).
Page from the journal of Josef Krása from a trip around France, 1974 (private archive of Zdenka Krásová).

Josef Krása

1933–1985

Historik umění.

Po absolvování gymnázia v Čáslavi vystudoval dějiny umění na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze (1953–1958), kde byl žákem Jana Květa a Jaroslava Pešiny. Zde také následně obhájil disertaci o renesančních nástěnných malbách Svatováclavské kaple. Od roku 1957 až do své smrti byl zaměstnán v Ústavu pro teorii a dějiny umění Československé akademie věd. Působil jako jeho vě-

decký tajemník, vedoucí redaktor časopisu *Umění* a člen vědeckého kolegia věd o umění Akademie věd. Krása byl jedním z nejvýznamnějších představitelů oboru po 2. světové válce. Těžištěm jeho odborné práce byla problematika české středověké knižní malby, zabýval se však rovněž nástěnnou malbou tohoto období. Metodologicky preferoval širší kulturně historický přístup, neomezující se pouze na stylově kritickou analýzu. Z větších a dlouhodobě zpracovávaných témat je možné uvést mj. iluminované rukopisy Václava IV., jejichž monografické zpracování je jednou ze základních prací české medievalistiky, umění doby posledních Přemyslovců a problematiku cizích rukopisů v československých sbírkách.

Obsah fondu: domácí a zahraniční korespondence, výkazy, posudky, písemné a obrazové materiály ke zpracovávaným tématům (vyšebrodské rukopisy, nástěnná malba na Slovensku, umění doby Karla IV. ad.), kartotéky s výpisky (řazeny věcně podle zpracovávaných témat nebo podle excerpané literatury), knihy, separáty

Téma: středověká nástěnná a knižní malba

Zpracování: Fond je částečně uspořádan.

Pomůcky: Lenka Panušková, *Josef Krása (1933–1985), Prozatímní soupis fondu*, Praha 2015; Kristina Uhlíková, *Josef Krása (1933–1985), Soupis korespondence*, Praha 2015.

Rozsah: 10 kartonů

Způsob získání: Fond byl v několika fázích darován manželkou Zdenkou Krásovou.

Josef Krása

1933–1985

Art Historian.

After graduating from the secondary grammar school in Čáslav, he studied art history at the Faculty of Arts of Charles University in Prague (1953–1958), where he was a student of Jan Květ and Jaroslav Pešina. He also subsequently defended his dissertation here on Renaissance wall paintings of St Wenceslas's Chapel. From 1957 until his death, he was employed at the Institute of the Theory and History of Art of the Czechoslovak Academy of Sciences. He worked as its scientific secretary, editor-in-chief of its journal *Umění* (Art) and member of the scientific collegium of sciences and arts of the Academy of Sciences. Krása was one of the most important representatives of the field after WWII. The focus of his professional work was the issue of Czech book painting, but he also dealt with wall painting of that time. Methodologically, he preferred a broader cultural-historical approach, not limited only to a stylistical critical analysis. Of his larger and long-term treated topics, it is possible to mention i.a. the illuminated manuscripts of Wenceslas IV, the monographic treatment of which is one of the basic works of Czech medieval studies, art of the time of the last Přemyslids and the issue of foreign manuscripts in Czechoslovak collections.

Contents of the fonds: domestic and foreign correspondence, reports, critiques, written and pictorial materials for the treated topics (Vyšebrod manuscripts, wall painting in Slovakia, the art of the period of Charles IV, etc.), card catalogues with extracts (ordered by subject according to the topic treated or according to the excerpted literature), books, offprints

Theme: medieval wall and book painting

Processing: The fonds is partially organized.

Aids: Lenka Panušková, *Josef Krása (1933–1985), Prozatímní soupis fondu*, Praha 2015; Kristina Uhlíková, *Josef Krása (1933–1985), Soupis korespondence*, Praha 2015.

Size: 10 cartons

Method of acquisition: The fonds was donated in several phases by his wife Zdenka Krásová.

Jarmila Krčálová

1928–1993

Historička umění.

Jarmila Krčálová byla absolventkou Katedry dějin umění Univerzity Karlovy. Už ve své závěrečné diplomové práci se zaměřila na českou renesanční architekturu a této oblasti bádání zůstala věrná po celý život. Záhy se tak stala naší nejvýznamnější specialistkou v tomto oboru. Věnovala se jak studiu díla významných renesančních architektů (G. Gargioli, A. Brocco, B. Maggi, P. Ferrabosco ad.), tak výzkumu jednotlivých typů renesančních staveb – kostely, schodiště, vodní díla, centrální stavby atd. Většina jejích studií vycházela v časopise *Umění*, napsala však i řadu publikací. Byla dlouholetou vědeckou pracovnící Ústavu pro teorii a dějiny umění ČSAV, kde k jejím nejvýznamnějším úkolům patřila práce na čtyřech svazcích *Uměleckých památek Čech*, jichž byla výkonnou redaktorkou.

Obsah fondu: excerpta z archiválií a odborné literatury, koncepty článků a studií, disertační práce, korespondence, osobní dokumenty, bibliografie

Téma: problematika českého renesančního umění, zejména architektury

Zpracování: Fond není uspořádán a není přístupný veřejnosti.

Pomůcky: pouze orientační soupis lístkovnic

Rozsah: 22 kartonů, 20 lístkovnic

Způsob získání: Do ÚDU byla předána sestrou J. Krčálové R. Müllerovou v roce 1993.

Jarmila Krčálová

1928–1993

Art Historian.

Krčálová was a graduate of the Department of Art History of Charles University. Already in her final diploma thesis, she focused on Czech Renaissance architecture and remained faithful to this area of research for her entire life. She thus soon became our most important specialist in this field. She devoted herself both to the study of important Renaissance architects (G. Gargioli, A. Brocco, B. Maggi, P. Ferrabosco etc.) and research of the individual types of Renaissance buildings – churches, staircases, water works, central buildings etc. Most of her studies came out in the journal *Umění* (Art), but she also wrote a number of publications. Krčálová was a long-term scientific employee of the Institute of the Theory and History of Art of the Czechoslovak Academy of Sciences, where her most significant tasks included work on four volumes of the *Artistic Monuments of Bohemia*, of which she was the executive editor.

Contents of the fonds: excerpts from archival materials and professional literature, concepts of articles and studies, dissertation, correspondence, personal documents, bibliography

Theme: the issue of Czech Renaissance art, particularly architecture

Processing: The fonds is not ordered and is not accessible to the public.

Aids: only an orientational inventory of the card catalogues

Size: 22 cartons, 20 card catalogues

Method of acquisition: It was given to the IAH by the sister of J. Krčálová R. Müllerová in 1993.

Rudolf Kuchynka

1869–1925

Historik umění, úředník vinohradského magistrátu.

Po absolvování Československé obchodní akademie v Praze nastoupil jako úředník na vinohradský magistrát, kde se po sloučení Královských Vinohrad s obcí pražskou stává magistrátním ředitelem. Již během studií se Kuchynka zajímal nejprve o historii a posléze o dějiny výtvarného umění. Na popud Josefa Braniše začal záhy své poznatky publikovat. Specializoval se především na české malířství doby renesance,

baroka a 1. poloviny 19. století. Za konečný cíl své odborné činnosti si Kuchynka vytýčil náročný úkol sepsat slovník umělců a uměleckých řemeslníků a tomuto záměru podřídil celé své působení v oboru dějin umění. V první řadě se soustředil na plánovitou revizi dosavadních znalostí o českých malířích. Velmi přínosná pro české dějiny umění byla také Kuchynkova organizátorská činnost, stál v pozadí devíti výstav pořádaných Krasoumnou jednotou a Kroužkem přátel malířského umění, později Společností sběratelů. Výstavy byly věnovány dílům významných českých malířů, mimo jiné tvorbě Petra Brandla, Václava V. Reinera, Jana Kupeckého, Karla Škréty, Josefa Navrátila, Josefa Mánesa, Augusta Piepenhagen. Ke všem těmto výstavám Kuchynka sestavoval také katalogy.

Obsah fondu: nepublikované články a přednášky o českých malířích, dokumenty ke Kuchynkou připravovaným výstavám K. Škréty, P. Brandla, V. V. Reinera, J. Kupeckého a J. Mánesa v letech 1910–1920 v pražském Rudolfinu. Čtyř kartotéky obsahující poznámky k soukromým i veřejným uměleckým sbírkám v Praze i v dalších městech Čech v 1. čtvrtině 20. století (např. ke sbírkám obrazů Josefa Fanta, Františka A. Borovského, Kláštera sv. Jiří na Pražském hradě).

Téma: barokní umění

Zpracování: Fond je uspořádán.

Pomůcky: Kristina Kaplanová, *Archivní fond Rudolfa Kuchynky (1869–1923), Inventář*, Praha 1998.

Rozsah: 8 kartonů a 23 lístkovnic

Způsob získání: Do ÚDU byla převzata spolu s pozůstatostí Z. Wirtha, z níž byla později vyčleněna.

Rudolf Kuchynka

1869–1925

Art Historian, official of the Vinohrady magistrate.

After graduating from the Czech-Slavonic Business Academy in Prague, he started as an official at the Vinohrady magistrate, where after the merger of Royal Vinohrady with the community of Prague he became the magistrate director. Already during his studies, Kuchynka was interested first in history and then in the history of fine arts. At the impetus of Josef Braniš, he soon began to publish his knowledge. He specialized mainly in Czech painting of the Renaissance, Baroque and 1st half of the 19th century. Kuchynka set a demanding task as his final goal: to write a dictionary of artists and artistic craftspeople, and subjected his entire activity in the field of art history to this plan. First of all, he focused on a planned revision of the existing knowledge of Czech painters. Kuchynka's organizational activity was also very beneficial for Czech art history; he was in the background of nine exhibitions organized by the Fine Arts Unity and Circle of Friends of Painting Art, later the Society of Collectors. The exhibitions were devoted to the works of important Czech painters, inter alia the production of Petr Brandl, Václav V. Reiner, Jan Kupecký, Karel Škréta, Josef Navrátil, Josef Mánes, and August Piepenhagen. Kuchynka also assembled catalogues for all of these exhibitions.

Contents of the fonds: unpublished articles and lectures on Czech painters, documents on Kuchynka's prepared exhibitions of K. Škréta, P. Brandl, V. V. Reiner, J. Kupecký and J. Mánes in 1910–1920 at Prague's Rudolfinum. Four card catalogues containing notes on the private and public art collections in Prague and other Bohemian towns in the first quarter of the 20th century (e.g. on the collections of paintings of Josef Fanta, František A. Borovský, St George's Monastery at Prague Castle).

Theme: Baroque art

Processing: The fonds is ordered.

Aids: Kristina Kaplanová, *Archivní fond Rudolfa Kuchynky (1869–1923), Inventář*, Praha 1998.

Size: 8 cartons and 23 card catalogues

Method of acquisition: It was transferred to the IAH along with the legacy of Z. Wirth, from which it was later separated.

↑ Rudolf Kuchynka, před 1. světovou válkou.
Rudolf Kuchynka, before WWI.

Helena Lorenzová

1945–2006

Estetička, historička kultury.

Po absolvování Střední knihovnické školy studovala v letech 1964–1969 estetiku a obecnou teorii umění na Filozofické fakultě UK v Praze. Od roku 1972 pracovala v Ústavu pro teorii a dějiny umění ČSAV (později Ústavu dějin umění AV ČR) nejprve jako odborná, později jako vědecká pracovníce. V letech 1991–2006 byla vedoucí redaktorkou časopisu *Estetika*. Po odborné stránce se soustředila především na kulturu 19. století, zejména epochy osvícenství a biedermeieru.

Obsah fondu: rukopisy studií, korespondence, úřední dokumenty, redakční materiály k časopisu *Estetika*

Téma: estetika

Zpracování: Fond není uspořádán.

Pomůcky: nejsou

Rozsah: 1 karton

Způsob získání: Materiály byly po smrti zůstavitelky předány pracovníkům ÚDU.

Helena Lorenzová

1945–2006

Aestheticist, cultural historian.

After graduating from the High School of Librarianship, she studied aesthetics and general art theory in 1964–1969 at the Faculty of Arts CU in Prague. From 1972, she worked at the Institute of the Theory and History of Art of the Czechoslovak Academy of Sciences (later the Institute of Art History CAS) first as a specialized and later as a scientific employee. In 1991–2006, she was the editor-in-chief of the journal *Estetika* [Aesthetics]. In terms of her professional activities, she focused mainly on the culture of the 19th century, particularly the epochs of Enlightenment and Biedermeier.

Contents of the fonds: manuscripts studies, correspondence, official documents, editorial materials for the journal *Estetika*

Theme: aesthetics

Processing: The fonds is not ordered.

Aids: None.

Size: 1 carton

Method of acquisition: The materials were handed over to the employees of the IAH after the death of the testator.

Karel Boromejský Mádl

1859–1932

Historik umění a výtvarný kritik.

Studoval na pražské a vídeňské univerzitě, ve Vídni navštěvoval i přednášky zakladatelů Vídeňské školy dějin umění Maurice Thausinga a Rudolfa Eitelbergera von Edelberg. Od roku 1886 vyučoval na pražské Uměleckoprůmyslové škole, roku 1894 zde byl jmenován profesorem. Spolupracoval při vydávání *Soupisu památek historických a uměleckých v království Českém*. Jeho

badatelský zájem se soustředil především na české barokní umění, české malířství 19. století a aktuální problémy soudobého českého umění. V 90. letech se stal mluvčím umělců sdružených kolem Spolku výtvarných umělců Mánes. V roce 1883 po smrti Miroslava Tyrše se stal kmenovým kritikem *Národních listů*. V roce 1929 byla jeho práce v oboru moderního pojetí dějin oceněna čestným doktorátem.

Obsah fondu: korespondence, poznámky, excerpta z archivních pramenů, seznamy obrazů ze sbírek Pražského hradu, rukopisy, nákresy a fotografie, tisky

Téma: plastika 14. a 15. století, V. Hollar, J. Kupecký, M. B. Braun, K. Dienzenhofer, A. Machek, J. Navrátil, A. Chittussi, M. Pirner, J. Mánes, M. Aleš, J. V. Myslbek, S. Sucharda, J. Štursa, Konopiště – soupis památek, pražský malířský cech, inventář sbírek Kristiny Švédské, návrh převzetí uměleckých předmětů a písemností z Vídně po roce 1918

Zpracování: Fond byl na základě rozhodnutí vedení ÚTDU ponechán v původním zůstavitelově uložení.

Pomůcky: Karel B. Mádl (1859–1932), inventární soupis, Praha 1973 (chybí údaje o autorství).

Rozsah: 21 kartonů

Způsob získání: Pozůstalost K. B. Mádl přešla do ÚDU spolu s pozůstalostí Z. Wirtha, ze které byla vyčleněna. Další část fondu byla předána ÚDU z Katedry dějin umění Filozofické fakulty UK.

Další uložení fondu: Části osobního archivu Karla Boromejského Mádl jsou uloženy v Městském muzeu Nový Bydžov a Literárním archivu Památníku národního písemnictví.

Karel Boromejský Mádl

1859–1932

Art historian and art critic.

He studied at the universities in Prague and Vienna. In Vienna, he also attended the lectures of the founders of the Viennese School of Art History – Maurice Thausing and Rudolf Eitelberger von Edelberg. From 1886, he taught at the School of Decorative Arts in Prague, in 1894 he was named a professor there. He cooperated in the publication of the *Inventory of Historical and Artistic Monuments in the Kingdom of Bohemia*. His research interest focused mainly on Czech Baroque art, Czech painting of the 19th century and current problems in contemporary Czech art. In the 1890s he became the speaker of the artists associated around the Society of Fine Artists Mánes. In 1883 after the death of Miroslav Tyrš, he became the main critic of *Národní listy* [National Pages, a newspaper]. In 1929 his work in the field of the modern conception of history was awarded by an honorary doctorate.

Contents of the fonds: correspondence, notes, excerpts from archival sources, lists of the paintings from the collections of Prague Castle, manuscripts, drawings and photography, prints
Theme: sculpture of the 14th and 15th centuries, V. Hollar, J. Kupecký, M. B. Braun, K. Dienzenhofer, A. Machek, J. Navrátil, A. Chittussi, M. Pirner, J. Mánes, M. Aleš, J. V. Myslbek, S. Sucharda, J. Štursa, Konopiště – an inventory of monuments, the Prague painting guild, inventory of the collections of Christine of Sweden, proposal of the taking of artistic objects and writings from Vienna after 1918

Processing: The fonds was left in its original testator's deposition based on a decision by the management of the ITHA.

Aids: Karel B. Mádl (1859–1932), inventární soupis, Praha 1973 (data on the authorship is lacking).

Size: 21 cartons

Method of acquisition: The legacy of K. B. Mádl came to the IAH along with the legacy of Z. Wirth, from which it was separated. Another part of the fonds was given to the IAH from the Department of Art History of the Faculty of Arts of CU.

Further deposition of the fonds: Parts of the personal archive of Karel Boromejský Mádl are deposited in the Municipal Museum of Nový Bydžov and the Literary Archive of Museum of National Literature.

↑ Antonín Matějček (zcela vpravo), Josef Šusta, Otakar Sommer a Zdeněk Wirth během pravidelné srpnové návštěvy Mariánských Lázní, 20. léta 20. století, (Archiv města Plzně, fond Ladislav Lábek).
Antonín Matějček (quite on the right), Josef Šusta, Otakar Sommer and Zdeněk Wirth during regular August visits of Mariánské Lázně, 1920s (Archive of the City of Pilsen, fonds Ladislav Lábek).

Antonín Matějček

1889–1950

Historik umění.

Narodil se v Budapešti. Po studiu gymnázia v Domažlicích přišel roku 1907 do Prahy a dal se zapsat na filozofickou fakultu, kde studoval francouzštinu. Pod vlivem stipendijního pobytu v Paříži 1909–1910 se rozhodl pro změnu studijního oboru a nadále se věnoval dějinám umění. Ještě v roce 1910 podal na filozofické fakultě disertační práci, která však byla tehdejšími vedoucími semináře dějin umění Karlem Chytilem odmítnuta. Proto se Matějček obrátil přes Josefa Šustu na Maxe Dvořáka, který ji hodnotil naopak velmi kladně. Rok 1915 byl začátkem Matějčkova pedagogického působení (Uměleckoprůmyslová škola, Akademie výtvarných umění, po roce 1926 Filozofická fakulta UK). V roce 1926 byl habilitován a v roce 1930 jmenován řádným profesorem na Filozofické fakultě UK. Od roku 1934 zastával místo vedoucího katedry dějin umění. Svůj odborný zájem Matějček věnoval středověkému a současnému umění. Je autorem *Dějepis umění* – první česky psané publikace shrnující evropské umění od pravěku do 20. století. Roku 1938 byl zvolen děkanem Filozofické fakulty UK a působil zde až do uzavření vysokých škol. Po válce svoji přednáškovou činnost obnovil.

Obsah fondu: rukopisy a přípravný materiál, seminární práce jeho studentů

Téma: umění středověku, Spolek výtvarných umělců Mánes, seminární práce s různou tematikou

Zpracování: Fond je uspořádán.

Pomůcky: Jana Marešová, *Archivní fond Antonín Matějček (1889–1950), Inventář*, Praha 2004.

Rozsah: 2 kartony

Způsob získání: Torzo pozůstalosti bylo vyčleněno z fondu Karla Chytila.

Další uložení fondu: Archiv Národní galerie a Archiv Akademie věd ČR.

Antonín Matějček

1889–1950

Art Historian.

He was born in Budapest. After study at a gymnasium in Domažlice, he moved to Prague in 1907 and had himself registered at the Faculty of Arts, where he studied French. Under the influence of a stipend stay in Paris in 1909–1910, he decided to change his field of study and further devoted himself to art history. He submitted his dissertation still in 1910 at the Faculty of Arts, which was however rejected by the then head of the Department of Art History Karel Chytil. Matějček therefore addressed through Josef Šusta Max Dvořák, who on the contrary evaluated it very positively. The beginning of Matějček's pedagogical activity (School of Decorative Arts, Academy of Fine Arts, after 1926 the Faculty of Arts of CU) was in 1915. In 1926 he was made an associate professor and in 1930 named a regular professor at the Faculty of Arts. From 1934 he held the post of head of the Department of Art History. Matějček devoted his professional interest to medieval and contemporary art. He is the author of *Historiography of Art* – the first Czech written publication summarizing European art from prehistory to the 20th century. In 1938 he was elected the dean of the Faculty of Arts and worked there until the closing of the universities. After the war, he renewed his lecture activity.

Contents of the fonds: manuscripts and preparatory material, seminar works of his students

Theme: art of the Middle Ages, Society of Fine Artists Mánes, seminar works with various topics

Processing: The fonds is ordered.

Aids: Jana Marešová, *Archivní fond Antonín Matějček (1889–1950), Inventář*, Praha 2004.

Size: 2 cartons

Method of acquisition: A torso of the legacy was separated from the fonds of Karel Chytil.

Further deposition of the fonds: Archive of the National Gallery and Archive of the Czech Academy of Sciences.

Václav M. Nebeský

1889–1949

Historik, teoretik umění, estetik, kritik a obchodník s uměním.

Po studiích na filozofické fakultě pražské univerzity a četných zahraničních cestách (studium v Paříži) se stal spolupracovníkem časopisu *Kmen* a později, roku 1919, časopisu *Tribuna*.

V letech 1921 až 1924 redigoval *Volné směry*. Ve svých článcích se zabýval teorií umění a výtvarnou kritikou. Stal se hlavním teoretikem skupiny Tvrdošíjných. Od roku 1924 do roku 1938 žil v Paříži, kde vydal roku 1937 knihu *L'Art Moderne Tchécoslovaque*, po návratu do Prahy pokračoval v publikování drobnějších statí o moderním umění a současně působil jako profesor na Umělecko-průmyslové škole, kde v roce 1945 získal profesuru z výtvarné estetiky.

Obsah fondu: korespondence (především úřední – prodeje obrazů), poznámky, koncepty přednášek a článků, rukopisy, katalogy

Téma: moderní československé umění (česká i francouzská verze), skupina Tvrdošíjní, francouzské umění, estetika výtvarného umění, osobnost Františka Tichého

Zpracování: Fond je uspořádán.

Pomůcky: inventární soupis (chybí údaje o datování i autorství)

Rozsah: 20 kartonů

Způsob získání: Pozůstalost V. M. Nebeského získal ÚDU koupí. V roce 1989 musela být část poškozené pozůstalosti skartována.

Další uložení fondu: Část osobního archivu Václava M. Nebeského je uložena v Archivu Národní galerie.

Václav M. Nebeský

1889–1949

Historian, art theoretician, aesthetician, critic and art merchant.

After his studies at the Faculty of Arts of the University of Prague and numerous foreign journeys (study in Paris), he became a co-worker of the journal *Kmen* (Tribe) and later, in 1919, the journal *Tribuna* (Tribune). In 1921 to 1924, he edited *Volné směry* (Free Directions). In his articles, he dealt with the theory of art and art criticism. He became the main theoretician of the group Tvrdošíjní (The Obstant). From 1924 to 1938, he lived in Paris, where he published the book *L'Art Moderne Tchécoslovaque* in 1937, after his return to Prague he continued in publishing smaller treatises on modern art and at the same time worked as a professor at the School of Decorative Arts, where in 1945 he obtained a professorship in aesthetics.

Contents of the fonds: correspondence (mainly official – sale of paintings), notes, concepts of lectures and articles, manuscripts, catalogues

Theme: modern Czechoslovak art (Czech and French versions), the group Tvrdošíjní (The Obstant), French art, aesthetics of the fine arts, the person of František Tichý

Processing: The fonds is ordered.

Aids: Inventory list (data on the dating and authorship are lacking)

Size: 20 cartons

Method of acquisition: The IAH acquired the legacy of V. M. Nebeský by purchase. In 1989 part of the damaged legacy had to be discarded.

Further deposition of the fonds: Part of the personal archive of Václav M. Nebeský is deposited in the Archive of the National Gallery.

Jaromír Neumann

1924–2001

Historik a teoretik umění, znalec evropského barokního umění.

Po absolutoriu dějin umění na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy zde od roku 1949 působil jako asistent, v roce 1951 byl habilitován a v roce 1966 jmenován řádným profesorem na téže katedře. V letech 1960 až 1970 jako ředitel Ústavu pro teorii a dějiny ČSAV významně spoluvytvářel činnost tohoto vědeckého pracoviště. Během této doby měl mj. zásadní podíl na průzkumu a zpracování

sbírky Obrazárny Pražského hradu. Z funkce byl odvolán z politických důvodů a roku 1971 nastoupil jako vědecký pracovník staré sbírky Národní galerie v Praze. Ve své badatelské dráze se od počátku soustředil především na studium českého barokního malířství (J. J. Heintsch, K. Škréta, M. L. Willmann, J. K. Liška, P. Brandl, V. V. Reiner, C. D. a E. Q. Asamové, V. Hollar). Současně se zabýval některými osobnostmi barokního sochařství (M. B. Braun) a architektury (J. B. Santini-Aichel), publikoval také o umělcích působících na dvoře Rudolfa II.

Obsah fondu: rukopisy, přípravný materiál ke studiím a přednáškám, korespondence; Společně s pozůstalostí byla převzata i velká část Neumannovy odborné knihovny, kterou v současnosti spravuje knihovna ÚDU.

Téma: především české barokní malířství a malířství doby Rudolfa II., ikonografie

Zpracování: Fond není uspořádán.

Pomůcky: prozatímní soupis (Jana Marešová, 2011)

Rozsah: 100 kartonů

Způsob získání: Pozůstalost J. Neumanna získal ÚDU darem od dědiců v roce 2007.

Jaromír Neumann

1924–2001

Historian and theoretician of art, expert on European Baroque art.

After graduation in art history at the Faculty of Arts of Charles University, he served as an assistant there from 1949, in 1951 he was made an associate professor and in 1966 as a regular professor at the same department. In 1960 to 1970 as director of the Institute of the Theory and History of Art of the Czechoslovak Academy of Sciences, he significantly co-shaped the activity of this scientific workplace. During this time, he i.a. had a fundamental share in the survey and treatment of the collection of the Picture Gallery of Prague Castle. He was recalled from the post for political reasons and in 1971 he started as a scientific employee of the Early Collection of the National Gallery in Prague. In his research career, he focused from the beginning mainly on the study of Czech Baroque painting (J. J. Heintsch, K. Škréta, M. L. Willmann, J. K. Liška, P. Brandl, V. V. Reiner, C. D. and E. Q. Asamové, V. Hollar). At the same time, he dealt with some persons of Baroque sculpture (M. B. Braun) and architecture (J. B. Santini-Aichel), he also published on the artists working at the court of Rudolf II.

Contents of the fonds: manuscripts, preparatory material for studies and lectures, correspondence; Along with the legacy also a large part of Neumann's professional library was taken, which is currently administered by the Library of the IAH.

Theme: mainly Czech Baroque painting and painting of the time of Rudolf II, iconography
Processing: The fonds is not ordered.

Aids: A provisional inventory (Jana Marešová, 2011)

Size: 100 cartons

Method of acquisition: The IAH acquired the legacy of J. Neumann through a gift from his heirs in 2007.

↑ Jaromír Neumann s rodiči po doktorské promoci, 1949.
Jaromír Neumann with his parents after his doctoral graduation, 1949.

Jiří Padrta

1929–1978

Výtvarný kritik a teoretik

V letech 1948–1953 vystudoval výtvarnou výchovu a francouzštinu na pedagogické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Působil jako redaktor a posléze šéfredaktor *Výtvarné práce* do zrušení časopisu 1970. Tříměsíční pobyt ve Francii v roce 1956 mu umožnil orientaci v soudobé západoevropské umělecké tvorbě. Roku 1957 spoluorganizoval brněnskou výstavu *Zakladatelé moderního českého umění*, 1959 výstavu *Dvacátá léta a Sociální skupiny* a 1960 velkou Kubištovu výstavu v Mánesu. V roce 1964 se stal spoluzakladatelem a teoretikem skupiny Křižovatka.

Je autorem šesti menších monografií a mnoha desítek příspěvků pro katalogy výstav a různé časopisy. Jeho odborný zájem obsáhl velkou část uměleckého dění v Československu a jako jeden z mála byl schopen fondsovaně obsáhnout i evropský kontext. Po návštěvě Moskvy roku 1965 se začal intenzívně zabývat ruským avantgardním uměním, zejména pak osobností Kazimíra Maleviče.

Obsah fondu: rukopisy prací (z větší části vydaných), poznámky, soukromá korespondence z posledního období života

Téma: české a evropské výtvarné umění 20. století, ruská avantgarda, zejm. Kazimír Malevič

Zpracování: fond je zpracováván

Pomůcky: předávací seznam (Jiří Roháček, 2018)

Rozsah: 2 kartony

Způsob získání: Pozůstalost Jiřího Padrty získal ÚDU darem v roce 2017 od Zdeňka Primuse.

Jiří Padrta

1929–1978

Art critic and theoretician

In 1948–1953, he studied art education and French at the Faculty of Education of Charles University in Prague. He worked as the editor and later editor-in-chief of *Výtvarná práce* until the closure of the journal in 1970. His three-month stay in France in 1956 allowed him to orient himself in contemporary Western European art. In 1957, he co-organized the Brno exhibition “The Founders of Modern Czech Art”, in 1959 exhibitions “The 1920s” and “Social Groups” and in 1960 the large “Kubišta Exhibition” in Mánes. In 1964, he became a co-founder and theorist of the Křižovatka group. He is the author of six smaller monographs and many dozens of articles for exhibition catalogues and various journals. His professional interest covered a large part of the art scene in Czechoslovakia and as one of the few he was able to cover even the European context. After visiting Moscow in 1965, he began to intensively engage in Russian avant-garde art, especially then the personality of Kazimir Malevich.

Content of the fonds: manuscripts of the work (published for the most part), notes, private correspondence from the last period of his life

Theme: Czech and European fine arts of the 20th century, Russian avant-garde, esp. Kazimir Malevich

Processing: the fonds is being processed

Aids: handover list (Jiří Roháček, 2018)

Size: 2 cartons

Method of acquisition: The scholarly estate of Jiří Padrta acquired by IAH as a gift in 2017 from Zdeněk Primus.

Jakub Pavel

1903–1974

Historik umění, památkář.

Studoval dějiny umění na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy a v Cannes. Poté působil ve Státním fotoměřickém ústavu, na Ministerstvu školství a osvěty a především ve Státní památkové správě, po její transformaci ve Státní ústavu památkové péče a ochrany přírody. Byl jedním z mála tehdejších památkářů, který se věnoval také teorii památkové péče, byl spoluautorem a signatářem Benátské charty. Angažoval se v ochraně v dané době velmi ohrožených sakrálních památek. Badatelsky se zaměřil zvláště na umění 19. století.

Obsah fondu: rukopisy, přípravný materiál ke studiím a přednáškám, korespondence

Téma: památková péče, purismus v českých zemích, umění 19. století, barokní umění, hrady a zámky, výtvarná a památkářská čítanka

Zpracování: Fond není uspořádán.

Pomůcky: prozatímní soupis

Rozsah: 3 kartony

Způsob získání: Pozůstalost byla získána darem.

Jakub Pavel

1903–1974

Art historian, preservationist.

He studied art history at the Faculty of Arts of Charles University and in Cannes. He later worked at the State Photo-Measurement Institute, at the Ministry of Education and Enlightenment and especially in the State Monument Administration, after its transformation into the State Institute of Monument Care and Nature Protection. He was one of few preservationists then, who devoted themselves also to the theory of monument care, he was the co-author and signatory of the Venice Charter. He engaged in the protection of very threatened sacral monuments at the given time. In research, he focused particularly on the art of the 19th century.

Contents of the fonds: manuscripts, preparatory material for studies and lectures, correspondence

Theme: monument care, purism in the Czech lands, art of the 19th century, Baroque art, castles and chateaus, art and preservationist reading books

Processing: The fonds is not ordered.

Aids: a provisional inventory

Size: 3 cartons

Method of acquisition: The legacy was acquired by a gift.

Jaromír Pečírka

1891–1966

Historik umění, estetik.

Studoval dějiny umění na vídeňské universitě jako jeden z posledních žáků Maxe Dvořáka. Po studiích pracoval nejprve v Centrální komisi pro památkovou péči ve Vídni, později v Uměleckoprůmyslovém muzeu v Praze. V roce 1920 byl jmenován profesorem Uměleckoprůmyslové školy. Zde působil až do roku 1953, kdy byl jmenován docentem na Karlově univerzitě.

Jeho rozsáhlá publikační činnost zahrnuje období od raného středověku po současnost s důrazem na malířství a sochařství 19. století a výtvarnou kritiku.

Obsah fondu: osobní a rodinné dokumenty, cestovní deníky, soukromá a úřední korespondence, poznámky, novinové výstřižky, koncepty, rukopisy článků a přednášek, fotografie, tisky, katalogy výstav

Téma: A. Dürer, P. P. Rubens, T. Gericault, J. Mánes, M. Aleš, J. Preissler, V. van Gogh, J. Čapek, O. Rottmayer, J. Plečnik, I. Fulla, F. Tichý, M. Dvořák a jeho korespondence s J. Šustou a J. Gollem, spolek Mánes, chrám sv. Víta, Madony, výstavy, vernisáže

Zpracování: Fond je částečně uspořádán.

Pomůcky: Adriana Primusová, *Fond Jaromír Pečírka (1891–1966), Inventární soupis*, Praha 2005; Adriana Primusová, *Korespondence z fondu Jaromíra Pečírky*, Praha 2005.

Způsob získání: Pozůstalost J. Pečírky byla do ÚDU předána pozůstalými. V roce 1989 musela být část poškozené pozůstalosti skartována.

Jaromír Pečírka

1891–1966

Art historian, aestheticist.

He studied art history at the university in Vienna as one of the last students of Max Dvořák. After his studies, he worked first at the Central Commission for Monument Care in Vienna, later at the Museum of Decorative Arts in Prague. In 1920 he was appointed a professor of the School of Decorative Arts. He worked there until 1953, that year he was appointed an associate professor at Charles University. His extensive publication activities include the period from the Early Middle Ages to the modern art, with an emphasis on the painting and sculpture of the 19th century and art criticism.

Contents of the fonds: personal and family documents, travel diaries, private and official correspondence, notes, newspaper clippings, concepts, manuscripts of articles and lectures, photography, prints, catalogues of exhibitions
Theme: A. Dürer, P. P. Rubens, T. Gericault, J. Mánes, M. Aleš, J. Preissler, V. van Gogh, J. Čapek, O. Rottmayer, J. Plečnik, I. Fulla, F. Tichý, M. Dvořák and his correspondence with J. Šusta and J. Goll, the association Mánes, cathedral of St Vitus, Madonna, exhibitions, openings
Processing: The fonds is partially ordered.
Aids: Adriana Primusová, *Fond Jaromír Pečírka (1891–1966), Inventární soupis*, Praha 2005; Adriana Primusová, *Korespondence z fondu Jaromíra Pečírky*, Praha 2005.

Method of acquisition: The legacy of J. Pečírka was given to the IAH by the bereaved. In 1989 part of the damaged legacy had to be discarded.

Bedřich Piskač

1898–1929

Malíř.

Studoval na Akademii výtvarných umění v Praze. Nejvíce jej ovlivnila tvorba kuboexpresionistické generace, zejména Bohumila Kubišty. Roku 1922 vstoupil do Nové skupiny, kde vyznával hlavně sociální civilismus a primitivistickou věčnost. Později se více přiblížil k fauvismu a v polovině 20. let ke kubismu. Zemřel během cesty na Korsiku na tyfus.

Obsah fondu: písemný a obrazový materiál

Téma: korespondence

Zpracování: Fond je uspořádán.

Pomůcky: Adriana Primusová, *Fond Bedřich Piskač, Inventář*, Praha 2005.

Rozsah: 1 karton

Způsob získání: Pozůstalost Bedřicha Piskače získal ÚDU darem v letech 2004 a 2005.

Bedřich Piskač

1898–1929

Painter.

He studied at the Academy of Fine Arts in Prague. He was most influenced by the production of the Cubist-Expressionist generation of especially Bohumil Kubišta. In 1922 he joined the New Group, where he professed mainly social civilism and primitivistic eternity. Later, he approached more to Fauvism and in the middle of the 20th century Cubism. He died of typhus on a trip to Corsica.

Contents of the fonds: written and pictorial material

Theme: correspondence

Processing: The fonds is ordered.

Aids: Adriana Primusová, *Fond Bedřich Piskač, Inventář*, Praha 2005.

Size: 1 carton

Method of acquisition: The IAH acquired the legacy of Bedřich Piskač through a gift in 2004 and 2005.

Josef Polák

1886–1945

Právnický, muzeolog, historik umění.

Po studiu práv v Praze se po krátkém pracovním působení v Čechách stal významným organizátorem muzejnictví a památkové péče na východním Slovensku. Od roku 1919 vedl Východoslovenské muzeum v Košicích. Současně působil jako inspektor památkové péče pro Slovensko a Podkarpatskou Rus. Na počátku 20. let byl Ministerstvem školství a národní osvěty pověřen soupisem

mobiliáře zestátněných zámků. Po nuceném odchodu z Košic v roce 1938 pracoval nejdříve ve Státním fotoměřickém ústavu, později od roku 1942 v Ústředním židovském muzeu. V roce 1944 byl pro odbojovou činnost zatčen a v roce 1945 zemřel v Osvětimi. Odborně se věnoval archeologii, architektuře, lidovému umění, pořádal řadu výstav.

Obsah fondu: přípravné materiály, koncepty, rukopisy, fotografie

Téma: zámky Konopiště, Ploskovice, Ostrov, Slavkov, inventáře zámků v Hrabyni, Opavě, Karlově Studánce, Dlouhé Louče, Bruntále, Sovinci, Bouzově, monografie o českých umělcích 18. a 19. st., dějiny umění na Slovensku, zámky Sv. Antal, Orava, Krásna Hôrka

Zpracování: Fond je uspořádán.

Pomůcky: inventář pozůstalosti Josefa Poláka (chybí údaje o autorství a dataci)

Rozsah: 11 kartin

Způsob získání: Pozůstalost J. Poláka získal ÚDU koupí.

Další uložení pozůstalosti: Východoslovenské muzeum v Košiciach

Josef Polák

1886–1945

Lawyer, museologist, art historian.

After his law studies in Prague and a brief employment period in Bohemia, he became a significant organizer of museum science and monument care in East Slovakia. From 1919, he led the East Slovak Museum in Košice. At the same time, he served as the inspector of monument care for Slovakia and Transcarpathian Ruthenia. At the beginning of the 1920s, he was appointed by the Ministry of Education and Enlightenment with an inventory of the movables of the nationalized chateaus. After a forced removal from Košice in 1938, he first worked at the State Photo-Measurement Institute, later from 1942 at the Central Jewish Museum. In 1944 he was arrested for his resistance activity and died at Auschwitz in 1945. Professionally, he devoted himself to archaeology, architecture, folk art; he organized a number of exhibitions.

Contents of the fonds: preparatory materials, concepts, manuscripts, photography

Theme: The castles Konopiště, Ploskovice, Ostrov, Slavkov, inventories of the castles in Hrabina, Opava, Karlova Studánka, Dlouhá Loučka, Bruntál, Sovinec, Bouzov, monographs on the Bohemian artists of the 18th and 19th centuries, art history in Slovakia, the castles Sv. Antal, Orava, Krásna Hôrka.

Processing: The fonds is ordered.

Aids: Inventory of the Legacy of Josef Polák (data on the authorship and dating are lacking).

Size: 11 cartons

Method of acquisition: The IAH acquired the legacy of J. Polák by purchase.

Further deposition of the legacy: East Slovak Museum in Košice

↑ Josef Polák, 2. polovina 30. let 20. století (soukromý archiv Adama Kretschmera).
Josef Polák, 2nd half of the 1930s (private archive of Adam Kretschmer).

Eva Reitharová

1925–2003

Historička umění.

V letech 1953–1980 působila v Ústavu dějin umění AV ČR (dříve Ústav pro teorii a dějiny umění ČSAV). Po celou dobu svého vědeckého života se věnovala umění pozdního 18. století, celého 19. století s přesahy do století 20. V centru její pozornosti stáli malíři Caspar David Friedrich, Antonín Chittussi, malířská rodina Mánesů, ale zaměřovala se i na krajinářství a pražské grafiky. Významným způsobem se také podílela na přípravě *Encyklopedie českého výtvarného umění*.

Obsah fondu: osobní dokumenty, osobní a úřední korespondence, rukopisy, poznámky, přípravný materiál, fotografie, přípravný materiál pro *Encyklopedii českého výtvarného umění*, časopisy

Téma: malířství 18. až počátku 20. století (Caspar David Friedrich, Antonín Chittussi, Mánesové, Karel Hynek Mácha, pražští grafici, krajinomalba)

Zpracování: Fond není uspořádán.

Pomůcky: nejsou

Rozsah: 30 kartonů, kartotéky

Způsob získání: Pozůstalost Evy Reitharové získal ÚDU AV ČR darem v roce 2004.

Eva Reitharová

1925–2003

Art historian.

In 1953–1980, she worked at the Institute of Art History of the CAS (formerly the Institute of the Theory and History of Art of the Czechoslovak Academy of Sciences). For her entire scientific life, she devoted herself to the art of the late 18th and the entire 19th centuries with overlaps into the 20th century. The centre of her attention were the painters Caspar David Friedrich, Antonín Chittussi, the painting family of the Máneses, but she also focused on landscape painting and Prague graphic artists. She also participated in the preparation of the *Encyclopaedia of Czech Fine Arts* in a significant way.

Contents of the fonds: personal documents, personal and official correspondence, manuscripts, notes, preparatory material, photography, preparatory material for the *Encyclopaedia of Czech Fine Arts*, journals

Theme: painting of the 18th to the beginning of the 20th centuries (Caspar David Friedrich, Antonín Chittussi, Máneses, Karel Hynek Mácha, Prague graphic artists, landscape painting).

Processing: The fonds is not ordered.

Aids: None

Size: 30 cartons, card catalogues

Method of acquisition: The IAH CAS acquired the legacy of Eva Reitharová through a gift in 2004.

Zdeněk Rykr

1900–1940

Malíř.

V letech 1920–1925 studoval na Filozofické fakultě UK dějiny umění a klasickou archeologii, později se však, přestože v oboru získal i doktorát, věnoval především vlastní výtvarné tvorbě. Většinou se vyhýbal kolektivním programům i skupinovým aktivitám, velmi osobitým způsobem reagoval na soudobé výtvarné podněty. Na počátku 20. let měl blízko k magickému realismu, později

byl ovlivněn fauvismem, ve 30. letech především surrealismem. Jeho neobvyklá tvorba v mnohém předjímající poválečný vývoj byla oceněna až v nedávné době. Na počátku 2. světové války zasažen tíživou atmosférou protektorátu Rykr spáchal sebevraždu.

Obsah fondu: osobní dokumenty, korespondence, výstřižky o jeho životě a díle, katalogy výstav, dokumentace účasti na výstavách ad.

Téma: výtvarná tvorba Z. Rykra a jeho životní osudy

Zpracování: Fond byl částečně uspořádán již před převzetím ÚDU patrně dědici malíře.

Pomůcky: prozatímní soupis

Rozsah: 6 kartonů

Způsob získání: Pozůstalost získal ÚDU darem.

Zdeněk Rykr

1900–1940

Painter.

In 1920–1925 he studied art history and classical archaeology at the Faculty of Arts CU, but later, despite having even a doctorate in the field, he devoted himself mainly to his own artistic production. He mainly avoided collective programmes and group activities; he reacted in a very personal way to contemporary artistic stimuli. At the beginning of the 1920s he was close to Magic Realism, and later was influenced by Fauvism, in the 1930s especially by Surrealism. His unusual production in many ways anticipating the post-war development has only recently been recognized. At the beginning of WWII, he was affected by the tense atmosphere of the Protectorate and Rykr committed suicide.

Contents of the fonds: personal documents, correspondence, clippings on his life and work, catalogues of the exhibitions, documentation of participation at exhibitions etc.

Theme: artistic production of Z. Rykr and his life fates

Processing: The fonds was partially ordered already before it was taken over by the IAH, apparently by the heirs of the painter.

Aids: provisional inventory

Size: 6 cartons

Method of acquisition: The IAH acquired the legacy through a gift.

Karel Stejskal

1931–2014

Historik a teoretik umění.

Vystudoval dějiny umění (u J. Květa a J. Pešiny) a estetiku (u J. Mukařovského) na Filozofické fakultě UK v Praze. V letech 1953–1954 působil jako volontér v Národní galerii v Praze, od roku 1954 až do svého penzionování 1991 byl vědeckým pracovníkem dnešního Ústavu dějin umění AV ČR, kde stál roku 1990 u zrodu oddělení středověkého umění. I poté vědecky pracoval (1992 grant Gettyho institutu, 1995 zpracoval rukopisy českého původu v Österreichische Nationalbibliothek ve Vídni, 2003–2005 řada studijních pobytů v Paříži, Římě a Mnichově).

Jeho badatelská činnost se zaměřovala především na dějiny středověkého umění v českých zemích, středověkou nástěnnou malbu na Slovensku a na knižní malířství 13.–16. století v Čechách, ve Francii a v Nizozemí. Intenzivně se zajímal i o husitský ikonoklasmus. Znamé jsou např. jeho práce *Pasionál Přemyslovny Kunhuty* (Praha 1975), *Umění na dvoře Karla IV.* (Praha 1978, 2003), *Iluminované rukopisy doby husitské* (Praha 1991), *Ikono-klasmus a náš památkový fond, Husitský Tábor 13*, 2002, s. 529–581.

Obsah fondu: korespondence, poznámky ke studiím, excerpta z literatury a pramenů

Téma: středověké malířství

Zpracování: Fond není uspořádán.

Pomůcky: žádné

Rozsah: 9 kartonů

Způsob získání: Fond ÚDU převzal od pozůstalých.

Karel Stejskal

1931–2014

Historian and theoretician of art.

He completed his studies of art history (with J. Květ and J. Pešina) and aesthetics (with J. Mukařovský) at the Faculty of Arts CU in Prague. In 1953–1954 he worked as a volunteer at the National Gallery in Prague; from 1954 until he was pensioned in 1991, he was a scientific employee of today's Institute of Art History of the CAS, where in 1990 he was at the birth of the Department of Medieval Art. Even afterwards, he worked in a scientific way (1992 a grant of the Getty Institute, in 1995 he treated manuscripts of Czech origin in the Österreichische Nationalbibliothek in Vienna, in 2003–2005 he had a series of study stays in Paris, Rome and Munich).

His research activity focused mainly on the history of medieval art in the Czech lands, medieval wall painting in Slovakia and book painting of the 13th–16th centuries in Bohemia, France and the Netherlands. He was intensively interested also in Hussite iconoclasm. His famous works included e.g. *Passional of the Přemyslid Kunhuta* (Praha 1975), *Art at the Court of Charles IV* (Praha 1978, 2003), *Illuminated Manuscripts of the Hussite Period*, (Praha 1991), *Iconoclasm and Our Monument Fonds, Husitský Tábor* [Hussite Tabor] 13, 2002, pp. 529–581.

Contents of the fonds: correspondence, notes on studies, excerpts from literature and the sources

Theme: medieval painting

Processing: The fonds is not ordered.

Aids: none

Size: 9 cartons

Method of acquisition: The IAH took over the fonds from the bereaved.

Ivan Šperling

1930–1987

Historik umění, památkář.

Studoval dějiny umění a historii na Filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci. Po skončení studia pracoval jako archivář v Nových Zámcích u Litovle, v Ostravě a v Olomouci. V Praze působil ve Středisku památkové péče a ochrany přírody. Specializoval se na problematiku památkové péče se zaměřením na Prahu.

Obsah fondu: osobní dokumenty, soukromá korespondence, úřední korespondence, diplomová práce, studie, články, rukopisy, diáře

Téma: sochařská rodina moravských Zürnů, barokní plastika, fresky, oltářní architektura, problematika památkové péče a restaurování
Zpracování: Fond je uspořádán.

Pomůcky: Osobní fond Ivan Šperling (1930–1987), Praha 1987. (chybí údaj o autorství)

Rozsah: 3 kartony

Způsob získání: Pozůstalost I. Šperlinga získal ÚDU od Státního ústavu památkové péče a ochrany přírody v Praze.

Ivan Šperling

1930–1987

Art historian, preservationist.

He studied art history and history at the Faculty of Arts of Palacký University in Olomouc. After finishing his studies, he worked as an archivist in Nové Zámky near Litovel, in Ostrava and in Olomouc. In Prague he worked in the Centre of Monument Care and Protection of Nature. He specialized in the problem of monument care with a focus on Prague.

Contents of the fonds: personal documents, private correspondence, official correspondence, diploma thesis, studies, articles, manuscripts, diaries

Theme: sculptural family of the Moravian Zürns, Baroque sculpture, frescoes, altar architecture, the issue of monument care and restoration

Processing: The fonds is ordered.

Aids: Osobní fond Ivan Šperling (1930–1987), Praha 1987 (data on the authorship is lacking).

Size: 3 cartons

Method of acquisition: The IAH obtained the legacy of I. Šperling from the State Institute of Monument Care and Nature Protection in Prague.

Karel Veselý

1912–1997

Restaurátor, malíř a pedagog.

Studoval malbu na Uměleckoprůmyslové škole a posléze na Akademii výtvarných umění v Praze, v roce 1935 absolvoval „čestný rok“ na detašovaném pracovišti pražské Akademie v Paříži vedeném Františkem Kupkou. Již během studia se seznamoval s teorií a praxí restaurátorské práce a roku 1937 byl přijat do restaurátorského oddělení Obrazárny vlasteneckých přátel umění. Spolupracoval s Bohuslavem Slánským, Adolfem Bělohoubkem a v letech 1942–1943 absolvoval pobyt na vídeňské Akademii výtvarných umění. Jeho pedagogická činnost je spojena zejména s Vysokou školou výtvarných umění v Bratislavě. Je považován za zakladatelskou osobnost restaurování na Slovensku, kde pracoval na mnoha významných památkách (známé je třeba restaurování deskových obrazů z hlavního oltáře dómu sv. Alžběty v Košicích). Restauroval i řadu objektů v Čechách a na Moravě, včetně deseti obrazů Mistra Theodorika z kaple sv. Kříže na Karlštejně, a působil také v zahraničí (albánské muzeum v Tiraně, Florencie).

Obsah fondu: restaurátorské zprávy, technologické analýzy (i cizích subjektů), fotodokumentace, vzorky z restaurovaných objektů

Téma: restaurátorské zásahy na různých českých a slovenských objektech

Zpracování: Fond je uspořádán.

Pomůcky: inventurní seznam (Jiří Roháček, 2015)

Rozsah: 20 kartonů

Způsob získání: Pozůstalost získal ÚDU darem od jeho dcery, akademické malířky Aleny Veselé.

Další uložení pozůstalosti: Další část pozůstalosti K. Veselého se nachází v Pamiatkovom úradu SR v Bratislavě.

Karel Veselý

1912–1997

Restaurator, painter and pedagogue.

He studied painting at the School of Decorative Arts and later at the Academy of Fine Arts in Prague, in 1935 he completed an “honorary year” at the detached workplace of Prague’s Academy in Paris led by František Kupka. Already during his studies, he became acquainted with the theory and practice of restoration work and 1937 was accepted at the restoration department of the Picture Gallery of the Nationalist Friends of Art. He worked with Bohuslav Slánský, Adolf Bělohoubek and 1942–1943 completed a stay at Vienna’s Academy of Fine Arts. His pedagogical activity is connected especially with the University of Fine Arts in Bratislava. He is considered the founding personality of restoration in Slovakia, where he stored many important monuments (a famous one for instance is the restoration of the panel paintings from the main altar of the Cathedral of St Elisabeth in Košice). He also restored a number of objects in Bohemia and Moravia, including the paintings by Master Theodorik from chapel of the Holy Rood at Karlštejn. He also worked abroad (the Albanian Museum in Tirana, Florence).

Contents of the fonds: restaurators’ reports, technological analyses (even of foreign subjects), photo documentaton, samples from restored objects

Theme: restauration interventions on various Czech and Slovak objects

Processing: The fonds is ordered.

Aids: inventory list (Jiří Roháček, 2015)

Size: 20 cartons

Method of acquisition: The IAH acquired the legacy through a gift from his daughter the academic painter Alena Veselá.

Further deposition of the legacy: Another part of the legacy of K. Veselý is in the Monuments Board of the Slovak Republic in Bratislava.

Hana Volavková

1904–1985

Historička umění, kritička.

Po studiích dějin umění na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy pracovala v Knihovně hlavního města Prahy, poté jako vedoucí knihovny Uměleckoprůmyslového muzea. V letech 1943–1945 pracovala v Ústředním židovském muzeu. V posledním roce války byla deportována do Terezína. Do Ústředního židovského muzea se vrátila v roce 1950 jako jeho ředitelka a navázala na práci Josefa Poláka. Během působení zde se věnovala židovským památkám. Další badatelský zájem Hany Volavkové byl zaměřen zejména na výtvarné umění 19. století, umění manýrismu a současné umění, které komentovala v dobovém tisku. České odborné veřejnosti zprostředkovala Gombrichovy teoretické studie.

Obsah fondu: převážně koncepty k recenzím a článkům

Téma: manýrismus, teorie umění, umění 19. století

Zpracování: Fond je uspořádán.

Pomůcky: Jana Marešová, *Fond Hana Volavková (1904–1985)*, *Inventář*, Praha 2005.

Rozsah: 4 kartony

Způsob získání: Fond ÚDU získal darem v roce 1998.

Další uložení fondu: Podstatná část osobního archivu Hany Volavkové (48 kartonů) je uložena v Archivu Národního muzea.

Hana Volavková

1904–1985

Art historian, critic.

After her studies of art history at the Faculty of Arts of Charles University, she worked in the Library of the Capital City of Prague, later as the head of the library of the Museum of Decorative Arts. In 1943–1945 she worked at the Central Jewish Museum. In the last year of the war, she was deported to Terezín. She returned to the Jewish Museum in 1950 as its director, when she built on the works of Josef Polák. During her work there, she devoted herself to Jewish monuments. The other research work of Hana Volavková was focused mainly on the fine arts of the 19th century, the art of Mannerism and contemporary art, which she commented on in the period press. She mediated to the Czech professional public Gombrich's theoretical studies.

Contents of the fonds: The fonds contains particularly the concepts for reviews and articles.

Theme: Mannerism, the theory of art, art of the 19th century

Processing: The fonds is ordered.

Aids: Jana Marešová, *Fond Hana Volavková (1904–1985)*, *Inventář*, Praha 2005.

Size: 4 cartons

Method of acquisition: The IAH obtained the fonds through a gift in 1998.

Further deposition of the fonds: A substantial part of the personal archive of Hana Volavková (48 cartons) is deposited in the Archive of the National Museum.

Zdeněk Wirth

1878–1961

Historik umění, teoretik a organizátor památkové péče.

Absolvoval filozofickou fakultu pražské univerzity, kde kromě hlavních oborů bohemistiky a historie navštěvoval také Matějky a Hostinského přednášky z dějin umění a estetiky. Poté působil několik let jako středoškolský profesor a současně se začal podílet na vydávání *Soupisů památek* v rámci projektu Archeologické komise České akademie věd a umění. Roku 1905 byl jmenován asistentem Uměleckoprůmyslového muzea v Praze. Po 1. světové válce přešel na Ministerstvo školství a národní osvěty, kde se záhy stal přednostou osvětového odboru. Během první republiky z titulu své funkce velmi významným způsobem zasahoval do prakticky všech sfér české kultury, přičemž jeho iniciativa se nejzákladnějším způsobem projevila v oblasti památkové péče, muzejnictví, archivnictví a organizace vědy. Na jeho popud byl mimo jiné založen Státní archeologický ústav, Státní fotoměřický ústav či Archivní škola. Po skončení 2. světové války se zaměřil na zajišťování zestátněných památek a od roku 1947 tuto činnost vykonával jako předseda Národní kulturní komise. Roku 1952 byl jmenován akademikem nově vzniklé Československé akademie věd.

Po stránce odborné se Zdeněk Wirth považoval za dědice Vídeňské školy dějin umění. Jeho vědecký záběr byl široký, věnoval se české barokní architektuře i architektuře 19. a 20. století, historickému urbanismu, historii zahradního umění, šlechtickým sídlům či pražským památkám.

Obsah fondu: výpisky, novinové výstřižky, rukopisy přednášek a článků vlastních i cizích autorů, úřední dokumenty (Ministerstvo školství a národní osvěty, Národní kulturní komise, Československá akademie věd, Státní fotoměřický ústav), korespondence (74 kartonů)

Téma: Soupisy památek (Praha – především Nové Město a Smíchov, České Budějovice – venkov, Hořovice, Jilemnice, Jičín, Kutná Hora, Německý Brod, Rychnov nad Kněžnou, Plzeň, Tábor, Trutnovsko), další Pragensia, česká šlechta, hrady a zámky v Čechách, zámecké i palácové zahrady a parky, česká města, barokní gotika, historikové umění, ochrana památek, prameny k dějinám umění

Zpracování: Fond byl na základě rozhodnutí vedení ÚDU ponechán v původním zůstavitelově uložení. Postupně však z převzatého konvolutu byly

Zdeněk Wirth

1878–1961

Art historian, theoretician and organizer of monument care

He graduated from the Faculty of Arts of Prague's University, where besides the main fields of Czech studies and history he attended also the lectures by Matějka and Hostinský from art history and aesthetics. He later worked for several years as a secondary-school teacher, but at the same time he began to take part in the publications of the *Inventories of Monuments* within the project of the Archaeological Commission of the Czech Academy of Sciences and Arts. In 1905 he was appointed an assistant of the Museum of Decorative Arts in Prague. After WWI, he transferred to the Ministry of Education and National Enlightenment, where he soon became the head of the enlightenment department. During the First Republic, he intervened from the title of his post in a very significant way in practically all spheres of Czech culture, where his initiative manifested itself in the most fundamental way in the areas of monument care, museum science, archival science and the organization of science. At his impetus, inter alia, the State Archaeological Institute, State Photo-Measurement Institute or Archival School were founded. After the end of WWII, he focused on assuring the nationalized monuments and he performed this activity as the president of the National Cultural Commission from 1947. In 1952 he was appointed an academician of the newly created Czechoslovak Academy of Sciences.

In professional terms, Zdeněk Wirth is considered an heir of the Viennese School of Art History. His scientific vision was wide; he devoted himself to Czech Baroque architecture and the architecture of the 19th and 20th centuries, historical urbanism, the history of garden art, aristocratic seats or Prague monuments.

Contents of the fonds: notes, newspaper clippings, manuscripts of lectures and articles of his own and of other authors, official documents (Ministry of Education and National Enlightenment,

↑ Zdeněk Wirth s Karlem Guthem při terénním průzkumu pro soupis památek, patrně v okolí Prahy, kolem roku 1910.
Zdeněk Wirth with Karel Guth during a field survey for the inventory of monuments, apparently in the surroundings of Prague, around 1910.

vyděleny písemnosti institucí a jiných osobností, které dnes tvoří samostatné fondy (viz úvodní část).

Pomůcky: velmi podrobný inventární soupis (chybí údaje o autorství a dataci – 60. léta); Jana Marešová, *Zdeněk Wirth, Osobní pozůstalost - varia*, Praha 2005; Inventář I. části korespondence (chybí údaje o autorství a dataci); Jana Husáková, *Zdeněk Wirth, Osobní korespondence II.*, Praha 2004; Jana Marešová, *Zdeněk Wirth, Rodinná korespondence*, Praha 2005; Jana Marešová, *Zdeněk Wirth, Osobní korespondence, Supplementa*, Praha 2005.

Rozsah: 279 kartonů

Způsob získání: Část fondu předal Z. Wirth již během svého života, většina však byla převzata krátce po jeho smrti v letech 1961–1963.

Další uložení fondu: Malá část pozůstalosti je uložena v Literárním archivu Památníku národního písemnictví.

National Cultural Commission, Czechoslovak Academy of Sciences, State Photo-Measurement Institute), correspondence (74 cartons)
Theme: Inventories of monuments (Prague – mainly New Town and Smíchov, České Budějovice – rural area, Hořovice, Jilemnice, Jičín, Kutná Hora, Německý Brod, Rychnov nad Kněžnou, Plzeň, Tábor, Trutnov district), other Pragensia, Bohemian nobility, castles and chateaus in Bohemia, chateau and palace gardens and parks, Bohemian towns, Baroque Gothic, art historians, monument protection, sources on art history
Processing: The fonds was left in the original testator's deposition based on the decision of the management of the ITHA, but gradually writings of institutions and other people were separated from the adopted convolutes and today they are independent fonds (see the introductory part).
Aids: very detailed inventory list (data on the authorship and dating are lacking – 1960s); Jana Marešová, *Zdeněk Wirth, Osobní pozůstalost - varia*, Praha 2005; Inventář I. části korespondence (data on the authorship and dating are lacking); Jana Husáková, *Zdeněk Wirth, Osobní korespondence II.*, Praha 2004; Jana Marešová, *Zdeněk Wirth, Rodinná korespondence*, Praha 2005; Jana Marešová, *Zdeněk Wirth, Osobní korespondence, Supplementa*, Praha 2005.

Size: 279 cartons

Method of acquisition: Part of the fonds was given by Z. Wirth already during his life, but the majority was assumed shortly after his death in 1961–1963.

Further deposition of the fonds: A small part of the legacy is deposited in the Literary Archive of the Museum of Czech Literature.

František Žákavec

1878–1937

Historik umění, kritik a teoretik, vysokoškolský pedagog a překladatel.

František Žákavec studoval nejprve na Filozofické fakultě Karlo-Ferdinandovy univerzity v Praze, poté na několika institutech v Paříži. Po návratu začal působit jako středoškolský, posléze jako vysokoškolský pedagog. V roce 1924 získal profesuru z oboru dějin umění na Komenského univerzitě v Bratislavě. Vedle své pedagogické činnosti se intenzivně věnoval historii a dějinám umění. V popředí jeho zájmu bylo románské a gotické umění. Zabýval se však také uměním 19. století, soudobým uměním a uměním na Slovensku.

Obsah fondu: výpisky, poznámky a rukopisy studií; většina materiálu byla při havárii vodovodního potrubí zničena a musela být skartována, zbyl pouze přípravný materiál ke studii o V. Hynaisovi

Téma: Vojtěch Hynais

Pomůcky: Martin Halata, *František Žákavec (1878–1937), Inventář torza osobní pozůstalosti (1881–1914)*, Praha 1998.

Rozsah: 1 karton

Způsob získání: Fond byl ÚDU věnován pozůstalými.

Další uložení fondu: Části osobního archivu Františka Žákavce jsou uloženy v Literárním archivu Památníku národního písemnictví a v Archivu Národního muzea.

František Žákavec

1878–1937

Art historian, critic and theoretician, university pedagog and translator.

František Žákavec studied first at the Faculty of Arts of Charles-Ferdinand University in Prague, then at several institutes in Paris. After his return, he began to work as a secondary-school and later as a university pedagog. In 1924 he obtained a professorship in the field of art history at Comenius University in Bratislava. Besides his pedagogical activities, he devoted himself intensively to history and art history. Romanesque and Gothic art were in the forefront of his interest, but he also dealt with art of the 19th century, contemporary art and art in Slovakia.

Contents of the fonds: The legacy of F. Žákavec contained excerpts, notes and manuscripts of studies. Most of the material was destroyed in the accident with the water pipes and had to be discarded. Only the preparatory material for a study on V. Hynais remained.

Theme: Vojtěch Hynais

Aids: Martin Halata, *František Žákavec (1878–1937), Inventář torza osobní pozůstalosti (1881–1914)*, Praha 1998.

Size: 1 carton

Method of acquisition: The fonds was given to the IAH by the bereaved.

Further deposition of the fonds: Parts of the personal archive of František Žákavec are deposited in the Literary Archive of Museum of National Literature and in the Archive of the National Museum.

395-408

SALVS REI-PVBLICAE
Виктор... с Тро-
феями... плен-
ного... Под
зерной... SA. В. Л.

SALVS REI-PVBLI-
CAE
... вл.
Стро... ржит
пленно... волосы
Sab 41

VIRTVS EXERCITI
Аркан... ит впр...
с кон... толи
его ве... Победа
Sab 17

Остин I
518-527

DN IVSTI-NVS
PP AV... Бюст за-
... пр.
... звез-
... Под
... з
... терски
... в.

DN IVSTI-NVS
PP AV... рапир.
... ду
... над
... Вни-
... в. 21

DN IVSTI-NVS
PP AV... рапир.
Бюст
... ду
... ду
... зу
... черт

IVSTINIA-NVS
PP AV... рапир.
... б-

DN IVSTINI-ANVS
PP AV... Задрапиров.
Бюст впр.
Монограмма из
букв XPCWNOC
(Битва в Херсонесе)
Sab 130

DN IVSTINIA-NVS
PP AV... рапир.
... б
... ду
... вни-
... в. 21

DN IVSTINIA-NVS
PP AV... рапир.
... б
... ду
... ду
... зу
... черт
Sab 29.

Фока
602-610

Констанс II
641-668

CONSTANTINO-NIKA
Констанс II стоит
впрямь с державой
и...
... и вни-
... Срезанн)
Sab 18

Роман I
919-944

Иоанн Цимисхий
969-976

Буква В
Греческий крест
на 2-х ступенях.
Под... точке.
(... Херсонесе)
Sab 2

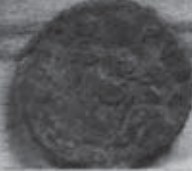
Василий I
867-886

EMMA-NOVNA
Изображение Христа
впрямь... тела
... о
... ук-

EMMA-NOVNA
Изображение Хрис-
та впрямь... тела
... кра-
... вли

EMMA-NOVNA
Бюст Х... впрямь
сн... сто-
ро...
+
в...

457-473

Юстиниан I
527-565

DN IUSTINI-ANVS
PPAV

DN IUSTINIA-NVS
PPAV

DN IUSTINIA-N
PPAVG

Тиверий-
Константин
578-582

Надп. ? 20 нум.
Бюст вправо в кон-
сульском одеянии

DN CONSTAN-TINVS
P Бюст задрапиров.
впр.

Монограмма из
букв P (C)
К...не-
...не-
се) Sab. 4

Лев VI
886-912

DN LEO-PE-
RPET AVG Бюст
в диадеме впр.
SALVS R-PUBLICA
Император идет впр.
слабарумом; у его
ноз пленный. Под
пертой CON Sab. 13

COH. BAS-
ILEVS ROM
Бюст
жк
H
+

Надп. ?
Бюст вправо с дер-
жавой.
K (=20 нум. мий),
внизу P (Антохия)
Sub.

Феодора
1055 - 1056

Та-же

Та-же

↑ Fotografie z vernisáže výstavy Roberta Piesena v Galerii U Řečických v Praze v roce 1957 (zleva Mautnerová, Medek, Piesen), součást sbírky Dokumentace českého výtvarného umění po roce 1945.

Photographs from the opening of the exhibition of Robert Piesen in the Gallery U Řečických in Prague in 1957 (from the left Mautnerová, Medek, Piesen), part of the collection of the Documentation of Czech Fine Arts after 1945.

Dokumentace českého výtvarného umění po roce 1945

Sbírka Dokumentace není standardním uzavřeným archivním fondem, ale tvoří základ rozrůstající se sbírky dokumentů, založené v roce 1997 na základě projektu Ústavu dějin umění AV ČR, iniciovaného a podporovaného spolkem Schweizerisch-Tschechischer Kunstfond a nadací Pro Helvetia Ost/West, jehož hlavním smyslem bylo dokumentovat české poválečné dění v oblasti výtvarného umění a kultury. Sbírka dokumentů je jedním z výsledků projektu, který se soustředil do několika oblastí a témat zejména z období 50. let a 1. poloviny 60. let 20. století, a vznikala na základě kontaktů s pamětníky. Přestože se jedná o dokumentaci po roce 1945, svým rozsahem výjimečně zasahuje i do 30. let (materiály z pozůstalosti J. Chaluppeckého). Zvláštní soubor tvoří tištěné pozvánky na výstavy od roku 1997. Do sbírky jsou zařazeny též polské tištěné materiály, které dokumentují dění na polské nezávislé výtvarné scéně po roce 1945. Většina materiálů je veřejnosti přístupná.

Obsah sbírky: rukopisy, korespondence, tiskoviny, časopisecké a novinové články, výstřižky, katalogy výstav, plakáty, pozvánky, fotografie dokumentační, fotografie uměleckých děl, skeny, nahrávky rozhovorů s pamětníky (některé materiály jsou pouze v xerokopii)

Téma: Skupina 42, skupina Máj 57, UB 12, Adriana Šimotová – Texty, Ladislav Dydek, Richard

Documentation of Czech Fine Arts after 1945

The Collection of Documentation is not a standard closed archival fonds, but it creates the basis of a growing collection of documents, established in 1997 based on a project of the Institute of Art History of the CAS, initiated and supported by the association Schweizerisch-Tschechischer Kunstfond and the foundation Pro Helvetia Ost/West, the main sense of which was to document Czech post-war affairs in the area of the fine arts and culture. The collection of documents is one of the results of the project, which focused on several areas and topics especially from the period of the 1950s and first half of the 1960s and emerged based on contacts with witnesses. Despite being documentation after 1945, it reaches in its extent also to the 1930s (materials from the legacy of J. Chaluppecký). A special file is the printed invitations to exhibitions from 1997. Also materials printed in Polish are included in the collection, which document events on the Polish independent arts scene after 1945. The majority of the materials are available to the public.

Contents of the collection: manuscripts, correspondence, publications, journal and newspaper articles, excerpts, catalogues of exhibitions, posters, invitations, documentary photography, photography of art works, scans, recordings of interviews with witnesses

Fremund, Miroslav Hájek, František Chaun, Miloslav Chlupáč, Věra Janoušková, Zdeněk Palcr, EXPO 58, Gruppya Krakowska, Galeria Kryzstofory v Krakově, výstavy aj.

Zpracování: Celá sbírka je zpracován v počítačové databázi, včetně anotací a současně slouží jako podrobný inventář sbírky i v tištěné podobě (Adriana Primusová, *Dokumentace českého výtvarného umění po roce 1945, Inventář fondu – databáze*, Praha 2002).

Rozsah: Sbíрка obsahuje 322 položek.

(some materials are only in Xerox copies)

Theme: Group 42, the group Máj (May) 57, UB 12, Adriana Šimotová – Texts, Ladislav Dydek, Richard Fremund, Miroslav Hájek, František Chaun, Miloslav Chlupáč, Věra Janoušková, Zdeněk Palcr, EXPO 58, Gruppya Krakowska, Galeria Kryzstofory in Cracow, exhibitions etc.

Processing: The whole collection is processed in a computer database, including the annotations, and at the same times serves as a detailed inventory of the collection also in printed form (Adriana Primusová, *Dokumentace českého výtvarného umění po roce 1945, Inventář fondu – databáze*, Praha 2002).

Size: The collection contains 322 items.

Epigrafická dokumentace

19. století – současnost

Dokumentace k české a evropské středověké a novověké latinské epigrafice s důrazem na její vztah k dějinám umění. Obsahuje také complementární dokumentaci k sepulkrální plastice jako hlavní skupině nositelů nápisů.

Obsah sbírky: sbírka separátů a xerokopií či skenů oborových statí (3 000 ks), sbírka digitální fotodokumentace (cca 5 000 ks), příruční knihovna (300 ks, zčásti výpůjčky), sbírka klasické dokumentace, tuhových obtahů, mikrofilmů a kreseb, kartotéka epigrafické komise ČAVU (cca 20 000 kartotéčních lístků), dokumentace k rekvizicím zvonů z Říšské župy Sudety a další dokumentační materiál

Téma: epigrafika, dějiny umění

Zpracování: z větší části zpracováno

Pomůcky: databáze (FileMakerPro) části sbírky

Způsob získání: Založeno roku 2000 na základě sbírky J. Roháčka.

Epigraphic Documentation

19th century – present

The documentation on Czech and European medieval and modern Latin epigraphy with an emphasis on its relation to art history. It also contains complementary documentation on the sepulchral sculpture as the main group of the bearers of the inscriptions.

Contents of the collection: A collection of offprints and Xerox copies or scans of field treatises (3000 items), collection of digital photo documentaton (ca 5000 items), a reference library (300 items, partially loans), collection of classical documentation, graphite test copies, microfilms and sketches, card catalogue of the Epigraphic Commission CASA (ca 20,000 cards from card catalogues), documentation on the requisition bells from the Reichsgau Sudetenland and other documentary material

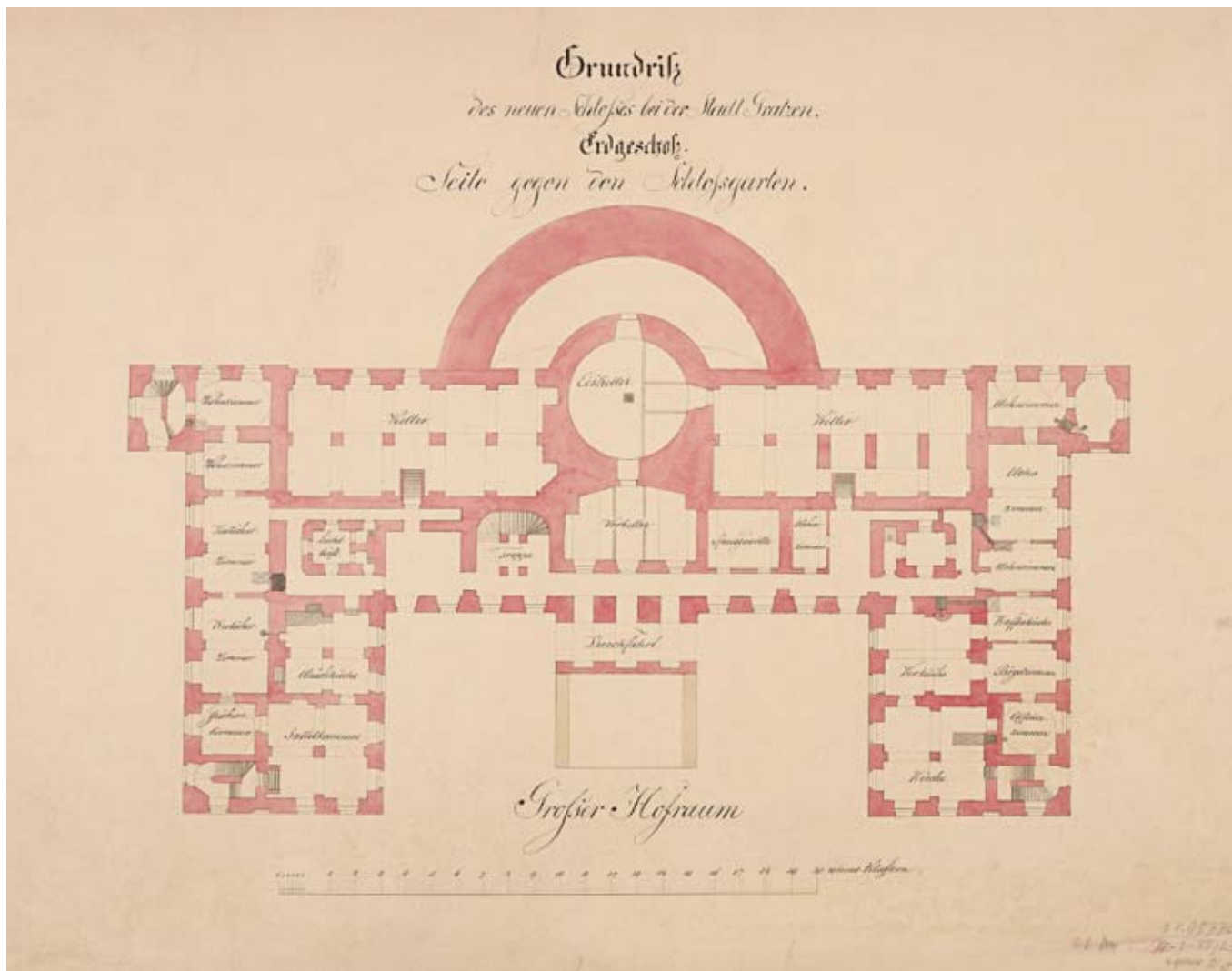
Theme: epigraphics, art history

Processing: the most part processed

Aids: database (FileMakerPro) of part of the collection

Method of acquisition: founded in 2000 based on the collection of J. Roháček

← Náhrobník Dobrohosta z Ronšperka († 1506), Poběžovice, kostel Nanebevzetí P. Marie. Foto: Jiří Roháček.
The tombstone of Dobrohost from Ronšperk († 1506), Poběžovice, church of the Assumption of the Virgin Mary. Photo: Jiří Roháček.

↑ Zámek Nové Hradky, půdorys přízemí, plán z 19. stol., kolorovaná kresba, papír. Reprofoto: Vlado Bohdan.
Chateau Nové Hradky, ground plan of the ground floor, plan from the 19th century, colorized sketch, paper. Reprofoto: Vlado Bohdan.

↑ Josef V. Šimák, Zámek Bělá pod Bezdězem, štít severního křídla (kresba před rokem 1930). Reprofoto: Zdeněk Matyáško.
Josef V. Šimák, gable of the northern wing (drawing before 1930). Reprofoto: Zdeněk Matyáško.

Sbírka plánové dokumentace

17. století– současnost

Jádro sbírky tvoří plány a mapy (tzv. **stará plánová dokumentace – SPD**), které patrně byly součástí Památkového archivu Státního fotoměřického ústavu. Hlavním důvodem k předání této historicky cenné sbírky bylo její zamýšlené využití pro chystané soupisy uměleckých památek. Jedná se vesměs o materiály z konce 18. a 19. století. Do této části sbírky byly postupně zařazeny také plány vznikající pro starší svazky umělecko-historické topografie a rovněž plány z pozůstalostních fondů ukládaných v oddělení dokumentace.

Druhou částí je soubor nových plánů (tzv. **nová plánová dokumentace – NPD**), které byly pořizovány jako dokumentační součást soupisů uměleckých památek vydávaných od 70. let 20. století až do současnosti ÚDU (*Umělecké památky Čech, Umělecké památky Moravy a Slezska, Umělecké památky Prahy*), případně dalších publikací připravovaných pracovníky ÚDU (zvláště *Dějiny českého výtvarného umění*).

Obsah sbírky: plány Prahy a okolí, pražských čtvrtí, evropských měst, půdorysy a další plánová dokumentace historických, převážně památkových objektů (panská sídla, sakrální objekty, domy, erární budovy, hospodářské stavby, mosty, zahrady ad.) v Čechách, výjimečně na Moravě a dalších územích bývalé monarchie (Rakousko, Slovensko, Maďarsko); součástí sbírky jsou rovněž podklady k soupisům vydaným či připravovaným k vydání v rámci projektu Archeologické komise České akademie věd a umění (mj. situační plány, zaměření, detaily, nákresy interiérů)

Téma: technická dokumentace

Zpracování: Plány Staré plánové dokumentace jsou ponechány v původním uložení zůstavitele, plány Nové plánové dokumentace jsou uspořádány abecedně podle lokalit.

Pomůcky: inventární seznam, lístková kartotéka utříděná podle lokalit, počítačová databáze FileMakerPro, sloučená s databází Sbírka grafiky a kresby.

Rozsah: 9 822 kusů

Collection of Planning Documentation

17th century – present

The core of the collection comprises plans and maps (so-called **Old Planning Documentation – SPD**), which apparently were parts of the Monument Archive of the State Photo-Measurement Institute. The main reason for the handover of this historically valuable collection was its planned use for the prepared inventories of artistic monuments. They are mainly materials from the end of the 18th and the 19th centuries. Also the plans coming from the earlier volumes of art-historical topographies and also the plans from the legacy fonds deposited in the Department of Documentation were gradually included in this part of the collection.

The second part is a set of new plans (so-called **New Planning Documentation – NPD**), which was made as a documentary component of the inventories of artistic monuments issued from the 1970s until the present by the Institute (*Umělecké památky Čech, Umělecké památky Moravy and Slezska, Umělecké památky Prahy – Artistic Monuments of Bohemia; of Moravia and Silesia; of Prague*), or other publications prepared by employees of the IAH (especially *Dějiny českého výtvarného umění /History of Czech Fine Arts/*).

Contents of the collection: plans of Prague and its surroundings, Prague quarters, European cities, ground plans and other historical planning documentation, predominantly of monument objects (lordly seats, sacral objects, houses, army buildings, farm buildings, bridges, gardens etc.) in Bohemia, exceptionally in Moravia and other territories of the former monarchy (Austria, Slovakia, Hungary). Components of the collection are also the background materials for the inventories issued or prepared for publication within the project of the Archaeological Commission of the Czech Academy of Sciences and Arts (i.a. situational plans, measurements, details, drawings of the interiors).

Theme: Technical documentation

Processing: Plans of the Old Planning Documentation are left in the original deposition of the testators, the plans of the New Planning Documentation are arranged alphabetically by locality.

Aids: inventory list, paper card catalogue categories by locality, FileMaker Pro computer database merged with database Collections of Graphics and Drawings.

Sbírka jednotlivin

19. – 21. století

Sbírka jednotlivin je tvořena průběžně a obsahuje dokumenty, rukopisy studií a další materiál předaný většinou zaměstnanci Ústavu dějin umění.

Obsah sbírky: rukopisy odborných textů, fotokopie a xerokopie v českém prostředí těžko dostupných zahraničních studií či archivních dokumentů, excerpta z archivních dokumentů, úřední dokumenty, korespondence, fotografie

Téma: dokumentace uměleckohistorického průzkumu zátopového území Orlík, rukopis studie Antonína Podlahy *Der Prager Dom und seine Schätze*, studie architektonického zpracování a výtvarné výzdoby stanic pražského metra připravená pracovníky Ústavu pro teorii a dějiny umění, přepis inventární knihy zámku Žleby, dokumentace k přípravě publikace *Umělecké památky Čech*, vzpomínky historika umění Františka X. Harlase, přepis rukopisů Jana Q. Jahna, rukopis katalogu ikon Kondakovova institutu od Josefa Myslivce, rukopis přednášky Jana Patočky „Josef Čapek myslitel“, excerpta a opisy archivních dokumentů týkající se sbírek Rudolfa II., fotokopie inventářů sbírek královny Kristiny, doktorské obhajoby, dokumentace k edici publikací *Dějiny českého výtvarného umění*, dokumenty o činnosti restaurátorské skupiny R 64, zápisy ze zasedání a korespondence Českého národního komitétu ICOMOS, rozsáhlá dokumentace činnosti R. Šváchy a I. Hlobila, podklady pro *Slovník výtvarných umělců* (po r. 1945) připravovaný Janem Balekou, dokumentace přípravy publikace *Encyklopedie českého výtvarného umění*, dokumentace konferencí, seminářů: Gotické umění v Čechách 1350–1420 (1968–1969), Umění XIII. století v Čechách (1981), České umění doma a v exilu (1990), Praha: budoucnost historického města (1991), XXVIII. Internationaler Kongress für Kunstgeschichte Berlin (1992), Středověké nástěnné malby 14. až 15. století v jižních Čechách a Horním Rakousku (1992), Exil v Praze a Československu 1918–1938 (2005) ad., dokumentace výstav: Kubismus v Düsseldorfu (1992), Rudolf II. a Praha (1997, výstava a konference), Umění za vlády Jana Lucemburského (konference a výstava) ad.

Pomůcky: soupis, počítačová databáze

Rozsah: přes 469 přírůstkových čísel

Způsob získání: Většinou darem od pracovníků ÚDU či jiných historiků umění.

Size: 9,822 pieces

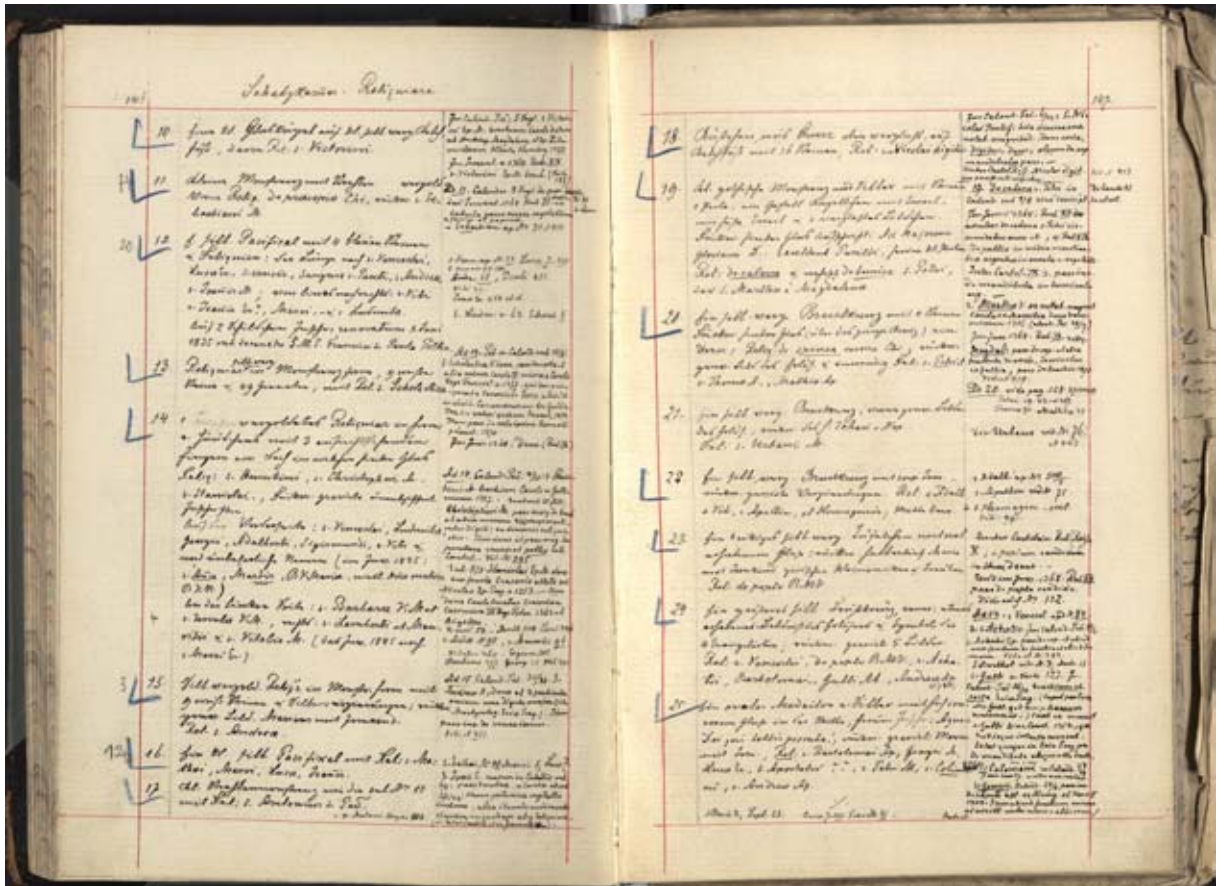
Collection of Individual Pieces

19th–21th century

The collection of individual pieces is comprised continuously and contains documents, manuscripts of studies and other material submitted mainly by employees of the Institute of Art History.

Contents of the collection: manuscripts of professional texts, photocopies and Xerox copies of foreign studies or archival documents difficult to have access to in the Czech milieu, excerpts from archival documents, official documents, correspondence, photography

Theme: Documentation of the art-historical survey of the flooded territory of Orlík, manuscript of the study by Antonín Podlaha *Der Prager Dom und seine Schätze*, studies of architectural treatments and artistic decoration of the stations of the Prague metro prepared by the employees of the Institute for the Theory and History of Art, transcript of the inventory book of the Chateau Žleby, documentation for the preparation of the publication *Artistic Monuments of Bohemia*, memoirs of the art historian František X. Harlas, transcription of the manuscripts of Jan Q. Jahn, manuscript of the catalogue of the icons of the Kondakov Institute by Josef Myslivec, manuscript of the lectures by Jan Patočka “Josef Čapek Thinker”, excerpts and copies of archival documents concerning the collections of Rudolf II, photocopies of the inventories of the collections of Queen Christine, doctoral defences, documentation for the edition of the publication *History of Czech Fine Arts*, documents on the activity of the restoration group R 64, minutes from the sessions and correspondence of the Czech National Committee of ICOMOS, extensive documentation of the activities of R. Švacha and I. Hlobil, the background materials for the *Dictionary of Fine Artists* (after 1945) prepared by Jan Baleka, documentation of the preparation of the publication *Encyclopaedia of Czech Fine Arts*. Documentation of conferences, seminars: Gothic Art in Bohemia 1350–1420 (1968–1969), Art of the 13th Century in Bohemia (1981), Czech Art at Home and in Exile (1990), Prague: Future of the Historical Town (1991), XXVIII. Internationaler Kongress für Kunstgeschichte Berlin (1992), Medieval Wall painting of the 14th and 15th Centuries in South Bohemia and Upper Austria (1992), Exile in Prague

and Czechoslovakia 1918–1938 (2005) etc. – Documentation of the exhibitions: Kubismus v Düsseldorfu (Cubism in Düsseldorf – 1992), Rudolf II. a Praha (Rudolf II and Prague – 1997, exhibition and conference), Umění za vlády Jana Lucemburského (Art under the Reign of John of Luxembourg – conference and exhibition) etc. Aids: inventory, computer database Size: over 469 acquisition numbers Method of acquisition: Mainly a gift from the employees of the Institute or other art historians

ERBBERECHTUNG
der böhmischen, mährischen und schlesischen Stände in Prag.

Geogr. v. Schmidl. Wien 1836. 10. Prtg.

W-C-193

↑ Vilém Kandler, Hold českých stavů císaři Ferdinandu V. ve Staré sněmovně, litografie, 1836.

Rephoto: Vlado Bohdan.

Vilém Kandler, Homage of the Czech Estates to Emperor Ferdinand V in the Old Parliament, lithograph, 1836.

Rephoto: Vlado Bohdan.

↑ Alois Gustav Schulz, pohled na zámek Červený Hrádek od jihozápadu, kolem 1850, kvaš.

Alois Gustav Schulz, view of the chateau Červený Hrádek from the southwest, around 1850, gouache.

Sbírka grafiky a kresby

15. – 20. století

Jedná se o sbírku grafik, kreseb, akvarelů a kvašů, které byly patrně původně součástí tzv. Památkového archivu vytvářeného během první republiky a v poválečném období v rámci Státního fotoměřického ústavu. Za hlavního tvůrce této sbírky můžeme považovat Z. Wirtha.

Obsah sbírky: Pragensia, regionální pohledová grafika s vedutami českých měst, hradů a zámků, grafické listy zachycující společenský život, různé slavnosti, vojenská střetnutí, obléhání měst apod. Sbíрка obsahuje grafiku renesanční, barokní a zejména období 19. století. Nejstarším listem je pohled na Prahu z Schedelovy kroniky z roku 1493. Do staršího období do 18. stol. patří dále rytiny J. Sadelera, V. Hollara, F. de Wita, známé cykly F. B. Wernera, A. K. Balzera ad. Ke grafikám 19. století patří album kolorovaných rytin hradů a zámků F. K. Wolfa, pohledy na krajská města J. Döblera, *Malerisch-historisches Album von Königreich Böhmen, Malerisch-historisches Album von Mähren und Schlesien, Malerische Darstellung aller vorzüglicher Schlösser und Ruinen der Österreichischen Monarchie, Gallerie der Adelssitze Böhmens aus der Vorzeit und Gegenwart* aj. Z grafických listů zobrazujících různé slavnosti jmenujme alespoň rytiny zachycující korunovace Ferdinanda II., Fridricha Falckého, Marie Terezie, Leopolda II. a Ferdinanda V. Z jiných událostí zaznamenávají grafické listy např. vyobrazení bitvy na Bílé hoře či popravu českých pánů na Staroměstském náměstí roku 1621. Sbíрка zahrnuje také kresby a akvarely českých zámeckých interiérů z 19. století a kresby a grafiky řady šlechtických autodiaktů (např. album pohledů na schwarzenberské panství od Pauliny Schwarzenbergové).

Téma: hrady a zámky, interiéry, události

Zpracování: V současnosti je sbírka nově katalogizována.

Pomůcky: Většina sbírky je evidována v inventárním seznamu, současně je k dispozici dílčí katalog ve formě počítačové databáze FileMakerPro sloučené s databází Sbířky plánové dokumentace.

Rozsah: cca 8 500 grafických listů a kreseb

Způsob získání: Sbířka byla součástí pozůstalosti Z. Wirtha, s níž byla předána ÚDU.

Collection of Graphics and Drawings

15th–20th century

It is a collection of prints, drawings, aquarelles and gouaches, which were apparently originally a part of the so-called Monument Archive created during the First Republic and in the post-war period within the State Photo-Measurement Institute.

We can consider Z. Wirth to be the main creator of this collection.

Contents of the collection: Pragensia, regional perspective graphic works with vedutas of Czech towns, castles and chateaus, graphic prints capturing social life, various celebrations, military conflicts, sieges of cities etc. The collection contains Renaissance and Baroque prints and particularly the 19th century prints. The earliest document is a view of Prague from Schedel's chronicle from 1493. The earlier period up to the 18th century also includes the engravings by J. Sadeler, V. Hollar, F. de Wit, the famous cycle by F. B. Werner, A. K. Balzer etc.

The graphic works of the 19th century include the coloured engravings of the castles and chateaus by F. K. Wolf, views of the regional towns by J. Döbler, *Malerisch-historisches Album von Königreich Böhmen, Malerisch-historisches Album von Mähren und Schlesien, Malerische Darstellung aller vorzüglicher Schlösser und Ruinen der Österreichischen Monarchie, Gallerie der Adelssitze Böhmens aus der Vorzeit und Gegenwart* etc. Of the graphic sheets depicting various celebrations, we can name at least the engravings capturing the coronations of Ferdinand II, Frederick I, Maria Theresia, Leopold II and Ferdinand V. Of the other events, the graphic sheets record e.g. the depiction of the battle at Bílá Hora or the execution of the Bohemian lords at Old Town Square in 1621.

The collection includes also drawings and aquarelles of Czech chateau interiors from the 19th century and drawings and graphic works by a number of self-taught aristocrats (e.g. an album of views of the Schwarzenberg estate by Paulina Schwarzenberg).

Theme: Castles and chateaus, interiors, events

Processing: The collection is now being newly catalogued.

Aids: The majority of the collection is registered in the inventory list; a partial catalogue is available simultaneously in the form of a FileMaker Pro computer database merged with database Collection of Planning Documentation.

Size: ca 8500 graphic sheets and drawings

Method of acquisition: The collection was part of the legacy of Z. Wirth, which was given to the IAH.

↑ Vagón pražské koňky v Karlíně, kolem 1900. Foto: anonym.
Wagon of a Prague horse-drawn tram in Karlín, around 1900. Photo: anonymous.

Sbírka historické fotografie

19. století a 1. polovina 20. století

Jedná se o sbírku fotografií a reprodukcí vytvořených na bázi fotografického procesu, která vznikla vyčleněním dotyčného materiálu z jednotlivých fondů spravovaných oddělením. Těžištěm jsou fotografie z pozůstalosti Zdeňka Wirtha, včetně materiálů, které byly součástí tzv. Památkového archivu Státního fotoměřického ústavu, Archeologické komise a vídeňské Centrální komise pro ochranu památek. Další významné soubory pochází např. z pozůstalosti Josefa Cibulky a Viktora Kotrby.

Obsah sbírky: fotografie a fotografické soubory vytvořené v období od 50. let 19. století do 60. let 20. století., fotografie architektury, interiérů (převážně zámeckých), topografické snímky, portréty, žánry, mobiliář a další předměty z různých soukromých a institucionálních sbírek. Mezi početněji zastoupené lokality patří Kutná Hora, Plzeň, Jižní Čechy, Karlovarsko a pražské obvody, ale objevují se zde i unikátní, velmi rané snímky z menších lokalit. Z fotografů a fotografických ateliérů je zde silně zastoupen například Jindřich Eckert, František Fridrich, Karel Maloch, Karel Bellmann, Štencův grafický závod, Josef Seidl, Rudolf Brunner-Dvořák, Josef Pirka, Wenzel Ferdinand Jantsch, Karel Pták, Karel Chotek, Ludwig Angerer, Andreas Groll, Oscar Kramer. Součástí sbírky je také větší množství fotografií německé, francouzské a italské provenience, včetně autorů jako Bisson Frères, Édouard Baldus či Hermann Krone. Ve sbírce je také reprezentována celá škála fotografických procesů: slaný papír, albuminový papír, kolodiový proces – negativní i pozitivní, bromostříbrná fotografie, kyanotypie, platinotypie, gumotisk, uhlotisk, ambrotypie, ferotypie, autochrom, fotogravura, světlotisk, různé typy kolorované fotografie a přemalby. Starší část sbírky tvoří převážně fotografie formátu folio, dále vizitky, kabinetky, stereofotografie. Sbírkou navíc obsahuje i několik desítek alb a unikátní sbírku velkoformátových panoramat.

Téma: fotografie lokalit v českých zemích i v zahraničí

Zpracování: V současnosti probíhá základní zpracování sbírky, včetně inventarizace a postupné digitalizace. Zpracování první části sbírky bylo realizováno v letech 2009-2010 v rámci projektu „Resurrected Treasure“, řešeného s podporou EEA grantu – Norských fondů. Další část byla zpracována v rámci projektu Obnova buquoykové

Collection of historical Photography

19th and 1st half of the 20th century

It is a collection of photographs and reproductions created on the basis of a photographic process, which was created by including the relevant material from the individual fonds administered by the department. The main part is the photography from the legacy of Zdeněk Wirth, including the materials, which were part of the so-called Monument Archive of the State Photo-Measurement Institute, the Archaeological Commission and Viennese Central Commission for the Protection of Monuments. Other important files come e.g. from the legacies of Josef Cibulka and Viktor Kotrba.

Contents of the collection: The collection includes photography and photographic files created in the period from the 1850s to the 1960s – photography of architecture, interiors (mainly of chateaus), topographical pictures, portraits, genres, movables and other objects from various private and institutional collections. The more numerous represented localities include Kutná Hora, Plzeň, South Bohemia, the Karlovy Vary district and Prague circuits, but also unique, very early pictures appear here from smaller localities. The photographers and photographic studios strongly represented here include e.g. Jindřich Eckert, František Fridrich, Karel Maloch, Karel Bellmann, Štencův grafický závod [Štenc's Graphic Company], Josef Seidl, Rudolf Brunner-Dvořák, Josef Pirka, Wenzel Ferdinand Jantsch, Karel Pták, Karel Chotek, Ludwig Angerer, Andreas Groll, and Oscar Kramer. A component of the collection is also a larger number of photographs of German, French and Italian provenience, including authors like Bisson Frères, Édouard Baldus or Hermann Krone. The collection also has a wide range of photographic processes represented: salt paper, albumin paper, colloids process – both positive and negative, silver bromide photography, cyanotype, platinotype, flexography, carbon print, ambrotypes, ferrotypes, autochrome, photogravure, collotype, various types of colored photography and repaints. The earlier part of the collection comprises mainly photography of the format of a folio, further visit cards, cabinets, stereophotography. Moreover, the collection contains also several dozen albums and unique collection of large-format panoramas. *Theme:* photography of the localities in the Czech lands and abroad

Processing: A basic treatment of the collection is

kulturní krajiny financovaného z programu NAKI (MK ČR), reg. č. DF11Po1OVV033, 2011–2015.
Pomůcky: Databáze již zpracované části sbírky (22 455 ks) je veřejnosti volně přístupná na <http://treasure.udu.cas.cz/>.

Rozsah: cca 65 000 ks

Způsob získání: Jednotlivé části sbírky byly součástí dílčích fondů Oddělení dokumentace ÚDU.

Stav: Značná část sbírky bohužel vyžaduje nezbytný konzervátorský zásah.

now taking place, including inventory taking and gradual digitization. Treatment of the first part of the collection was conducted in 2009–2010 within the project “Resurrected Treasure”, resolved with the support of an EEA grant – Norwegian Fonds. Another part was treated within the project Renewal of the Buquoy Cultural Landscape financed from the NAKI programme (MC CR), reg. No. DF11Po1OVV033, 2011–2015.

Aids: The database of the already processed parts of the collection (22,455 pieces) is freely accessible to the public at <http://treasure.udu.cas.cz/>

Size: ca 65 000 pieces.

Method of acquisition: The individual parts of the collection were components of the partial fonds of the Department of Documentation of the IAH.

State: A significant part of the collection unfortunately requires a necessary conservation intervention.

↖ Andreas Groll, Staroměstská mostecká věž, 1856, albuminová fotografie.
Andreas Groll, Old Town Bridge Tower, 1856, albumen print.

↑ Anton Widter, pohled do rajskeho dvora v klášteře Porta coeli v Předklášteří u Tišnova, 1857, fotografie na slaném papíru.
Anton Widter, view of the paradise garden in the monastery Porta coeli in Předklášteří near Tišnov, 1857, salt print.

Uměleckoarcheologická sbírka Kondakovova institutu

Antika – 20. století

Jedná se o nehomogenní sbírku artefaktů různého charakteru a různé hodnoty, které postupně a vesměs nesystematicky shromažďoval Kondakovův institut pro prezentační, výukové a dekorativní účely. Po jeho zániku byly rozptýleny do fondů pražských sbírkových institucí, např. kolekce koptských textilií, ruských enkolpií a další drobné plastiky přešly do Uměleckoprůmyslového muzea v Praze.

Literatura: *Ze sbírek bývalého Kondakovova institutu. Ikony, koptské textilie*, ed. Hana J. Hlaváčková, Praha 1995

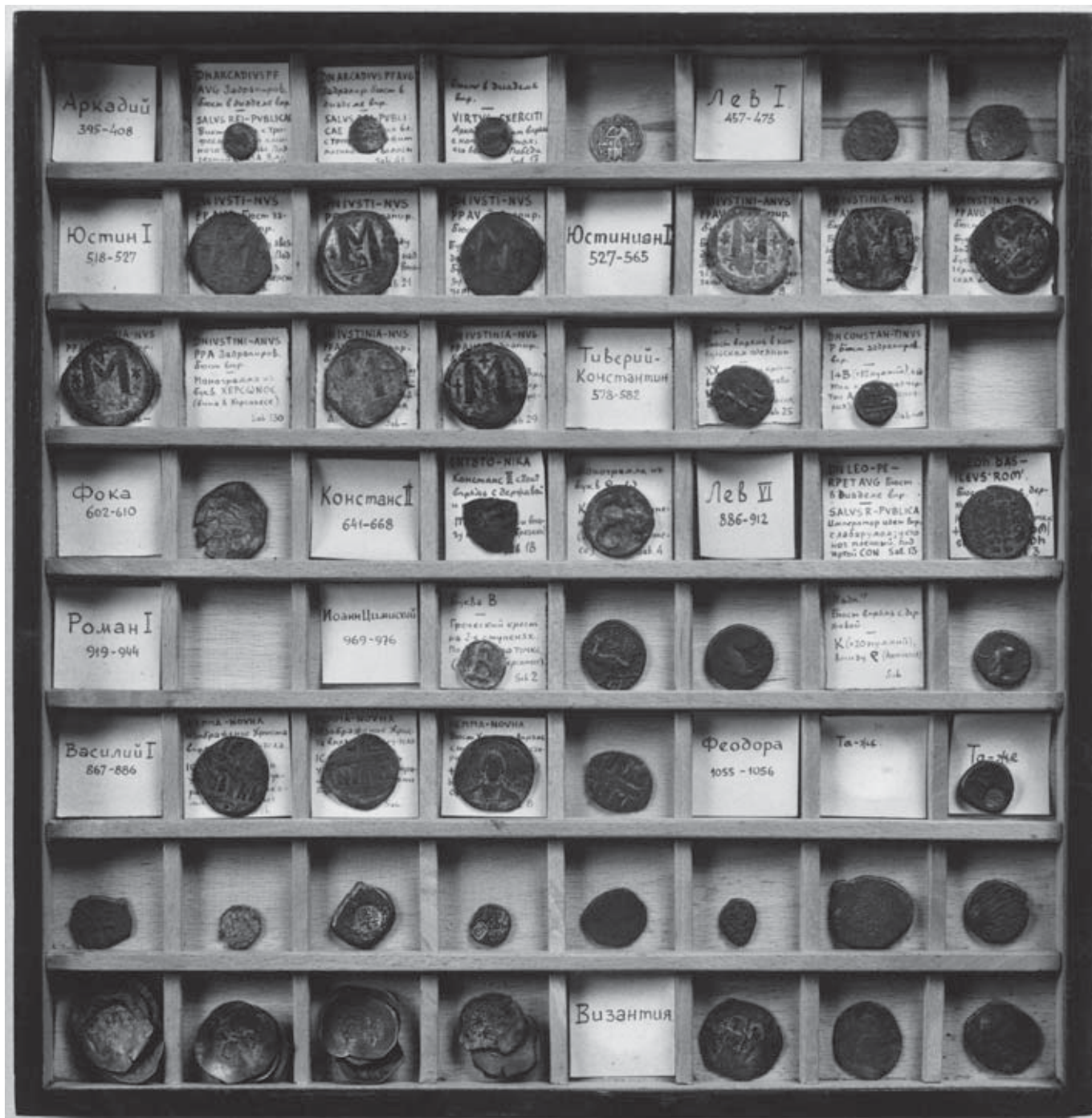
Art-Archaeological Collection of the Kondakov Institute

Antiquity – 20th century

It is an unhomogenous collection of artifacts of different nature and different values gradually and mostly unsystematically gathered by the Institute for presentations, educational and decorative purposes. After its closure, they were dispersed into the fonds of Prague collection institutions, e.g. a collection of Coptic textiles, Russian enkolpions and other small sculptures went to the Museum of Decorative Arts in Prague.

Literature: *Ze sbírek bývalého Kondakovova institutu. Ikony, koptské textilie*, ed. Hana J. Hlaváčková, Praha 1995

↑ Interiér sídla Institutu N. P. Kondakova v Haštalské ulici v Praze.
Interior of the headquarters of the Institute of N. P. Kondakov in Haštalská Street in Prague.

↑ Sasánovské mince z numismatické sbírky Kondakovova institutu.
 Foto: Zdeněk Matyáško.
 Sassanian coins of the numismatic collection of the Kondakov Institute.
 Photo: Zdeněk Matyáško.

Numismatická sbírka

4.–18. století

Obsah sbírky: antika, Persie – Sásánovci, Persie – abbásovští guvernéri, Byzanc, Gruzie, Benátky, Zlatá horda, Krymský chanát, Rusko.

Téma: mince

Zpracování: Sběrka je zpracována.

Pomůcky: V. Novák – L. Nemeškal, *Sběrka mincí*, in: *Ze sbírek bývalého Kondakovova institutu. Ikony, koptské textilie*, ed. Hana J. Hlaváčková, Praha 1995, s. 23–53; Roman Zaoral, *Sběrka mincí Archeologického institutu N. P. Kondakova, katalog*, Praha 1999.

Rozsah: 162 kusů mincí ve 4 mincovnicích

Způsob získání: Sběrka přešla do ÚDU s pozůstatostí Kondakovova institutu.

Numismatic Collection

4th–18th century

Contents of the collection: Antiquity, Persia – Sassanians, Persia – Abbasid governors, Byzantium, Georgia, Venice, the Golden Horde, the Crimean Khanate, Russia.

Theme: coins

Processing: The collection has been processed.

Aids: V. Novák – L. Nemeškal, *Sběrka mincí*, in: *Ze sbírek bývalého Kondakovova institutu. Ikony, koptské textilie*, ed. Hana J. Hlaváčková, Praha 1995, pp. 23–53; Roman Zaoral, *Sběrka mincí Archeologického institutu N. P. Kondakova, katalog*, Praha 1999.

Size: 162 pieces of coins in 4 coin cases

Method of acquisition: The collection came to the IAH with the legacy of the Kondakov Institute.

Sbírka ikon

14./15. – 19. století

Obsah sbírky: Rusko, Řecko, Itálie, Byzanc

Téma: ikony

Zpracování: Sbírka je zpracována.

Pomůcky: H. Hlaváčková – L. Konvička,

Ikony in: *Ze sbírek bývalého Kondakovova institutu. Ikony, koptské textilie*, ed. Hana J. Hlaváčková, Praha 1995, s. 23–53; Josef Myslivec, *Catalogue of Icons from the Collection of the former N. P. Kondakov Institute in Prague*, ed. H. Hlaváčková, Prague 1999.

Rozsah: 80 kusů

Způsob získání: Sbírka přešla do ÚDU s pozůstatostí Kondakovova institutu, je uložena jako depositum v Národní galerii v Praze.

Collection of Icons

14/15th–19th century

Contents of the collection: Russia, Greece, Italy, Byzantium

Theme: icons

Processing: The collection has been processed.

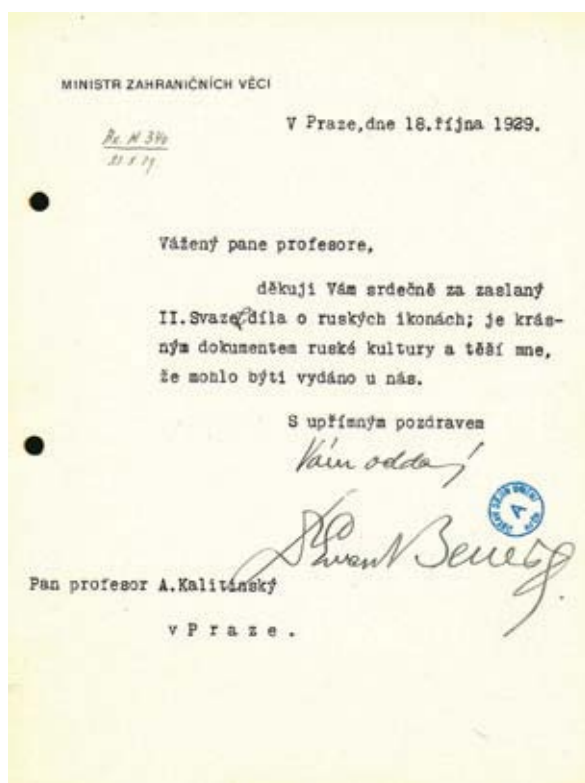
Aids: H. Hlaváčková – L. Konvička,

Ikony in: *Ze sbírek bývalého Kondakovova institutu. Ikony, koptské textilie*, ed. Hana J. Hlaváčková, Praha 1995,

pp. 23–53; Josef Myslivec, *Catalogue of Icons from the Collection of the former N. P. Kondakov Institute in Prague*, ed. H. Hlaváčková, Prague 1999.

Size: 80 pieces

Method of acquisition: The collection moved to the IAH with the legacy of the Kondakov Institute, it is kept as a deposit in the National Gallery in Prague.

↑ Dopis ministra zahraničních věcí Edvarda Beneše profesoru A. P. Kalitinskému, 1929
Letter of Minister of Foreign Affairs Edvard Beneš to Professor A. P. Kalitinsky, 1929.

← Ikona. Sv. Prokopij Ustužský a sv. Varlaam Chutyňský, 1. polovina 17. století, Rusko.
Icon. St. Procopius of Ustyug and Varlaam of Khutym, 1st half of the 17th century, Russia.

Sbírka drobných artefaktů

Obsah sbírky: Předměty z archeologických výzkumů (fragmenty keramiky, dřevěné fragmenty), tiskařské štočky, kostěné fragmenty ad.

Téma: archeologie

Zpracování: Sbírka není zpracována.

Pomůcky: základní soupis

Způsob získání: Sbírka přešla do ÚDU s pozůstatostí Kondakovova institutu.

Collection of Small Artefacts

Contents of the collection: Objects from archaeological research (fragments of ceramics, wooden fragments), printing plates, bone fragments etc.

Theme: archaeology

Processing: The collection has not been processed

Aids: a basic inventory

Method of acquisition: The collection came to the IAH with the legacy of the Kondakov Institute.

Sbírka otisků a odlitků pečeti

13. – 17. století.

Sbírka vznikla sloučením dochované části souboru pečetních otisků, pořízených pro soupisový projekt Archeologické komise, a sbírky kopií středověkých pečeti oddělení středověku. Samostatnou součástí sbírky je kolekce sádrových odlitků pečeti německé šlechty.

Obsah sbírky: pečetě českých panovníků 14. století, cechovní a městské pečetě 15. – 16. století, pečetě německé šlechty, převážně z území dnešního Bádenska-Württemberska

Téma: pečetě

Pomůcky: po dokončení restaurování bude sbírka zpřístupněna databázi v FileMakerPro

Rozsah: 277 kusů

Způsob získání: vyčlenění z vlastních fondů, převod z oddělení středověku a dar ing. Miroslava Klípy (pečeti německé šlechty).

Collection of Prints and Casts of Seals

13th – 17th centuries

The collection was created by merging the preserved part of the collection of seal prints, made for the inventory project of the Archaeological Commission, and the collection of copies of the medieval seals of the Department of the Middle Ages. An independent part of the collection is the set of plaster casts of the seals of the German nobility.

Content of the collection: seals of the Bohemian monarchs of the 14th century, guild and city seals of the 15th–16th centuries, seals of the German nobility, mostly from the territory of today's Baden-Württemberg

Theme: seals

Aids: Once the restoration is complete, the collection will be made available to databases in FileMakerPro

Size: 277 pieces

Method of acquisition: separation from own fonds, transfer from the Department of the Middle Ages and the gift of ing. Miroslav Klípa (seals of the German nobility).

Seznam vyobrazení

List of illustrations

Obálka. Kresba mříže z chrámu sv. Bartoloměje v Kolíně připravená pro Soupis památek, 90. léta 19. století.⁴

Obr. 1. Budova Ústavu dějin umění, pohled z ulice Na Perštýně. Foto: Vlado Bohdan.

Obr. 2. Nový depozitář pro uložení sbírky plánů, kresby a grafiky a historické fotografie. Foto: Vlado Bohdan.

Obr. 3. Portrét Nikodima Pavloviče Kondakova od N. G. Jašvilové. Foto: Zdeněk Matyáško.

Obr. 4. J. Schäfler, Gotický templ v zámeckém parku v Krásném Dvoře, kolorovaná litografie (sbírka grafiky a kresby). Foto: Zdeněk Matyáško.

Obr. 5. Razítko České akademie císaře Františka Josefa pro vědy, slovesnost a umění.

Obr. 6. Karel Chytil se svými studenty, počátek 20. let 20. století.

Cover. Drawing of the grid from the church of St Bartholomew in Kolín prepared for the Inventory of Monuments, 1890s.⁴

Fig. 1. Building of the Institute of Art History, view from the street Na Perštýně. Photo: Vlado Bohdan.

Fig. 2. New depository for the storage of the Collection of Plans, Drawings and Graphic Arts and Historical Photography. Photo: Vlado Bohdan.

Fig. 3. Portrait of Nikodim Pavlovich Kondakov by N. G. Jašvilová. Photo: Zdeněk Matyáško.

Fig. 4. J. Schäfler, Gothic temple in the chateau park in Krásný Dvůr, colourized lithograph (Collection of Graphics and Drawings). Photo: Zdeněk Matyáško.

Fig. 5. Stamp of the Bohemian Academy of Emperor Franz Josef for Science, Literature and Art.

Fig. 6. Karel Chytil with his students, beginning of the 1920s.

⁴ Pokud není uvedeno jinak, fotografie, grafiky, plány či obrazy pocházejí ze sbírek a fondů odd. dokumentace.

⁴ Unless specified otherwise, the photography, graphics, plans or images come from the collections and fonds of the Dept. of Documentation.

- Obr. 7. První strana seznamu politických okresů psaná Zdeňkem Wirthem s uvedením stavu jejich zpracování v rámci soupisového projektu Archeologické komise, pol. 30. let 20. století.
- Obr. 8. Fotografie mešních kalichů z děkanského kostela sv. Jakuba v Poličce pocházející z fotografického archivu Archeologické komise ČAVU, poč. 20. století.
- Obr. 9. Strana z propagačního letáku Soupisů památek historických a uměleckých v království Českém, 1897.
- Obr. 10. Fotografie vykopávek z lokality Dura Európos v dnešní Sýrii.
- Obr. 11. Nikodim Pavlovič Kondakov se svými studenty, počátek 20. století.
- Obr. 12. Logo nakladatelství Artefactum.
- Obr. 13. Zdeněk Wirth na zasedání části pléna České národní rady během Pražského povstání, květen 1945 (zleva Gustav Beneš, Ladislav Machoň, Josef Kubát, Josef Kuffner, Vladimír Koutný, Zdeněk Wirth, Jaroslav Nebesář).
- Obr. 14. Logo Uměleckohistorické společnosti.
- Obr. 15. Konference Sváteční člověk. 150 let od narození Antonína Podlahy pořádaná Ústavem dějin umění AV ČR (21. 11. 2015).
- Obr. 16. Jarmila Kuličková, Josef Cibulka a Alžběta Breindlová před portálem kláštera Porta coeli v Předklášteří u Tišnova, 20. léta 20. století.
- Obr. 17. Anton Gnirs v době svého pobytu v Pule.
- Obr. 18. Kresby Rudolfa Hlubinky z průzkumu kostela sv. Jana Křtitele Na Prádle na Malé Straně v Praze.
- Obr. 19. Karel Chytil, před 1. světovou válkou.
- Obr. 20. Jan Kotík, 90. léta 20. století.
- Obr. 21. Index Viktora Kotrby z doby studií na Univerzitě Karlově v 2. pol. 30. let 20. století.
- Obr. 22. Kresby negerských plastik z Kramářova poznámkového bloku.
- Fig. 7. The first page of the list of political districts written by Zdeněk Wirth with the statement of the status of their treatment within the inventory project of the Archaeological Commission, mid-1930s.
- Fig. 8. Photography of the mass chalices from the deaconate church of St James in Polička from the Photographic Archive of the Archaeological Commission of the CASA, beginning of the 20th c.
- Fig. 9. Page from a promotional leaflet of the Inventories of the Historical and Artistic Monuments in the Kingdom of Bohemia, 1897.
- Fig. 10. Photography of the excavations from the locality Dura Europos in today's Syria.
- Fig. 11. Nikodim Pavlovich Kondakov with his students, beginning of the 20th century.
- Fig. 12. Logo of the Artefactum Publishing House.
- Fig. 13. Zdeněk Wirth at the session of part of the plenary of the Czech National Council during the Prague Uprising, May 1945 (from the left Gustav Beneš, Ladislav Machoň, Josef Kubát, Josef Kuffner, Vladimír Koutný, Zdeněk Wirth, Jaroslav Nebesář).
- Fig. 14. Logo of the Art Historical Society.
- Fig. 15. Conference Festive man. 150 years since the birth of Antonín Podlaha organized by the Institute of Art History, CAS (21. 11. 2015).
- Fig. 16. Jarmila Kuličková, Josef Cibulka and Alžběta Breindlová in front of the portal of the monastery Porta coeli in Předklášteří near Tišnov, 1920s.
- Fig. 17. Anton Gnirs at the time of his stay in Pula.
- Fig. 18. Drawing of Rudolf Hlubinka from research of the church of St John the Baptist Na Prádle in Lesser Town (Malá Strana) in Prague.
- Fig. 19. Karel Chytil, before WWI.
- Fig. 20. Jan Kotík, 1990s.
- Fig. 21. Student index of Viktor Kotrba from the time of his study at Charles University in the late 1930s.
- Fig. 22. Drawing of the negro sculptures from Kramář's notebook.

- Obr. 23. Vincenc Kramář, 30. léta 20. století. Fig. 23. Vincenc Kramář, 1930s.
- Obr. 24. Fotografie Josefa Krásky, 60. léta 20. století (soukromý archiv Zdenky Krásové). Fig. 24. Photograph of Josef Krása, 1960s (private archive of Zdenka Krásová).
- Obr. 25. Stránka z cestovního deníku Josefa Krásky z cesty po Francii, 1974 (soukromý archiv Zdenky Krásové). Fig. 25. Page from the travel journal of Josef Krása from a trip around France, 1974 (private archive of Zdenka Krásová).
- Obr. 26. Jarmila Krčálová, 60. léta 20. století. Fig. 26. Jarmila Krčálová, 1960s.
- Obr. 27. Rudolf Kuchynka, před 1. světovou válkou. Fig. 27. Rudolf Kuchynka, before WWI.
- Obr. 28. Karel B. Mádl, 2. desetiletí 20. století. Fig. 28. Karel B. Mádl, 1910s.
- Obr. 29. Antonín Matějček (zcela vpravo), Josef Šusta, Otakar Sommer a Zdeněk Wirth během pravidelné srpnové návštěvy Mariánských Lázní, 20. léta 20. století, (Archiv města Plzně, fond Ladislav Lábek). Fig. 29. Antonín Matějček (quite on the right), Josef Šusta, Otakar Sommer and Zdeněk Wirth during regular August visits of Mariánské Lázně, 1920s (Archive of the City of Pilsen, fonds Ladislav Lábek).
- Obr. 30. Jaromír Neumann s rodiči po doktorské promoci, 1949. Fig. 30. Jaromír Neumann with his parents after his doctoral graduation, 1949.
- Obr. 31. Jiří Padrta. Fig. 31. Jiří Padrta.
- Obr. 32. Jaromír Pečírka s manželkou, 2. polovina 40. let 20. století. Fig. 32. Jaromír Pečírka with his wife, 2nd half of the 1940s.
- Obr. 33. Josef Polák, 2. polovina 30. let 20. století (soukromý archiv Adama Kretschmera). Fig. 33. Josef Polák, 2nd half of the 1930s (private archive of Adam Kretschmer).
- Obr. 34. Zdeněk Rykr, výstřižek z dobového časopisu, 30. léta 20. století. Fig. 34. Zdeněk Rykr, clipping from a period magazine, 1930s.
- Obr. 35. Karel Stejskal, 70. léta 20. století. Fig. 35. Karel Stejskal, 1970s.
- Obr. 36. Zdeněk Wirth s Karlem Guthem při terénním průzkumu pro Soupis památek, patrně v okolí Prahy, kolem roku 1910. Fig. 36. Zdeněk Wirth with Karel Guth during a field survey for the inventory of monuments, apparently in the surroundings of Prague, around 1910.
- Obr. 37. Fotografie z vernisáže výstavy Roberta Piesena v Galerii U Řečických v Praze v roce 1957 (zleva Mautnerová, Medek, Piesen), součást sbírky Dokumentace českého výtvarného umění po roce 1945. Fig. 37. Photographs from the opening of the exhibition of Robert Piesen in the Gallery U Řečických in Prague in 1957 (from the left Mautnerová, Medek, Piesen), part of the collection of the Documentation of Czech Fine Arts after 1945.
- Obr. 38. Náhrobník Dobrohosta z Ronšperka († 1506), Poběžovice, kostel Nanebevzetí P. Marie. Foto: Jiří Roháček. Fig. 38. The tombstone of Dobrohost from Ronšperk († 1506), Poběžovice, church of the Assumption of the Virgin Mary. Photo: Jiří Roháček.
- Obr. 39. Josef V. Šimák, Zámek Bělá pod Bezdězem, štít severního křídla (kresba před rokem 1930). Reprofoto: Zdeněk Matyáško. Fig. 39. Josef V. Šimák, Chateau Bělá pod Bezdězem, gable of the northern wing (drawing before 1930). Reprofoto: Zdeněk Matyáško.

Obr. 40. Zámek Nové Hrady, půdorys přízemí, plán z 19. stol., kolorovaná kresba, papír. Reprofoto: Vlado Bohdan.

Fig. 40. Chateau Nové Hrady, ground plan of the ground floor, plan from the 19th century, colourized sketch, paper. Reprophoto: Vlado Bohdan.

Obr. 41. Rukopis knihy Antonína Podlahy Der Prager Dom und seine Schätze.

Fig. 41. Manuscript of the book by Antonín Podlaha Der Prager Dom und seine Schätze.

Obr. 42. Vilém Kandler, Hold českých stavů císaři Ferdinandu V. ve Staré sněmovně, litografie, 1836. Reprofoto: Vlado Bohdan.

Fig. 42. Vilém Kandler, Homage of the Czech Estates to Emperor Ferdinand V in the Old Parliament, lithograph, 1836. Reprophoto: Vlado Bohdan.

Obr. 43. Alois Gustav Schulz, pohled na zámek Červený Hrádek od jihozápadu, kolem 1850, kvaš.

Fig. 43. Alois Gustav Schulz, view of the chateau Červený Hrádek from the southwest, around 1850, gouache.

Obr. 44. Vagón pražské koňky v Karlíně, kolem 1900. Foto: anonym.

Fig. 44. Wagon of a Prague horse-drawn tram in Karlín, around 1900. Photo: anonymous.

Obr. 45. Anton Widter, pohled do rajského dvora v klášteře Porta coeli v Předklášteří u Tišnova, 1857, fotografie na slaném papíru.

Fig. 45. Anton Widter, view of the paradise garden in the monastery Porta coeli in Předklášteří near Tišnov, 1857, salt print.

Obr. 46. Andreas Groll, Staroměstská mostecká věž, 1856, albuminová fotografie.

Fig. 46. Andreas Groll, Old Town Bridge Tower, 1856, albumen print.

Obr. 47. Interiér sídla Institutu N. P. Kondakova v Haštalské ulici v Praze.

Fig. 47. Interior of the headquarters of the Institute of N. P. Kondakov in Haštalská Street in Prague.

Obr. 48. Ikona. Sv. Prokopij Ustužský a sv. Varlaam Chutyňský, 1. polovina 17. století, Rusko.

Fig. 48. Icon. St. Procopius of Ustyug and Varlaam of Khutym, 1st half of the 17th century, Russia.

Obr. 49. Dopis ministra zahraničních věcí Edvarda Beneše profesoru A. P. Kalitinskému, 1929.

Fig. 49. Letter of Minister of Foreign Affairs Edvard Beneš to Professor A. P. Kalitinský, 1929.

Obr. 50. Sasánovské mince z numismatické sbírky Kondakovova institutu. Foto: Zdeněk Matyáško.

Fig. 50. Sassanian coins of the numismatic collection of the Kondakov Institute. Photo: Zdeněk Matyáško.

Obr. 51. Skytský jezdec, znak Institutu N. P. Kondakova.

Fig. 51. Scythian horseman, symbol of the Institute of N. P. Kondakov.

Obr. 52. Odlitky středověkých pečetí. Foto: Zdeněk Matyáško.

Fig. 52. Casts of medieval seals. Photo: Zdeněk Matyáško.

Fondy a sbírky oddělení dokumentace
Ústavu dějin umění AV ČR v. v. i.

Fonds and Collections of the Department of Documentation
of the Institute of Art History of the CAS, v. v. i.

Jiří Roháček, Kristina Uhlíková, Jana Marešová,
rovněž s využitím podkladů dalších současných a bývalých členů oddělení dokumentace
also with the use of materials of other current and former members
of the Department of Documentation

Jazyková úprava / Language correction: Iva Korbelová
Překlad anglického textu / Translation of the English text: Sean Mark Miller
Vyobrazení na obálce / Illustration on the cover:
Kresba mříže z chrámu sv. Bartoloměje v Kolíně připravená pro Soupis památek, 90. léta 19. století.
Drawing of the grid from the church of St Bartholomew in Kolín prepared for the Inventory
of Monuments, 1890s.
Grafická úprava a sazba / Graphic layout and composition: Tereza Melenová

Vydává: Artefactum, nakladatelství Ústavu dějin umění AV ČR, v. v. i.
Published by: Artefactum, Publishing House of the Institute of Art History of the CAS, v. v. i.

2. rozšířené elektronické vydání, Praha 2018 / 2nd extended electronic edition, Prague 2018
ISBN 978-80-88283-13-3 (pdf)

Akademie věd
České republiky

Strategie AV21

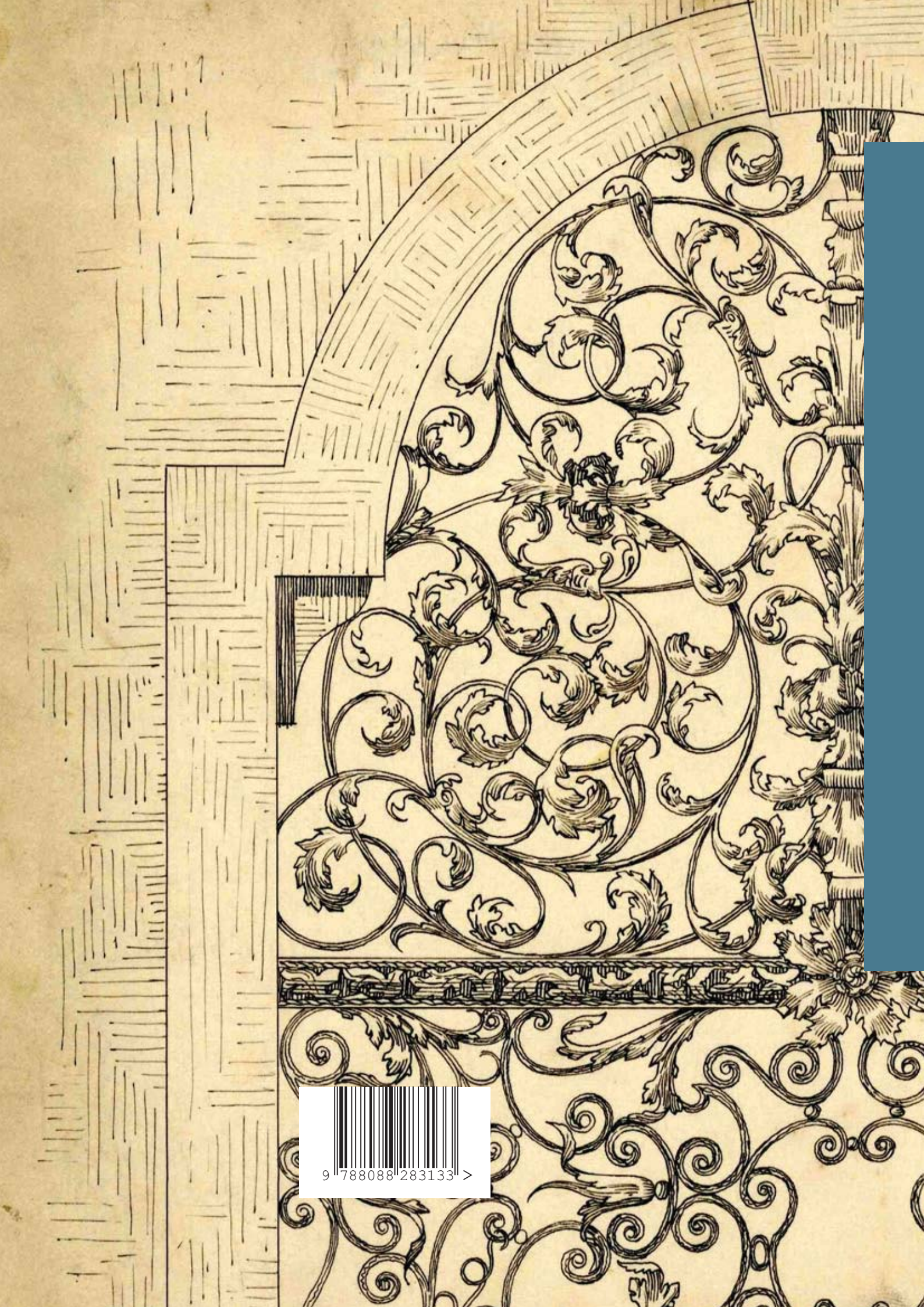
Špičkový výzkum ve veřejném zájmu

ÚSTAV DĚJIN UMĚNÍ
AKADEMIE VĚD
ČESKÉ REPUBLIKY, v. v. i.

artefactum

9 788088 283133 >